

januar, februar, mart 2024.

KNJIGA PSALAMA

SADRŽAJ:

1. Kako čitati Psalme	5
2. Uči nas da se molimo	13
3. Gospod caruje	21
4. Gospod čuje i izbavlja	29
5. Pevanje Gospodnje pesme u tuđoj zemlji	37
6. Ja će ustatи	45
7. Milost je Tvoja do nebesa	53
8. Mudrost za pravedno življenje	61
9. Blažen koji ide u ime Gospodnje	69
10. Pouke iz prošlosti	77
11. Čežnja za Bogom na Sionu	85
12. Bogosluženje koje nikad ne prestaje	93
13. Čekaj na Gospoda	101

KNJIGA PSALAMA

Autor: Dragoslava Santrač

Broj 1/2024.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Želimir Stanić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 600

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2023] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve®. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagodava, prevodi, reproducuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve®. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve® i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Psalmi su biblijske molitve i himne bez premca. Izgovarani u trenucima slavljenja Boga, u radosti, tuzi i očajanju, recitovani ili pevani privatno i javno, od strane laika, careva, pesnika i sveštenika, potekli od pravednika ali i pokajanih grešnika, Psalmi su služili kao molitvenik i pesmarica mnogim generacijama vernika.

Svoju izrazitu ulogu psalmi dužuju tome što, za razliku od većeg dela Biblije koji se obraća nama, oni govore umesto nas i sa nama. Psalmi su izvor blagoslova, nade i probuđenja, vodič za preispitivanje sebe i razmišljanje o Božjoj veličini, nešto što nam pruža olakšanje kad vapimo iz dubina i budi u nama želju za novim predanjem Bogu. Zato ne iznenađuje što mnogi ljudi u psalmima prepoznaju lične emocije i iskustva, i usvajaju ih kao sopstvene molitve. Luter veoma dirljivo govori o psalmima: „Gde bi se mogle naći plemenitije reči kojima bi se izrazila radošt nego u psalmima proslavljanja i zahvalnosti? Preko njih možete zaviriti u srca svih svetih, kao da posmatrate neki prijatan vrt ili zurite u nebo... Ili, gde bi se mogle naći dublje, skrušenije, žalosnije reči kojima bi se izrazila tuga nego u psalmima tužbalicama? U njima proničete u srca svih svetih, kao da posmatrate smrt ili zurite u pakao, tako su mračni i sumorni prizori koje za sobom ostavljaju nestalne senke Božjeg gneva... Zbog svega toga, može se lako razumeti zašto je Knjiga psalama omiljena knjiga svih svetih. Jer svaki čovek u svakoj prilici u njoj može naći psalme koji odgovaraju njegovim potrebama, koje smatra tako prikladnim za sebe, kao da se tu i nalaze samo radi njega. Ni u jednoj drugoj knjizi ne mogu se naći reči koje bi im bile ravne, ili bi ih prevazišle.“ – Martin Luther, *Martin Luther: Selections From His Writings*, ed. John Dillenberger (New York: Anchor Books, 1962), pp. 39, 40.

Da bismo iskusili snagu psalama koja može da preobrazi život, pozvani smo da ih pevamo i izgovaramo u svojim molitvama, kao što su to činile generacije vernika koji su koristili psalme da upute svoje pohvale, molbe, ispovesti, jadikovke, i da izraze zahvalnost suverenom Bogu blagodati i pravde.

Treba li, dakle, da proučavamo psalme? Kao i ostatak Svetog pisma, Psalmi su napisani u svom specifičnom istorijskom, teološkom i književnom kontekstu. Zadatak proučavanja psalama je da njihov jedinstveni svet približi savremenoj publici. Moramo istaći i to da, osim što predstavljaju molitve Božjeg naroda, pa čak i molitve koje je Isus izgovarao kao utelovljeni Gospod, psalmi su takođe i molitve o Isusu. Oni su Božje otkrivenje čovečanstvu. Drugi zadatak proučavanja psalama je, prema tome, da iz njih saznamo šta je sve Bog učinio, šta još uvek čini i šta će tek učiniti za ovaj svet preko Isusa Hrista.

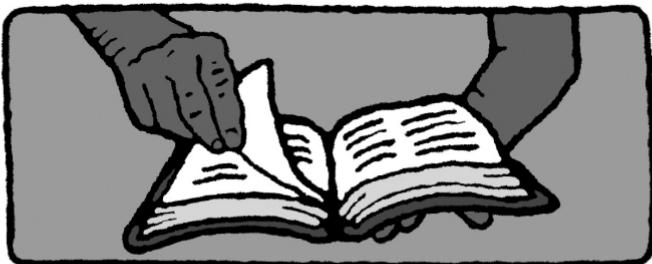
Mada Psalmi predstavljaju zbirku od 150 pesama, ta zbirka nipošto nije tako nasumična kao što se to možda čini. Psalmi svedoče o duhovnom putovanju koje predstavlja zajedničko iskustvo mnoge Božje dece. To putovanje počinje verom koja je čvrsto zasnovana i utvrđena na Božjoj suverenoj vladavini, u okviru koje se dobro nagrađuje, a zlo kažnjava. Međutim, kako budemo napredovali u svom proučavanju, videćemo šta se dešava kada dobro uređeni svet vere biva izazvan i ugrožen od strane zla. Tada se nameću pitanja: Da li Bog još uvek vlada? Kako vernici mogu da pevaju pesmu Gospodnju u tuđoj zemlji?

Naša želja i molitva je da nas psalmi osnaže na našem životnom putovanju i da se, preko njih, svakodnevno, sretnemo sa Bogom srcem k srcu, sve do dana kada ćemo ugledati Isusa Hrista licem k licu.

Dragoslava Santrač, sa doktoratom iz oblasti Starog zaveta, glavni je urednik Enciklopedije adventista sedmog dana pri sedištu Generalne konferencije naše crkve. Ona je autor knjige koja se bavi tekstovima Psalmi 76-150 u okviru Međunarodnog biblijskog komentara adventista sedmog dana (*Seventh-day Adventist International Bible Commentary*).

Subota, 30. decembar

KAKO ČITATI PSALME

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Dnevnika 16,7; Neminija 12,8; Psalmi 25,1-5; Psalmi 33,1-3; Rimljanima 8,26.27; Psalmi 82,8; Psalmi 121,7.

Tekst za pamćenje: „I reče im: ovo su riječi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. Tada im otvori um da razumiju pismo“ (Luka 24,44.45).

Psalmi su vekovima bili molitvenik i pesmarica i za Jevreje i za hrišćane. Mada se pretežno sastoje od reči koje je psalmista lično upućivao Bogu, Psalmi ipak ne potiču od smrtnih ljudi, već od Boga koji ih je nadahnjivao u njihovim razmišljanjima.

Zaista, Gospod ih je nadahnuo da zapišu to što su zapisali, i to je razlog zašto nam, kao u celom Svetom pismu (2. Petrova 1,21), Bog u Psalmima progovara posredstvom svojih slugu i svog Duha. Isus, apostoli i pisci Novog zaveta citirali su Psalme i pozivali se na njih kao na Svetu pismo (Marko 12,10; Jovan 10,34.35; Jovan 13,18). Psalmi su, dakle, Reč Božja isto tako sigurno kao što su to i Prva knjiga Mojsijeva i Poslanica Rimljana.

Psalmi su napisani u vidu jevrejske poezije od strane različitih autora iz drevnog Izraela, tako da odražavaju njihov poseban svet, koliko god da su njihove poruke univerzalne. Prihvatanje Psalama kao Božje Reči i obraćanje posebne pažnje na njihove poetske karakteristike, kao i na njihov istorijski, teološki i liturgijski kontekst, od sústinskog je značaja za razumevanje njihovih poruka, koje iz prošlosti udaljene hiljade godina sežu do današnjeg vremena.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 6. januar.**

PSALMI U BOGOSLUŽENJU DREVNOG IZRAELA

Procitajte sledeće tekstove: 1. Dnevnika 16,7; Nemija 12,8; Psalmi 18,1; Psalmi 30,1; Psalmi 92,1; Psalmi 95,2; Psalmi 105,2; Kološanima 3,16 i Jakov 5,13. Koje su okolnosti dovele do pisanja pojedinih psalama? Kada je Božji narod koristio Psalme?

Psalmi su sastavljeni za upotrebu prilikom ličnog ili zajedničkog bogosluženja. Pevani su kao himne tokom bogosluženja u hramu, kao što sugerisu muzičke napomene u vezi sa instrumentima (Psalmi 61,1), melodijom (Psalmi 9,1) i horovođama (Psalmi 8,1).

Naslov Knjige psalama u jevrejskoj Bibliji, tehilim, „pohvale“, odražava njenu glavnu svrhu, a to je da hvali Boga. Naslov Knjige psalama na našem jeziku potiče od grčke reči psalmoi, koja se pominje u Septuaginti, ranom prevodu jevrejske Biblije na grčki jezik (iz drugog i trećeg veka pre n. e.).

Psalmi su bili neizostavni deo izraelskog bogosluženja. Na primer, korišćeni su prilikom posvećenja hrama, verskih praznika, procesija i donošenja kovčega zaveta u Jerusalim.

„Pesme za penjanje“ (Psalmi 120-134), takođe poznate i kao hodočasnicike pesme, tradicionalno su pevane prilikom putovanja u Jerusalim na tri glavna godišnja praznika (2. Mojsijeva 23,14-17). „Egipatski halel“ (Psalmi 113-118) i „veliki halel“ (Psalmi 136) pevani su tokom tri glavna godišnja praznika, kao i prilikom praznika Mladine i posvećenja hrama. Egipatski halel zauzima značajno mesto u pashalnoj ceremoniji. Psalmi 113 i 114 pevani su na početku pashalnog obroka, a Psalmi 115-118 na kraju (Matej 26,30). „Dnevni halel“ (Psalmi 145-150) bio je sastavni deo svakodnevnih molitava prilikom jutarnje službe u sinagogi.

Psalmi nisu samo pratili bogosluženje naroda već su ga i poučavali kako da slavi Boga u svetilištu. Isus se molio rečima 22. Psalma (Matej 27,46). Psalmi su takođe imali značajno mesto u životu rane crkve (Kološanima 3,16; Efescima 5,19).

Mada mi, naravno, ne slavimo Boga u nekom zemaljskom svetilištu kakav je bio izraelski hram, kako možemo koristiti Psalme u sopstvenom bogosluženju, bilo u privatnom ili društvenom okruženju?

UPOZNAJMO PSALMISTE

Car David, čije se ime pojavljuje u naslovu većine psalama, aktivno je učestvovao u organizovanju liturgije izraelskog bogosluženja. On je opisan kao „ljubak u pjesmama Izrailjevin“ (2. Samuilova 23,1). Novi zavet potvrđuje da je David autor raznih psalama (Matej 22,43-45; Dela 2,25-29.34.35; Dela 4,25; Rimljanima 4,6-8). Osim toga, brojni psalmi su sastavljeni i od strane hramskih muzičara, inače levita – na primer, 50. Psalm i Psalme 73-83 sastavio je Asaf; 42. Psalm, Psalme 44-49, Psalme 84-85 i Psalme 87-88 sinovi Korejevi; 88. Psalm takođe i Eman od doma Zarina; a 89. Psalm Etan od doma Zarina. A osim njih, psalme su pisali i Solomon (72. i 127. Psalm) i Mojsije (90. Psalm).

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 25,1-5; Psalmi 42,1; Psalmi 75,1; Psalmi 77,1; Psalmi 84,1.2; Psalmi 88,1-3 i Psalmi 89,1. Šta nam ti psalmi otkrivaju o iskustvima kroz koja su prolazili njihovi autori?

Sveti Duh je nadahnjivao psalmiste i koristio njihove talente u službi Bogu i njihovoј zajednici vere. Psalmisti su bili ljudi iskrenog posvećenja i duboke vere, a opet skloni da se obeshrabre i padnu u iskušenje kao i svi mi. Mada su napisani pre mnogo vremena, psalmi svakako odražavaju i nešto od onoga što mi danas doživljavamo.

„Nek izade pred te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu; jer je duša moja puna jada, i život se moj primače paklu“ (Psalmi 88,2.3). To je vapaj neke duše iz dvadeset prvog veka u istoj meri kao i neke od pre 3.000 godina.

Neki psalmi pominju teškoće, neki se usredsređuju na radosti. Psalmisti su prizivali Boga da ih spase, ali su doživljavali i Njegovu nezasluženu naklonost. Slavili su Boga zbog Njegove vernosti i ljubavi, i zaklinjali Mu se na bespogovornu odanost. Psalmi su, prema tome, svedočenja o božanskom iskulpljenju i znamenja Božje blagodati i nade. Psalmi prenose božansko obećanje svima koji verom prihvate Božji dar oproštenja i novog života. Ipak, u isto vreme, oni ne pokušavaju da zabašure, prikriju ili oma-lovaže teškoće i patnje koje preovlađuju u ovom palom svetu.

Kako možemo crpeti nadu i utehu iz saznanja da su se čak i verni ljudi, poput psalmista, borili sa nečim od onoga sa čim se i mi danas borimo?

PESMA ZA SVAKU PRILIKU

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 3; Psalmi 33,1-3 i Psalmi 109,6-15. O kojim različitim aspektima ljudskog iskustva ti psalmi govore?

Psalmi čine zajednicu vernih svesnom punog opsega ljudskog iskustva, i pokazuju da verni mogu da slave Boga u svakoj životnoj prilici. U njima vidimo sledeće:

(1) Himne koje veličaju Boga zbog Njegovog veličanstva i sile pokazane prilikom stvaranja. (2) Psalme zahvalnosti koji izražavaju duboku zahvalnost za Božje izobilne blagoslove. (3) Žalopijke koje predstavljaju svesrdne vapaje Bogu za izbavljenje iz nevolje. (4) Psalme mudrosti koji pružaju praktične smernice za pravedan život. (5) Carske psalme koji ukazuju na Hrista – suverenog Cara i Izbaštiteљa Božjeg naroda. (6) Istoriske psalme koji podsećaju na prošlost Izraela i ističu Božju vernost i nevernost Izraela, kako bi poučili buduće generacije da ne ponavljaju greške svojih predaka, već da se uzdaju u Boga i ostanu verni Njegovom zavetu.

Poezija Psalama pokazuje izrazitu moć da privuče pažnju čitalaca. Mada se neke od tih poetskih figura izgube u prevodu, još uvek možemo, i na svom maternjem jeziku, da sagledamo mnoge od njih.

1. Paralelizam podrazumeva kombinovanje simetrično sastavljenih reči, fraza ili misli, što doprinosi boljem razumevanju odgovarajućih izraza. Na primer: „Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo“ (Psalmi 103,1). U ovom paralelizmu, izraz „dušo moja“ odgovara izrazu „sve što je u meni“, dakle, odnosi se na čitavo čovekovo biće.
 2. Slikoviti jezik koristi figurativno izražavanje da bi ostavio snažan utisak na fizička čula čitaoca (na primer, Božji zaklon se poredi sa „sjenom krila /Njegovih/“ (Psalmi 17,8).
 3. Merizam dočarava celinu koristeći par suprotstavljenih pojmovova. Izraz „danju vičem i noću pred tobom“ označava plakanje (vikanje) bez prestanka (Psalmi 88,1, italicik dodat).
 4. Igre reči koriste pojedine izraze koji slično zvuče da bi istakle određenu duhovnu poruku. U tekstu Psalmi 96,4.5 od jevrejskih izraza *'elohim*, „bogovi“, i *'elilim*, „idol“, stvara se igra reči, koja prenosi poruku da su bogovi okolnih naroda samo prividno *'elohim*, „bogovi“, a u stvari su samo *'elilim*, „idoli“.
- Konačno, reč „selah“ označava kratak prekid (interludijum), bilo kao poziv da se zastane i razmisli o poruci određenog deljka psalma, ili da se promeni muzička pratnja (Psalmi 61,4).**

NADAHNUTE MOLITVE

Pročitajte sledeće tekstove: 2. Samuilova 23,1.2 i Rimljanima 8,26.27. Čemu nas ti tekstovi uče u vezi sa molitvom?

Psalmi su nadahnute molitve i slavopoji Izraela, tako da se u njima Božji glas meša sa glasom Njegovog naroda. Psalmi, dakle, prepostavljuju dinamiku živog odnosa sa Bogom.

Psalmisti se Bogu obraćaju lično, rečima: „Bože moj“, „Gospode“, i „care moj“ (Psalmi 5,2; Psalmi 84,3). Oni često preklinju Boga: „Čuj“ (Psalmi 5,1), „slušaj molitvu moju“ (Psalmi 39,12), „vidi“ (Psalmi 25,18), „usliši me“ (Psalmi 102,2), i „izbavi dušu moju“ (Psalmi 6,4). To su očigledno reči nekoga ko se moli Bogu.

Izuzetna lepota psalama kao molitava i slavopoja leži u činjenici da su oni zapravo Božja Reč izražena u vidu pobožnih molitava i slavopoja vernika. Psalmi, otuda, pružaju Božjoj deci trenutke posebne bliskosti, kao što je opisano u tekstu Rimljanima 8,26.27: „A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim. A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božjoj moli se za svete.“

I Isus je takođe citirao psalme, kao što vidimo u tekstu Luka 20,42.43, gde On direktno navodi tekst Psalmi 110,1: „Sam David govori u psaltiru: reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima.“

Mada su neki psalmi ponikli na temelju konkretnih istorijskih događaja, iskustava samih psalmista, kao i doživljaja Izraela kao naroda – ili se pozivaju na njih – ipak, duhovna dubina psalama pokriva mnoštvo životnih prilika i prevaziči sve kulturne, verske, etničke i polne granice. Drugim rečima, kad čitate psalme, vidite da oni izražavaju nadu, zahvalnost, strah, gnev, tugu i žaljenje – sve ono sa čim su se ljudi suočavali svugde u svetu, u svako vreme, bez obzira na njihove životne okolnosti. Oni se obraćaju svima nama, jezikom našeg ličnog iskustva.

Šta nam činjenica da je Isus citirao psalme govori o važnosti koju bi oni mogli da imaju u našem ličnom verskom iskustvu?

SVET PSALAMA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 16,8; Psalmi 44,8; Psalmi 46,1; Psalmi 47,1.7; Psalmi 57,2; Psalmi 62,8; Psalmi 82,8 i Psalmi 121,7. Koje je mesto Bog zauzimao u životu psalmista?

Svet Psalama usredsređen je u potpunosti na Boga – on nastoji da, kroz molitvu i slavopoj, sva životna iskustva podredi Bogu. Bog je suvereni Stvoritelj, Car i Sudija cele zemlje. On obezbeđuje sve što je Njegovoj deci potrebno. Prema tome, Njemu se može verovati u svakom trenutku. Čak i Božji neprijatelji pitaju: „Gdje ti je Bog?“, kada Božji narod naizgled doživljava neuspeh (Psalmi 42,10). Kao što je Gospod uvek prisutan i nikad ne izneverava svoj narod, tako i Božji narod uvek ima Boga u vidu. U krajnjoj liniji, Psalmi predviđaju da će doći vreme kada će svi narodi i ceo stvoreni svet obožavati Boga (Psalmi 47,1; Psalmi 64,9).

Središnje mesto koje Bog ima u životu vernika dovodi do toga da i bogosluženje ima središnje mesto u njihovom iskustvu. Bogosluženje tokom kojeg su korišćeni Psalmi, suštinski se razlikovalo od bogosluženja prema shvatanjima mnogih ljudi danas, jer je bogosluženje u biblijskoj kulturi bilo prirodno i neosporno središte života cele zajednice. Dakle, sve što se dešavalо u životu Božjeg naroda, i dobro i loše, neizbežno je nalazilo svoj izraz tokom bogosluženja. Bog čuje psalmistu, gde god da se on nalazi, i odgovara mu u najbolje vreme koje sam odredi (Psalmi 3,4; Psalmi 18,6; Psalmi 20,6).

Psalmista je svestan da se Božje prebivalište nalazi na nebu, ali u isto vreme, Bog boravi i na Sionu, u svetilištu među svojim narodom. Bog je, dakle, u isto vreme blizu i daleko, svuda, i u svom hramu (Psalmi 11,4), i skriven (Psalmi 10,1) i otkriven (Psalmi 41,12). U Psalmima su objedinjene te Božje osobine koje se naizgled uzajmno isključuju. Psalmisti su razumeli da su blizina i udaljenost neodvojive unutar istinskog Božjeg bića (Psalmi 24,7-10). Razumeli su dinamiku te duhovne tenzije. Njihova svest o Božjoj dobroti i prisustvu, usred svega što su iskusili, bila je to što je jačalo njihovu nadu dok su čekali da Bog interveniše, kako god i kad god On to poželi.

Kako nam Psalmi mogu pomoći da shvatimo da Boga ne možemo ograničiti samo na određene aspekte našeg postojanja? U kojim oblastima svog života eventualno pokušavate da držite Gospoda na odstojanju?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjigama Elen G. Vajt pročitajte sledeća poglavlja: „Hram i njegovo posvećenje“, Istorija proroka i careva, str. 35-50 (original) i „Blagoslovi muzike“, Poruka mladima, str. 291, 292 (original).

Biblijski Psaltir sastoji se od 150 psalama, koji su grupisani u pet knjiga: Knjiga I (Psalmi 1-41), Knjiga II (Psalmi 42-72), Knjiga III (Psalmi 73-89), Knjiga IV (Psalmi 90-106) i Knjiga V (Psalmi 107-150). Ta podela potiče iz rane jevrejske tradicije i odgovara podeli Petoknjižja.

Knjiga Psalama pruža dokaz i o nekim već postojećim zbirkama Psalama: zbirka Korejevih sinova (Psalmi 42-49, 84, 85, 87, 88), zbirka Asafovih sinova (Psalmi 73-83), Pesme za penjanje (Psalmi 120-134), i Aleluja psalmi (Psalmi 111-118.146-150). Tekst Psalmi 72,20 svedoči i o manjoj zbirici Davidovih psalama.

Mada je većina psalama povezana sa vremenom cara Davida i rane monarhije (deseti vek pre n.e.), zbirka je nastavila da raste i tokom nadaljnjih vekova: u vreme podele carstva, u izgnanstvu i u postvavilonskom periodu. Moguće je da su jevrejski pisari pod vođstvom Jezdre spojili postojeće manje zbirke psalama u jednu knjigu kada su radili na uspostavljanju službi u novom hramu.

Međutim, činjenica da su pisari objedinili knjigu Psalama ničim ne umanjuje njen božansko nadahnuće. Ti pisari su, kao i psalmisti, bili odane Božje sluge, i Bog je upravljao njihovim delom (Jezdra 7,6.10.). Božansko-ljudska priroda psalama može se uporediti sa sjedinjenjem božanskog i ljudskog prilikom utelovljenja Gospoda Isusa Hrista. „Ali Biblija, sa svojim od Boga danim istinama, koje su izražene ljudskim jezikom, predstavlja sjedinjenje božanskog i ljudskog. Takvo sjedinjenje postojalo je u prirodi Isusa Hrista, koji je bio Božji Sin i Sin čovečiji. Tako se i na Bibliju odnosi isto što se odnosilo na Hrista, da 'riječ postade tijelo i useli se u nas.'“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 8 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta znači to da su psalmi božansko-ljudske molitve i himne? Kako nam ta ideja, koliko god bila teška za razumevanje, pomaže da sagledamo bliskost kakvu Bog želi da ima sa svojim narodom? Kako nam to, na svojevrstan način, otkriva koliko je Bog blizak ljudskom rodu, i svakom od nas pojedinačno?
2. Razgovarajte u razredu o trenutku kad ste u Psalmima našli nešto što se odnosilo konkretno na vašu tadašnju situaciju. Kakvu vam je utehu i nadu to pružilo?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

UČI NAS DA SE MOLIMO

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 105,5; Kološanima 3,16; Jakov 5,13; Psalmi 44; Psalmi 22; Psalmi 13; Psalmi 60,1-5.

Tekst za pamćenje: „I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od učenika njegovijeh: Gospode! nauči nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauči svoje učenike“ (Luka 11,1).

Među nekim hrišćanima preovlađuje uverenje da je samo spontana, nenaučena molitva prava molitva. Međutim, vidimo da su Isusovi učenici bili neizmerno blagosloveni kada su zatražili od Isusa da ih nauči kako da se mole. Osim toga, Bog je stavio molitvenik, Psalme, u samo srce Biblije, ne samo da bi nam pokazao kako se Božji narod u stara vremena molio, već i da bi nas naučio kako da se mi danas molimo.

Od najranijih vremena, psalmi su oblikovali molitve Božjeg naroda, uključujući Isusove molitve (1. Dnevnika 16,7.9; Nemija 12,8; Matej 27,46; Efescima 5,19). Ove sedmice razmotrićemo ulogu psalama u pomaganju Božjem narodu da se održi na svom životnom putovanju i da raste u odnosu sa Bogom. Treba imati na umu da su psalmi molitve i da su kao takvi neprocenjivi, ne samo zbog teološkog uvida koji nam pružaju, već i zbog načina na koji mogu da obogate i preobraže naše pojedinačne i zajedničke molitve.

Izgovaranje psalama u molitvi pomoglo je mnogim vernicima da uspostave i održe redovan i ispunjen molitveni život.

Dakle, u toku ove sedmice nastavićemo da proučavamo psalme, posebno u kontekstu onih trenutaka kada nam ne ide baš najbolje u životu.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 13. januar.**

NEGOVANJE UPOTREBE PSALAMA U MOLITVI

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 105,5; Kološanima 3,16 i Jakov 5,13. Koje mesto Psalmi zauzimaju u vernikovom iskustvu bogosluženja?

Jednostavan način na koji možemo uvesti psalme u svoj svakodnevni život jeste da svakog dana posvetimo vreme čitanju jednog psalma, počevši od prvog, a onda da pratimo redosled dat u Psaltiru. Drugi način je da čitamo psalme koji odgovaraju našoj trenutnoj situaciji, kakva god ona bila – postoje psalmi oplakivanja, psalmi zajedničkih jadikovki, psalmi zahvalnosti, himne, pokajnički psalmi, psalmi mudrosti (traženje Božje mudrosti i vođstva), istorijski psalmi, psalmi koji izražavaju gnev i ogorčenost, i hodočasnički psalmi. Tokom ovog tromeseca, osvrnućemo se na mnoge od njih i proučavaćemo psalme u kontekstu u kom se pojavljuju.

Kako, dakle, treba čitati Psalme?

Najpre pročitajte psalm, uz jednostavno razmišljanje, a zatim se pomolite. Razmišljanje o psalmu podrazumeva razmatranje njegovih različitih aspekata – načina na koji se psalmista obraća Bogu i njegovih razloga za molitvu. Zapitajte se u kom smislu vaša situacija odgovara iskustvu psalmiste i kako bi taj psalm mogao da vam pomogne da jasno izrazite sopstveno iskustvo. Bićete zapanjeni koliko često ćete moći da se povežete sa onim što ste pročitali i da se prepozname u tome.

Ako vas nešto u psalmu muči, razmislite, na primer, da li taj psalm ispravlja vaše trenutne lažne nade u vezi s nečim sa čim se suočavate. Razmislite o poruci tog psalma u svetlu Hristove ličnosti, Njegovog spasonosnog dela i dugoročne nade koju nam Hristovo delo nudi. Kao što znamo, ili bi trebalo da znamo, uvek je dobro da sve u Bibliji sagledavamo u svetlu Hrista i krsta.

Takođe, potražite nove motive za molitvu koje vam taj psalm pruža i razmislite o njihovom značaju za vas lično, za vašu crkvu i ovaj svet. Tražite od Boga da svoju Reč utisne u vaš um i srce. Ako psalm odgovara situaciji nekoga koga poznajete, posredujte u molitvi za tu osobu. U suštini, psalmi pokrivaju mnogo životnih aspekata, i mi možemo biti uveliko obogaćeni ako ih čitamo i ako upijamo u svoje srce ono što nam govore.

Šta znači dopustiti da se „riječ Hristova... bogato useli među vas“ (Kološanima 3,16)? Zašto je čitanje Biblije prvi i najbitniji korak u tom iskustvu?

UZDANJE U VREME NEVOLJE

Svi hrišćani su iskusili i dobro znaju za trenutke očajanja i patnje, trenutke kada su se pitali šta to Gospod radi, ili zašto dozvoljava da im se to dešava. I sami psalmisti prolazili su kroz nešto slično. A oni su, posredstvom božanskog nadahnuća, i zabeležili to što su doživeli.

Pročitajte tekst Psalmi 44. Šta nam on govori i zašto je to bitno za vernike svakog vremena?

Izbor psalama prikladnih za crkveno bogosluženje često odražava našu isključivost kad je reč o raspoloženjima i rečima koje smo spremni da iskažemo u našim zajedničkim molitvama. Takvo sužavanje izbora može biti pokazatelj naše nesposobnosti ili ustručavanja da pomenemo i mračne realnosti života. Mada se ponekad, kad nas zadesi patnja, osećamo kao da Bog prema nama postupa nepravедno, ipak ne smatramo prikladnim da te svoje misli izrazimo tokom javnog bogosluženja, pa čak ni u tajnoj molitvi.

To ustručavanje moglo bi dovesti do toga da nam promakne pravi smisao bogosluženja. Propuštanje da iskreno i otvoreno izrazimo svoja osećanja i stavove pred Bogom u molitvi često nas ostavlja u ropstvu sopstvenih osećanja. To nas takođe sprečava da s poverenjem i uzdanjem pristupimo Bogu. Međutim, izgovaranje psalama u molitvi, pruža nam sigurnost da se, tokom molitve i bogosluženja, od nas ne očekuje da isključujemo i poričemo sopstveno iskustvo.

Psalam 44, na primer, može da pomogne vernicima da slobodno i na pravi način izraze kako se osećaju kada stradaju iako su nedužni. Kada se mole nad psalmima, ljudi mogu lakše da iskuse slobodu izražavanja tokom molitve. Psalmi nam pružaju reči koje niti uspevamo da nađemo niti se usuđujemo da izgovorimo. „Ne otstupi natrag srce naše, i stope naše ne zađoše s puta tvojega. Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivaو nas sjenom smrtnijem“ (Psalmi 44,18.19).

Zapazite, međutim, kako 44. Psalam počinje. Njegov pisac govori o tome kako je Bog, u prošlosti, učinio velike stvari za svoj narod. Zato se on uzda u Boga, a ne „u luk svoj“ (Psalmi 44,6).

Uprkos tome, nevolje ipak pogađaju Božji narod. Spisak jada i žalopojki dugačak je i bolan. Ali i pored svega toga, psalmista vapi da ih Bog izbavi, i to da ih „izbavi... radi milosti svoje“ (Psalmi 44,26). Odnosno, čak i usred nevolje, on je svestan realnosti Božjeg postojanja i Njegove ljubavi.

Kako vam oslanjanje na prošla vremena, kada se Božje prisustvo osećalo veoma jasno, može pomoći da se nosite sa vremenima u kojima vas nevolje navode na pomisao da je Bog daleko?

PSALAM OČAJANJA

Izgovaranje psalama u molitvi ima i druge prednosti osim što omogućava vernicima da slobodno izraze svoje molitve. Psalmi dovode njihovo iskustvo u sklad sa Božjim standardima, i čine ga podnošljivim, unoseći nadu i sigurnost u Božje prisustvo.

Pročitajte tekst Psalmi 22. Šta možemo naučiti na osnovu tog psalma kad je reč o poverenju u Boga usred velike patnje?

Izrazi tugovanja u stihu Psalmi 22,1 mogu pomoći ožalošćenim ljudima da izraze svoj bol i osećaj usamljenosti: „Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od riječi vike moje?“

Te reči su, naravno, postale poznate među hrišćanima, jer ih je i sam Isus, dok je bio na krstu, izgovorio, pokazujući nam koliko su psalmi bili suštinski bitni za Njegovo lično iskustvo (videti Matej 27,46).

Međutim, čak i usred patnji i iskušenja, izgovorene su i sledeće reči: „Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliće te“ (Psalmi 22,22).

Drugim rečima, iako se takva osećanja možda ne podudaraju sa njezovom trenutnom dilemom, psalmista i dalje izražava svoju veru u Boga, i izjavljuje da će, bez obzira na sve, i dalje slaviti Boga.

Poenta je u tome da nas psalmi, dajući nam reči kojima treba da se moli, uče da uperimo pogled dalje od svoje trenutne situacije i da, verom, gledamo na vreme kada će naš život biti obnovljen Božjom blagodaću.

Na taj način, izgovaranje psalama u molitvi dovodi vernike do novih duhovnih horizonata. Psalmi dopuštaju vernicima da izraze svoja osećanja i shvatanja, ali ih ne ostavljaju тамо где se trenutno nalaze, već ih navode da svoje breme bola, razočaranja, besa i očaja odbace pred Bogom i da se oslove na Njega, bez obzira na okolnosti.

Pomak od jadikovke ka slavoporu, što se može uočiti u mnogim psalmima, ukazuje na duhovni preobražaj koji vernici doživljavaju kada prime božansku blagodat i utehu tokom molitve.

Kako možemo naučiti da gledamo dalje od svojih neposrednih iskušenja i da se uzdamo u Božju dobrotu, sa čime god da se trenutno suočavamo?

OD OČAJANJA DO NADE

Svi smo se verovatno suočili sa trenucima kad nam je izgledalo da je prisustvo Boga veoma daleko od nas. Ko nije ponekad pomislio: Kako je ovo moglo da se dogodi?

Psalmisti, ljudi poput nas ostalih, suočavali su se sigurno sa sličnim stvarima. Mada je tačno da nas ponekad naši gresi dovode u nevolju, u drugim prilikama to nam izgleda kao velika nepravda, i čini nam se da nismo zaslužili to sa čim se suočavamo. A opet, ko se nije ponekad tako osećao?

Pročitajte tekst Psalmi 13. Koja dva preovlađujuća raspoloženja možete da prepozname u tom psalmu? Šta mislite, koja je odluka dovela do tako krupne promene u razmišljanjima psalmiste?

„Dokle ćeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene?“ (Psalmi 13,1). I ponovo, ko nije ponekad gajio takve misli, koliko god pogrešne one bile? (Da li Bog ikada zaboravlja ikoga od nas?)

Dakle, 13. Psalm nas upućuje u to kako da izbegnemo još jednu uobičajena grešku, a to je da se u molitvi usredsredimo na sebe i svoje probleme. Taj psalm može da preobrazi način na koji se molimo, jer nas navodi da se ponovo uverimo u pouzdanu i nepromenljivu prirodu Božjeg odnosa prema Njegovom narodu.

Tačno je da ovaj psalm počinje jadikovanjem i žalbama, ali se tako ne završava. I to je ono što je ključno.

Psalam nas navodi na svesnu odluku da se oslonimo na Božju iskupiteljsku silu (Psalmi 13,5), da bi naš strah i strepnja (Psalam 13,1-4) postepeno ustupili mesto Božjem spasenju, i da bismo počeli da doživljavamo promenu od jadikovke do slavopoja, od očaja do nade (Psalmi 13,5,6).

Međutim, samo ponavljanje reči psalama, bez udubljivanja u njihovo značenje, neće dovesti do autentičnog preobražaja, što je zapravo cilj njihove upotrebe. Kada se molimo izgovarajući psalme, treba da tražimo Svetog Duha, da nam omogući da i postupamo na način koji psalam zahteva. Psalmi su Božja Reč kojom se karakter i postupci vernika menjaju, a ne obična informacija. Božjom blagodaću, obećanja iz psalama ostvaruju se u životu vernika. To znači da Božjoj Reči dopuštamo da nas oblikuje po Njegovoj volji i da nas ujedini sa Hristom, koji je savršeno ispunio Božju volju, i koji se, kao utelovljeni Sin Božji, takođe molio rečima psalama.

Kako vas iskušenja mogu približiti Bogu? A zašto bi, ako niste pažljivi, mogla i da vas odgurnu od Njega?

O, OBNOVI NAS PONOVO

Pročitajte tekst Psalmi 60,1-5. Šta mislite, pod kojim okolnostima bi ovaj psalm bio prikladna molitva? Kako možemo imati koristi od psalama tužbalica čak i u radosnim periodima života?

Na psalme tužbalice uglavnom se gleda kao na molitve ljudi koji prolaze kroz neki težak period, bilo u fizičkom, psihičkom ili duhovnom smislu. Ili u svakom smislu.

Međutim, to ne znači da treba izbegavati ove psalme, čak i u dobrom vremenima. Ponekad nema nikakvih dodirnih tačaka između reči nekog psalma i sadašnjeg iskustva vernika. Ipak, psalmi tužbalice mogu biti od koristi i vernicima koji trenutno ne prolaze ni kroz kakve nevolje.

Prvo, oni nas čine svesnijim da je patnja deo opštег ljudskog iskustva i da pogarda i pravedne i zle. Psalmi nas uveravaju da Bog ima kontrolu nad događajima, i da nam daje snagu i rešenja u trenucima nevolje. Čak i u ovom psalmu, čak i usred nevolje („Zatresao si zemlju“, Psalmi 60,2), psalmista pokazuje nepokolebljivu nadu u Božje izbavljenje.

Drugo, psalmi tužbalice uče nas saosećanju prema stradalnicima. Kada izražavamo svoju sreću i zahvalnost Bogu, posebno u javnom domenu, moramo imati u vidu i one manje srećne od nas. Naravno, možda je nama sada dobro, ali ko od nas ne zna za ljude, kojih ima svuda oko nas, a koji strašno pate? Izgovaranje takvih psalama u molitvi može nam pomoći da ne zaboravimo one koji prolaze kroz teškoće. Psalmi treba da izazovu u nama saosećanje i želju da služimo onima koji pate, kao što je Isus to činio.

„Ovaj svet je jedan ogromni karantin, ali Hristos je došao da isceli bolesne, da objavi izbavljenje sotoninim zarobljenicima. On je u sebi nosio zdravlje i snagu. Davao je svoj život bolesnima, napaćenima, onima koji su bili opsednuti demonima. Nije odbijao nikoga ko je došao da primi Njegovu isceliteljsku silu. Znao je da su oni koji su Ga molili za pomoć sami navukli bolest na sebe, a ipak nije odbijao da ih isceli. A kada bi Hristova sila ušla u te uboge duše, one su bivale osvedočene o greh, i tako su mnogi bili izlečeni od svoje duhovne, kao i od fizičkih bolesti. Evandelje i dalje ima istu moć, pa zašto ne bismo i danas videli iste rezultate?“ – Ellen G. White, *Welfare Ministry*, pp. 24, 25.

Kome od vaših poznanika su, upravo sada, potrebne ne samo vaše molitve već i vaša aktivna služba?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte stih Psalmi 42,8 i poglavje pod naslovom „Pesništvo i pesma“, str. 159-168 (original), iz knjige Vaspitanje od Elen G. Vajt. Na koji način su, prema tim nadahnutim tekstovima, molitva i pesma povezane?

Elen G. Vajt opisuje Davidove pokajničke psalme (na primer, 51. Psalm) kao jezik njegove duše, i molitve koje ilustruju prirodu iskrenog žaljenja zbog greha (videti *Put Hristu*, str. 24, 25, original). Ona ohrabruje vernike da uče napamet tekstove iz Psalama, kao način za negovanje svesti o Božjem prisustvu u njihovom životu, i ističe Isusov običaj da uzdiže svoj glas u psalmima pri suočavanju sa iskušenjem i strahom. Ona takođe primećuje: „Koliko su puta reči svete pesme otpečatile izvore pokajanja i vere, nade, ljubavi i radosti u duši!... Mnoge pesme su u stvari molitve.“ – *Vaspitanje*, str. 162-168 (original).

Kada se molimo i pevamo psalme, mi preuzimamo na sebe upornost, smelost, hrabrost i nadu psalmista. Oni nas podstiču da nastavimo svoje duhovno putovanje i teše nas da nismo sami. I drugi ljudi su, poput nas, prošli kroz neka mračna vremena, a ipak su, Božjom blagodaću, izašli kao pobednici. U isto vreme, Psalmi nam pružaju uvid u Hristovo svesrdno posredovanje za nas, jer On uvek živi da bi se molio za nas (Jevrejima 7,25).

Uključivanje psalama u molitve i bogosluženje čini zajednicu vernika svesnom čitavog spektra ljudskog iskustva, i uči ih kako da različite aspekte tog iskustva primene u bogosluženju. Psalmi su božansko-ljudske molitve i pesme. Iz tog razloga, dosledno uključivanje psalama u bogosluženje dovodi zajednicu vernika u središte Božje volje i moćne isceljujuće blagodati.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zašto spontana, neusmeravana molitva nije jedini način moljenja Bogu? Kako naš molitveni život može biti obogaćen psalmima, biblijskim molitvama?
2. Kako psalmi mogu da obogate naše zajedničko molitveno iskustvo? Razgovarajte o nekim praktičnim načinima na koje vaša lokalna crkva može da podstakne upotrebu psalama u svojim bogosluženjima.
3. Šta Psalmi otkrivaju o složenosti ljudskog hodočašća vere i o sili Božje isceljujuće blagodati?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

GOSPOD CARUJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 8; Psalmi 100; Psalmi 97; Psalmi 75; Psalmi 105,7-10; Galatima 3,26-29; Psalmi 25,10.

Tekst za pamćenje: „Gospod caruje. Obukao se u veličanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neće se pomjeriti“ (Psalmi 93,1).

Psalmi nepokolebljivo podupiru temeljno verovanje u Božju suverenu vladavinu. Gospod je sve stvorio i održava sve što je stvorio. On je suvereni Car nad celim svetom, i vlada po pravdi i istini. Njegove odredbe i zakoni su dobri i donose život onima koji ih drže. Gospod je pravedan Sudija koji, time što nagrađuje pravedne i kažnjava zle, vodi računa o tome da ovaj svet bude dobro uređen, ali to čini u vreme koje sam odredi, a ne onda kad mi to očekujemo.

Božji zavet sa Izraelom igra posebnu ulogu u pružanju sigurnosti ovom svetu, jer najavljuje Gospodnje spasenje. Gospod je usvojio Izrael kao svoj dragoceni posed, izabравši ga, od svih naroda, za sopstveni narod. Gospod je veran tom zavetu i nastavlja da brine o svom stаду uprkos njegovom neverstvu i, ponekad, otvorenoj pobuni.

Gospodnja suverena vladavina, na taj način, čini da ovaj svet bude čvrsto utemeljen i bezbedan. Psalmisti žele da čitalac shvati tu temeljnu istinu. S takvim pogledom na svet kao svetionikom, psalmisti teže tome da vode uspešan život i da služe Bogu sa nepodeljenom odanošću.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 20. januar.

GOSPOD NAS JE STVORIO

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 8 i Psalmi 100. Kako su Bog i čovek oslikani u tim psalmima? Šta nam ti psalmi otkrivaju o Božjem karakteru?

Stvaranje igra ključnu ulogu u psalmima, u isticanju Božje suverenosti. Nebesa, koja su „djela ruku Njegovih“, oglašavaju Njegovu slavu i moć (Psalmi 19,1-4; Psalmi 97,6). Božje ime je veličanstveno po svoj zemlji (Psalmi 8,1.9). Gospod je sve stvorio, a On sam nema ni početak (Psalmi 93,2) ni kraj (Psalmi 102,25-27). On je večan i nadmoćan u odnosu na bogove ostalih naroda koji su samo „djelo ruku čovječijih“ (Psalmi 115,4) i ništa više. Idoli „ruke imaju, a ne hvataju“ (Psalmi 115,7), a što se Gospoda tiče „u njegovoj su ruci dubine zemaljske... i suhotu ruke su njegove načinile“ (Psalmi 95,4.5).

Nekoliko psalama opisuje Božju vlast nad silama prirode, za koje su ostali narodi verovali da su same po sebi božanske (na primer, Psalmi 29, Psalmi 93, Psalmi 104). Ti psalmi potkrepljuju tvrdnju da Gospod vlada nad svim delima stvaranja i da su Njegova vlast i dostojanstvo neprikosnoveni. Stih Psalmi 100,3 razotkriva jedan suptilan vid idolopoklonstva – oslanjanje na sebe – naglašavajući da nas je On stvorio, „a ne mi sami“ (doslovan prevod sa engleskog).

Stvaranje takođe svedoči o Božjoj ljubavi. Sve što postoji duguje svoje postojanje Bogu, koji takođe i održava život (Psalmi 95,7; Psalmi 147,4-9). Zapazite da Bog nije samo doveo ljude u postojanje, On je učinio da drevni Izrael bude „narod njegov i ovce paše njegove“ (Psalmi 100,3). Pojmovi „narod njegov“ „ovce... njegove“ otkrivaju Božju čežnju za bliskim odnosom s Njegovim narodom.

Samo Stvoritelj može da blagoslovi i umnoži svoj narod, te je, otuda, On jedini dostojan njihovog obožavanja i poverenja. Brojni psalmi pozivaju svakoga ko diše, celu zemlju, more i sve što je u njima da kliču od radosti pred Gospodom.

Božja slava se ogleda u delima stvaranja, čak i na ovom palom svetu, i Psalmi nas upućuju na Boga kao na jedinog koji je dostojan obožavanja.

„Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš?“ (Psalmi 8,4). Kakav je vaš odgovor Bogu, kao vašem Stvoritelju? Ako Bog poziva i zvezde po imenima (Psalmi 147,4), šta mislite, koliko više Mu je stalo do vas?

GOSPOD CARUJE

Blisko povezan – zapravo, neraskidivo povezan – sa pojmom Gospoda kao Stvoritelja je pojam Gospoda kao Suverena, kao Vladara. Objava „Gospod caruje“ svečano se iznosi u tekstovima Psalmi 93,1; Psalmi 96,10; Psalmi 97,1 i Psalmi 99,1, ali njeni odjeci odzvanjaju kroz celu knjigu Psalama.

Gospod se obukao u čast, veličanstvo i silu (Psalmi 93,1; Psalmi 104,1). Okružuju Ga oblaci i mrak (Psalmi 97,2), ali On je obukao i „svjetlost kao haljinu“ (Psalmi 104,2). Te metafore veličaju Carevu moć i veličanstvo, i pažljivo su odabранe da dočaraju Njegovu jedinstvenost i veličinu koje prevazilaze ljudsku moć poimanja.

Pročitajte tekst Psalmi 97. Čime se karakteriše Gospodnja vladavina? (Psalmi 97,2.10). Koji je domen Njegove vladavine? (Psalmi 97,1.5.9).

Božja vladavina pokazuje se kroz Njegovo delo stvaranja (Psalmi 96,5), spasenja (Psalmi 98,2) i suda (Psalmi 96,10). Gospod uspostavlja svoju vladavinu nad celim svetom (Psalmi 47,6-9). Božje carstvo je večno i neuporedivo u svojoj sili i veličanstvu (Psalmi 45,6; Psalmi 93,1.2; Psalmi 103,19). Božja vladavina se zasniva na milosti, pravdi i istini; ona uvodi red i stabilnost u stvoreni svet (Psalmi 98,3; Psalmi 99,4). Božja vladavina ujedinjuje poklonike na nebu i zemlji u slavljenju Boga (Psalmi 103,20-22; Psalm 148). Mnogi psalmi predviđaju da će celo čovečanstvo priznati Božju suverenu vlast (Psalmi 96,10; Psalmi 97,1; Psalmi 99,1; Psalmi 145,11-13).

Ipak, neće svi ljudi, pa ni zemaljski vladari, to učiniti, bar ne za sad. Gospodnjoj vladavini neprestano prkose zli, koji negiraju Božje postojanje, rugaju Mu se i tlače Njegov narod (Psalmi 14,1; Psalmi 74,3-22). Ali psalmista se, mada zbumen blagostanjem nekih zlih ljudi i uznemiren Božjom trpeljivošću, uzda u Božju suverenu vladavinu i nastavlja da gaji uverenje u pravednost Božjih sudova (Psalmi 68,21; Psalmi 73,17-20). Božji narod se verom raduje uvođenju Božjeg carstva putem Hristove iskupiteljske službe, i čeka njegovo konačno uspostavljanje prilikom Hristovog drugog dolaska (Matej 12,26-28; 1. Korinćanima 15,20-28).

„Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo!“ (Psalmi 97,10). Zašto bi ljubav prema Bogu trebalo da nas navede da mrzimo zlo? Kako su ta dva pojma povezana?

BOG JE SUDIJA

Pročitajte tekst Psalmi 75. Zašto je hvalisanje zlih uzaludno?

Kao suvereni Car, Gospod je takođe i Zakonodavac (Psalmi 99,7) i Sudija (Psalmi 98,9; Psalmi 97,2). Zli neprekidno ugrožavaju pravedni poređak koji je Bog uspostavio u ovom svetu, ali Gospod će suditi svetu i okončati vladavinu zla (Psalmi 75,8-10; Psalmi 96,13).

U 75. Psalmu, nekoliko slika prikazuje neopozivo uništenje zlih. Slika čaše provrelog vina (Psalmi 75,8) dočarava intenzitet Božjeg gneva (Jeremijski 25,15; Otkrivenje 14,10). Slamanje rogova zlih opisuje kraj njihove moći i vlasti, dok će se rogovi pravednih uzvisiti (Psalmi 75,10). Bog bira „pravo vreme“ (Psalmi 75,2) ili „određeno vreme“ za svoj sud. Jasno je, međutim, da će se taj izvršni sud odigrati na kraju vremena (Psalmi 96,13; 1. Korinćanima 15,23-26).

Gospod ispituje ljudska srca, što je deo Njegovog suda. Pročitajte stih Psalmi 14,2. On podseća na tekst 1. Mojsijeva 6,5.8. Oba teksta pokazuju da je izvršenju Božjeg suda nad svetom prethodilo Božje ispitivanje života ljudi i nastojanje da spase koga kod može. Taj sud se ponekad naziva „istražnim sudom“, tokom kojeg Bog brani pravedne i odlučuje sudbinu zlih.

Kako se to dešava?

Prvo, Bog oslobođa svoj narod od zlih (Psalmi 97,10; Psalmi 146,9) i ukrašava (engl. kruniše) smerne spasavajući ih (Psalmi 149,4). Drugo, nepokajani zli bivaju uništeni zauvek (Psalmi 97,3). Neki Psalmi na poetičan način opisuju beskorisnost ljudskog oružja protiv božanskog Sudije (Psalmi 76,3-6). Gospod je takođe i Bog koji prašta, mada kažnjava ljudska nedela (Psalmi 99,8). I Božji narod će, a ne samo zli, morati da položi račun pred Bogom (Psalmi 50,4; Psalmi 135,14).

Psalmi prenose istu poruku koja je izražena i u drugim biblijskim tekstovima – da Božji sud počinje od Njegovog naroda i da se onda širi na celu zemlju (5. Mojsijeva 32,36; 1. Petrova 4,17). Psalmista viće ka Bogu, tražeći da mu On sudi, ali se oslanja na to da će ga Bog, u svojoj pravednosti, odbraniti (Psalmi 7,8-11; Psalmi 139,23.24).

Psalmi nas pozivaju da se radujemo u iščekivanju Božjih sudova (Psalmi 67,4; Psalmi 96,10-13; Psalmi 98,4-9). U kom smislu je Božji sud dobra vest za one koji su pokriveni Hristovom krvlju?

UVEK SE SEĆA SVOG ZAVETA

Tema o Božjem sudu pokreće jedno značajno pitanje: Kako Božji narod može imati mir sa Bogom i sigurnost u spasenje u vreme suda? Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 94,14; Psalmi 105,7-10; Danilo 7,22.

Božji narod je bezbedan zato što je Gospod postavio svoje prebivalište na Sionu (Psalmi 76,1.2) i utvrđio večni zavet sa njima kao sa svojim dragocenim nasleđem (Psalmi 94,14; Psalmi 105,8-10). Bog ne obećava samo da neće odbaciti svoj zavetni narod, već aktivno radi na tome da ih sačuva bezbednim u sebi. On prašta njihove grehe (Psalmi 103,3), poučava ih, blagosilja i jača (Psalmi 25,8-11; Psalmi 29,11; Psalmi 105,24). Njegovi sudovi se izlivaju da bi obratili narod ka pravednosti i pokazali da je Bogu stalo do njih (Psalmi 94,8-15).

Psalam 105 kao celina govori o Gospodnjoj vernosti svom zavetu tokom istorije Izraela. U svemu što se događalo, u dobru i u zlu, Bog je bio tamo. On je svojim proviđenjem odveo Josifa u Egipat i preko njega spašao svoj narod i druge narode na tom području od ozbiljne gladi (Psalmi 105,16-24). Gospod je podigao Mojsija da izvede svoj narod iz egipatskog ropstva, što je on učinio uz pomoć mnogih znaka i čudesa u njihovu korist (Psalmi 105,25-38).

Gospod je svom narodu dodelio Obećanu zemlju (Psalmi 105,11.44) i pružao mu stalnu zaštitu (Psalmi 105,12-15). Umnožio ih je (Psalmi 105,24), oslobođio ih od tlačitelja (Psalmi 105,37.38) i starao se za njihove svakodnevne potrebe (Psalmi 105,39-41). Gospod nesumnjivo ima suverenu kontrolu nad svim što se tiče Njegovog naroda – to je činjenica za koju je psalmista želeo da je Njegov narod nikad ne zaboravi.

Kada se Bog seća svog zaveta, to podrazumeva nešto više od priznanja i prisećanja, jer uvek vodi ka delima (1. Mojsijeva 8,1; 1. Samuilova 1,19; Psalmi 98,3; Psalmi 105,42-44). Slično tome, kada je narod pozvan da se seća Božjih čuda i sudova, to znači da bi trebalo da živi na način koji proslavlja Boga.

U okviru tog zaveta, prva dužnost Izraela je da ostane veran, tako što će držati Božje zakone (Psalmi 78,5-7; Psalmi 105,45). Osim toga, Božji narod je pozvan da svedoči o Bogu drugim narodima, zato što On želi da se svi narodi pridruže Njegovom narodu Izraelu (Psalmi 105,1.2). Svet na taj način postaje bezbedan u zaštitničkom zavetnom odnosu sa svemogućim i milosrdnim Bogom (Psalmi 89,28-34).

Šta mi imamo u Isusu što pokazuje da ta obećanja, data drevnom Izraelu, mogu sada da se primene i na nas? (Videti Galatima 3,26-29.)

NJEGOVA SVEDOČANSTVA SU VEOMA POUZDANA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 19,7; Psalmi 93,5; Psalmi 119,165; Psalmi 1,2.6; Psalmi 18,30 i Psalmi 25,10. Koja se zajednička nit provlači kroz sve njih?

Gospodnja nadmoć u svetu kao suverenog Stvoritelja, Cara i Sudije ima poseban teološki značaj kad je reč o pouzdanosti Njegovih svedočanstava. Svedočanstva (jevrejski *èdut*, „dekretni“, „zakon“) se odnose na skup zakona i uredbi kojima Gospod upravlja verskim i društvenim životom svog naroda (2. Mojsijeva 32,15). Ona su „veoma tvrda“ (Psalmi 93,5), pouzdana, što odražava stabilnost i postojanost Božjeg prestola i sveta koji je On stvorio i održava (Psalmi 93,1.2). Jevrejska reč prevedena kao „tvrdina“ (naša reč amin potiče od te reči) ukazuje na pouzdanost, vernost i čvrstinu (2. Samuilova 7,16; 1. Dnevnika 17,23). Dakle, Božji zakoni su nepromenljivi i neuništivi.

Bog garantuje nepovredivost svojih zapovesti i obećanja. Tako je Božja vernošt istovremeno potpuno ohrabrujuća, jer garantuje nepromenljivost karaktera Njegove vladavine, i krajnje zahtevna, jer traži od ljudi da na nju odgovore poverenjem i poslušnošću.

S druge strane, nedostatak pravde u svetu poetski je opisan kao podrhavanje temelja zemlje (Psalmi 18,7; Isaija 24,18-21). Božji zakon upućuje ljude na put pravednog života koji može da se održi na Božjem sudu. Pravednici se, dakle, neće pokolebiti, jer su čvrsto ukorenjeni u Božjem zakonu, koji obezbeđuje stabilnost i sigurnost. Njihova srca su nepokolebljiva (jevrejski *kun*, što takođe znači „biti čvrst“, „biti siguran“) u Gospodu (Psalmi 112,1.6.7). One koji drže Božji zakon ništa neće navesti da se spotaknu (Psalmi 119,165), što ukazuje na Božju zaštitu i vođstvo u životu (Psalmi 1,2.3.6).

Božja Reč je prikazana kao svetiljka psalmistinim nogama, koja ga na taj način štiti od skrivenih zamki neprijatelja (Psalmi 119,105.110). Veliki mir što uživaju oni koji vole Božji zakon (Psalmi 119,165) očigledno nije rezultat potpunog odsustva iskušenja (Psalmi 119,161), već pre proishodi iz prebivanja u Božjem prisustvu i zdravog odnosa sa Njim.

Na koje praktične načine vam držanje Božjih zakona, pravila i svedočanstava pomaže u životu? S druge strane, šta ste pretrpeli zato što ste ih kršili?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 86,5.15; Elen G. Vajt, „Božja ljubav prema čoveku“, iz knjige *Put Hristu*, str. 9-15 (original). Kako nam istina da je Bog ljubav pomaže da bolje razumemo različite opise Njega i Njegovih dela u Psalmima?

Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na neke ključne opise Boga i Njegovih aktivnosti, na kojima počiva ovaj svet i koji ga čine čvrstim i sigurnim. Psalmisti se obraćaju Bogu, koji je Stvoritelj, Car, Sudija, zavetni Spasitelj i Zakonodavac. Uloge koje Bog vrši u ovom svetu dodatno se ogledaju u raznim drugim Njegovim imenima i titulama, kao što su: Pastir (Psalmi 23,1; Psalmi 80,1), Stena spasenja (Psalmi 95,1) i Otac (Psalmi 68,5; Psalmi 89,26). Dakle, u ovom svetu smo sigurni i bezbedni, čak i usred meteža velike borbe, zato što je Bog suveren i veran u svemu što čini i govori. Mada ove teološke teme nipošto nisu iscrpno prikazane, ipak nam predložavaju različite načine na koje se Bog otkriva u psalmima.

Dok nastavljamo da proučavamo psalme, važno je voditi računa da ih čitamo u svetu Božjeg karaktera ljubavi i blagodati i Njegovog plana da spase i obnovi ovaj svet. „Što više Božji karakter proučavamo u svetlosti krsta, to bolje uviđamo milost, nežnost i praštanje pomešano sa pravičnošću i istinom, i sve jasnije uočavamo bezbrojne dokaze beskrajne ljubavi i nežne samilosti koja nadmašuje majčinsku dirljivu saosećajnost prema zabludelom detetu.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 15 (original). U psalmima vidimo da ljudi, čak i kad se suoče s Božjim sudovima zbog svoje pobune, ipak nastavljaju da prizivaju Boga, jer znaju da je Njegov gnev privremen, dok je Njegova milost večna (Psalmi 103,8).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. U kom smislu je svest o realnosti i sveprisutnosti velike borbe od ključne važnosti za razumevanje zašto, uprkos Božjoj vrhovnoj vladavini i Njegovom suverenitetu, u našem svetu još uvek ima mnogo nemira i patnje? Zašto je motiv velike borbe toliko bitan i koristan za nas?
2. Kako vera u Boga kao Stvoritelja treba da oblikuje naše razumevanje sebe samih i našeg odnosa sa ostalim stvorenjima? Šta se dešava kada se ljudi udalje od te istine (Psalmi 106,35-42)?
3. Šta je bilo pogrešno u vezi sa idolima naroda u biblijska vremena (Psalmi 115,4-8)? A šta je sa modernim idolima? Zašto su oni podjednako opasni za naše hodanje sa Gospodom?
4. Kako bi Božji narod trebalo da živi znajući da Božji sud počinje od njega? Kako Bog sudi svom narodu i s kojim ciljem?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

Subota, 20. januar

GOSPOD ČUJE I IZBAVLJA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 139,1-18; Psal-mi 121; Psalmi 17,8; Matej 23,37; 1. Korinćanima 10,1-4; Jevre-jima 4,15.16.

Tekst za pamćenje: „Viču pravedni, i Gospod ih čuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovijeh“ (Psalmi 34,17).

Psalmi uvek iznova naglašavaju istinu da se suvereni Gospod, koji je stvorio i održava svemir, otkriva takođe i kao lični Bog, koji inicira i održava odnos sa svojom narodom.

Bog je blizu svog naroda i svojih stvorenja, kako na nebu tako i na zemlji (Psalmi 73,23.25). Mada „na nebesima postavi prijesto svoj“ (Psalmi 103,19) i „na oblacima jaše“ (Psalmi 68,4, NSP), Bog je takođe „blizu svijeh koji ga prizivaju , svijeh, koji ga prizivaju u istini“ (Psal-mi 145,18). Psalmi nedvosmisleno podržavaju istinu da je Gospod živi Bog, koji deluje u korist onih koji Ga prizivaju (Psalmi 55,16-22). Psalmi imaju smisla upravo zato što su nadahnuti i upućeni životom Bogu, koji čuje i uslišava molitve.

Trebalo bi uvek da imamo u vidu da se pravi odgovor na Gospod-nju blizinu sastoji u životu vere u Njega i poslušnosti Njegovim zapovestima. Ništa manje od takve vere i poslušnosti neće biti prihvatljivo pred Njim, kao što se tokom istorije Izraela često pokazivalo.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subo-tu, 27. januar.**

NIJEDNA SE KOST MOJA NIJE SAKRILA OD TEBE

Pročitajte tekst Psalmi 139,1-18. Kako on na poetski način opisuje Božju silu (Psalmi 139,1-6), Njegovo prisustvo (Psalmi 139,7-12) i dobrotu (Psalmi 139,13-18)? Šta ta Božja veličina govori o Njegovim obećanjima?

Da li ste ikad želeli da pomognete nekome, ali niste imali sredstava? Slično tome, neki ljudi su možda pokušali vama da pomognu, ali nisu razumeli vaše potrebe. Za razliku i od najljubaznijih ljudi i onih sa najboljim namerama, Bog ima i savršeno znanje o nama i našim prilikama, a i dovoljno sredstava i načina da nam pomogne. Prema tome, Njegova obećanja o pomoći i izbavljenju nisu neke plitke fraze već čvrsta uverenja.

Božje poznavanje psalmiste je tako veliko i jedinstveno da čak ni utroba njegove majke nije mogla da ga sakrije od Boga (Psalmi 139,13.15). Božansko znanje odnosi se na vreme (Psalmi 139,2), unutrašnje biće (Psalmi 139,2.4), i prostor (Psalmi 139,3) – celokupno postojanje psalmiste. Božje čudesno znanje rezultat je Njegovog statusa Stvoritelja i bliske upoznatosti sa ljudima, a ogleda se u Njegovoj brizi za njih.

Divna istina o tome da nas Bog prisno poznaje ne bi trebalo da nas uplaši, već da nas privuče ka Isusu i onome što je On za nas postigao na krstu. Jer na osnovu vere u Isusa darovana nam je Njegova pravda, pravda samog Boga (Rimljanima 3,5.21).

Božje prisustvo naglašava se time što je On prikazan kao Onaj koji doseže čak i „pakaо“ (šeol, „grob“) i „mrak“ (Psalmi 139,8.11.12), mesta koja se obično ne povezuju sa Božnjim prebivanjem (Psalmi 56,13). Njegovo prisustvo dočarava se takođe kao podizanje „na krilima od zore“ (istok) i preseljenje „na kraj mora“ (zapad) (Psalmi 139,9). Istina koju te slike prenose jeste da ne postoji mesto u svemiru gde bismo mogli da budemo van Božjeg domaćaja. Mada Bog nije deo svemira, kao što neki veruju, On je blizak svemu što se u njemu nalazi, ne samo zato što je sve to stvorio, već i zato što sve održava (videti Jevrejima 1,3).

Kao Onaj koji zna sve o nama, Bog može da nam pomogne i da nas preporodi. Obnovljeno shvatjanje Njegove veličine izaziva kod psalmiste izliv oduševljenja u vidu slavopoja i još jače poverenje u Boga. On pozdravlja božansko ispitivanje kao sredstvo koje može da ukloni iz njegovog života sve što opterećuje njegov odnos sa Bogom.

Nekima bi pomisao da Bog zna toliko o njima, čak i o njihovim najmračnijim tajnama, mogla biti prilično zastrašujuća. Zašto je, s tim u vezi, evandelje naša jedina nada?

SIGURNOST U BOŽJE STARANJE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 40,1-3; Psalmi 50,15; Psalmi 55,22 i Psalmi 121. Kako je Bog uključen u naše svakodnevne poslove?

Gospod otkriva sebe u Svetom pismu kao živog Boga koji deluje u korist onih koji Ga prizivaju.

Psalmista kaže: „Svagda vidim pred sobom Gospoda“ (Psalmi 16,8). Prema tome, on se uzda u Boga i priziva Ga (Psalmi 7,1; Psalmi 9,10). Gospod će ga čuti čak i kad vapi iz „dubine“ (Psalmi 130,1.2), što prenosi poruku da nijedna životna okolnost ne izmiče Božjoj suverenoj vlasti. Dakle, vapaj psalmiste, koliko god da je gorući, nikad nije lišen nade.

Psalam 121, s druge strane, slavi silu Stvoritelja u životu vernog pojedinca. Ta sila podrazumeva sledeće:

- (1) On „neće dati da popuzne noge tvoja“ (Psalmi 121,3). Slika „noge“ često se koristi kao opis nečijeg životnog putovanja (Psalmi 66,9; Psalmi 119,105; Priče 3,23). Jevrejski izraz za „neće dati da popuzne“ opisuje sigurnost koju Bog pruža svetu (Psalmi 93,1) i Sionu (Psalmi 125,1).
- (2) Slika Gospoda kao Čuvara Izraela koji ne drema i ne spava naglašava Gospodnju stalnu budnost i spremnost na delovanje u korist svoje dece (Psalmi 121,3.4).
- (3) Gospod je „sjen tvoj“ (Psalmi 121,5.6) priziva u sećanje stub od oblaka u vreme izlaska iz Egipta (2. Mojsijeva 13,21.22). Slično tome, Gospod obezbeđuje fizički i duhovni zaklon za svoj narod.
- (4) Bog im je s desne strane (Psalmi 121,5). Desna ruka obično označava nečiju jaču stranu, ruku akcije (Psalmi 74,11; Psalmi 89,13). Ovde se to odnosi na Božju blizinu i naklonost (Psalmi 16,8; Psalmi 109,31; Psalmi 110,5).
- (5) Božja zaštita nad Njegovim narodom jasno je potvrđena u tekstu Psalmi 121,6-8. Bog će sačuvati svoju decu od zla. Ni „sunce“ ni „mesec“ neće im nauditi. Bog će čuvati njihov „ulazak“ i „izlazak“. Te poetske figure naglašavaju Božju sveobuhvatnu, neprestanu brigu.

Suština svega? Psalmista se oslonio na Božje staranje puno ljubavi. I mi bi, naravno, trebalo da postupimo na isti način.

Na koje praktične načine možete bolje da iskusite stvarnost Božjeg staranja? Kako možete bolje da sarađujete sa Bogom da biste Mu omogućili da radi u vama i za vas?

GOSPOD JE UTOČIŠTE U NEVOLJI

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 17,7-9; Psalmi 31,1-3 i Psalmi 91,2-7. Šta psalmista radi u vreme nevolje?

Psalmista nailazi na razne teškoće i u njima se obraća Gospodu koji je utočište u svakoj nevolji. Poverenje podrazumeva svestan izbor da se prizna Božja vlast nad nečijim životom u svim okolnostima. Ako se poverenje ne pokaže u nevolji, onda ono i ne postoji.

Svedočenje psalmiste: „Gospodu ću reći: ’Moj zaklone i tvrđavo moja! Moj Bože u koga se uzdam’“ (Psalmi 91,2, NSP) – izvire iz njegovog pret-hodnog iskustva sa Bogom, a sada doprinosi jačanju njegove vere za budućnost. Psalmista Boga naziva Višnjim i Svetomogućim (Psalmi 91,1.2), imajući na umu nenađemašnu veličinu svog Boga.

Takođe, sigurnost koju čovek može da nađe u Bogu psalmista opisuje kao: „zaklon“, „sjen“ (Psalmi 91,1), „utočište“, „branič“ (Psalmi 91,2), „krila“, „štít“, „ogradu“ (Psalmi 91,4) i „prebivalište“ (Psalmi 91,9, NSP). Te slike su predstavljale bezbedno mesto u kulturi psalmista. Treba samo da pomislimo na nepodnošljivu vrelinu sunca u tom delu sveta da bismo shvatili vrednost „sjena“ (senke), ili da se prisetimo vremena ratova u istoriji Izraela da bismo razumeli važnost sigurnosti koju pruža štit ili tvrđava.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 17,8 i Matej 23,37. Koja slika se tu koristi i šta ona otkriva?

Jedna od metafora koja oslikava najveću prisnost je ona koja se odnosi na sklanjanje „pod sjen krila tvojih“ (Psalmi 17,8; Psalmi 57,1; Psalmi 63,7). Ta metafora budi osećaj sigurnosti i topline, pozivajući se na zaštitničko ponašanje majke ptice. Gospod se poredi sa orлом koji krilima štiti svoje mладунце (2. Mojsijeva 19,4.5. Mojsijeva 32,11) i sa kvočkom koja skuplja piliće pod svoja krila (Matej 23,37).

Međutim, kako da se nosimo sa trenucima kad nas zadesi neka nesreća, a nismo u stanju da osetimo Gospodnju zaštitu? Zašto takve traume ne znače da Gospod nije tu sa nama?

BRANILAC I IZBAVITELJ

Pročitajte tekst 1. Korinćanima 10,1-4. Kako Pavle opisuje izlazak iz Egipta? Koje duhovne pouke on tim putem nastoji da iznese?

Pročitajte tekst Psalmi 114. Na koji način je tu opisano božansko izbavljenje izraelskog naroda iz Egipta?

Kakav poetski opis Božjeg čudesnog izbavljenja Njegove dece iz egiptskog ropstva je dat u Psalmu 114. U celom Starom zavetu, pa čak i u Novom, na izbavljenje iz Egipta gledalo se kao na simbol Božje moći da spase svoj narod. I Pavle u ovim stihovima u Poslanici Korinćanima čini upravo to – na tu, potpuno istinitu priču gleda kao na metaforu, simbol spasenja u Isusu Hristu.

Psalm 114 takođe opisuje božansko izbavljenje na osnovu suvereniteta koji Bog, kao Stvoritelj, ima nad silama prirode, jer je On upravo tako spasao svoj narod tokom Izlaska. More, reka Jordan, planine i brda na poetski način predstavljaju prirodne i ljudske sile koje su se suprotstavljale Izraelu na njegovom putu ka Obećanoj zemlji (5. Mojsijeva 1,44; Isus Navin 3,14-17). Bog je, dakle, suveren nad svima njima.

Zapravo, za mnogu Božju decu u svako vreme i na svakom mestu, put do nebeskog Jerusalima popločan je opasnostima. Ali, uprkos tome, Psalmi ih ohrabruju da svoj pogled uprave povrh gora, ka Stvoritelju neba i zemlje (Psalmi 121,1).

Duh Psalma 114 ogleda se u Isusovom smirivanju bure na moru i Njegovoj objavi da crkva nema čega da se boji, jer je On nadvladao svet (Matej 8,23-27; Jovan 16,33).

Gospodnja velika dela u korist Njegovog naroda trebalo bi da podstaknu svu zemlju da drhti u Njegovom prisustvu (Psalmi 114,7). To drhtanje trebalo bi da se shvati pre kao spoznaja i obožavanje nego kao preplašenost (Psalmi 96,9; Psalmi 99,1). Sa Bogom na svojoj strani, vernici zaista nemaju čega da se boje.

Koje su neke od duhovnih opasnosti s kojima se mi kao vernici srećemo, i kako možemo naučiti da se oslanjamo na Gospodnju moć da nas zaštiti, da ne bismo podlegli tim opasnostima koje su realne za nas kao što su bile i za psalmistu?

POMOĆ IZ SVETILIŠTA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 3,4; Psalmi 14,7; Psalmi 20,1-3; Psalmi 27,5; Psalmi 36,8; Psalmi 61,4 i Psalmi 68,5.35. Odakle dolazi pomoć prema tim tekstovima?

Motiv duhovnog i fizičkog utočišta i pomoći pojavljuje se naročito u kontekstu svetilišta. Svetilište je mesto gde se nalazi pomoć, sigurnost i spašenje. Svetilište pruža zaklon napačenima. Bog brani siročiće i udovice i daje snagu svom narodu iz svog svetilišta. Kada se „sa Siona, koji je vrh krasote, javlja... Bog“ (Psalmi 50,2), Njegovi pravedni sudovi se objavljuju, i Gospodnji blagoslovi počinju da teku (Psalmi 84,4; Psalmi 128,5; Psalmi 134,3).

Utočište koje se može naći u svetilištu prevazilazi sigurnost koju pruža bilo koje drugo mesto na svetu, jer Bog tu prebiva lično. Božje prisustvo, a ne samo hram kao čvrsta građevina, je to što pruža sigurnost. Isto tako i gora Sion, budući da je to gora na kojoj prebiva Gospod, nadviše sve planine, mada je sama po sebi tek skromni brežuljak (Psalmi 68,15.16; Isajia 2,2).

„**Jer nemamo poglavara svešteničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskušan kao i mi, osim grijeha. Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć**“ (Jevrejima 4,15.16). U kom smislu su ovi stihovi paralelni onome što psalmista govori o svetilištu?

Svetost Božjeg svetilišta navodi psalmistu na priznanje da su svi ljudi grešni i potpuno nedostojni Njegove naklonosti. U tom smislu, on tvrdi da se izbavljenje zasniva isključivo na Božjoj vernosti i blagodati (Psalmi 143,2.9-12). Ništa od onoga što imamo u sebi ne daje nam nikakve zasluge pred Bogom. Jedino kada, kroz pokajanje i prihvatanje Božje blagodati i oproštenja, uspostave ispravan odnos sa Bogom, ljudi mogu da se pozovu na Božje uverenje o izbavljenju. Službe u svetilištu su, na slikovit način, predstavljale spasenje koje nalazimo u Isusu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje „Noć borbe“, na stranicama 195-203 (original) u knjizi *Stvaranje, patrijarsi i proroci* od Elen G. Vajt. Šta možemo naučiti iz Jakovljevog iskustva, kad je reč o sili istrajne molitve i bezrezervnog poverenja u Boga?

Psalmi jačaju našu veru u Boga koji je uvek dostupno Utocište za one koji predaju svoj život u Njegove moćne ruke. „Bog će učiniti velika dela za one koji se uzdaju u Njega. Razlog što onima koji se smatraju Njegovim narodom nedostaje snage, krije se u tome što se previše oslanjaju na svoju mudrost i ne dozvoljavaju Gospodu, ne pružaju Mu priliku, da se svojom silom posluži u njihovu korist. On će svojoj deci, koja veruju u Njega, pomoći u svakoj neprilici, ukoliko se budu potpuno oslonili na Njega i ako Mu budu poslušni svim srcem.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 493 (original).

Ipak, neki psalmi mogu da predstavljaju ozbiljan izazov za nas, pogotovo onda kada se ono što obećavaju ne poklapa sa našom trenutnom situacijom. U takvim trenucima treba jednostavno da naučimo da se uzdamo u Božju dobrotu, koja se najsnažnije pokazala na krstu.

Takođe, neki psalmi se ponekad mogu zloupotrebiti za davanje lažnih nada. Isusov odgovor na sotoninu pogrešnu primenu teksta Psalmi 91,11.12 pokazuje da se poverenje u Boga ne sme mešati sa iskušavanjem Boga (Matej 4,5-7), niti sa drskim traženjem da učini nešto što je suprotno Njegovoj volji.

„Najveće pobeđe Hristove Crkve ili hrišćanina pojedinačno nisu one koje su postignute sposobnostima ili obrazovanjem, bogatstvom ili naklonišću čoveka. To su pobeđe koje su postignute u Božjoj prijemnoj dvorani, kada se iskrena, usrdna vera hvata za moćnu i silnu Božju ruku.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 203 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razgovarajte u razredu o svom odgovoru na poslednje pitanje iz proučavanja za utorak – o poverenju u Boga usred nevolja i onda kada nam stvari krenu naopako. Kako da razumemo te nevolje i činjenicu da one mogu da zadesu ljude, i pored svih tih divnih obećanja o Božjoj zaštiti o kojoj čitamo u Psalmima? Razmislite i o sledećem: zar psalmista, koji je pisao o tim divnim obećanjima, nije i sam trpeo nevolje i poznavao verne ljude koji su ih takođe trpeli?
2. Kako da razvijemo bezrezervno poverenje u Boga u svim okolnostima (na primer, Psalmi 91,14; Psalmi 143,8.10; Psalmi 145,18-20)? Šta može dovesti do toga da izgubimo to poverenje? Zašto je poverenje u Boga u dobrom vremenima od ključne važnosti da bismo naučili da mu verujemo i onda kad nam ne ide dobro?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

PEVANJE GOSPODNE PESME U TUĐOJ ZEMLJI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 79,5-13; Psalmi 88,3-12; Psalmi 69,1-3; Psalmi 22,1; Psalmi 77; Psalmi 73,1-20; 1. Petrova 1,17.

Tekst za pamćenje: „Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuđoj?“ (Psalmi 137,4).

Ne treba da ulazimo duboko u Knjigu psalama da bismo shvatili da su oni ispevani u nesavršenom svetu – u svetu greha, zla, patnje i smrti. Zlo neprestano preti Božjim delima stvaranja kojima upravljaju suvereni Gospod i Njegovi pravedni zakoni. Budući da greh sve više kvari ovaj svet, zemlja sve više postaje „tuđa zemlja“ za Božji narod. Takva realnost zbuњuje psalmistu: Kako živeti životom vere u tuđoj zemlji?

Kao što smo već videli, psalmisti priznaju Božju suverenu vlast i moć, kao i Njegove pravedne presude. Oni znaju da je Bog večno i neprolazno utočište i pomoć u vremenima nevolje. Iz tog razloga, psalmisti su ponekad zbuњeni (ko nije?) prividnim odsustvom Boga i bujanjem zla pred licem dobrog i Suverenog Gospoda. Paradoksalna priroda psalama kao molitava ogleda se u reakcijama psalmista na Božje prividno čutanje. Drugim rečima, psalmisti reaguju na Božje navodno odsustvo, kao i na Njegovo prisustvo.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 3. februar.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 74,18-22 i Psalmi 79,5-13. O čemu se tu radi?

Psalmista nastoji da shvati veliku borbu između Boga i sila zla, i ukaže na Božju nedokučivu strpljivost, kao i na Njegovu beskrajnu mudrost i silu.

Problem zla u psalmima prvenstveno je teološke prirode i neizbežno se dotiče pitanja o Bogu. Tako se uništenje Jerusalima i hrama uglavnom smatra svojevrsnim božanskim skandalom, s obzirom da je pružilo priliku neznabوćima da hule na Boga. Božje nasleđe (izraelski narod) je simbol Njegovog božanskog izbora i zaveta (5. Mojsijeva 4,32–38, 5. Mojsijeva 32,8, 9) koji nikada neće propasti. Pojam Božjeg nasleđa sadrži i jednu dimenziju u vezi sa poslednjim vremenom, jer će doći dan kada će svi narodi postati Božje nasleđe i pokloniti Mu se. Međutim, pomisao da su narodi sveta izvršili invaziju na Božje nasleđe dovodi u pitanje ta božanska obećanja.

Nema sumnje, psalmista priznaje da su gresi naroda narušili njihov zavetni odnos sa Bogom, čime su sami navukli na sebe sve te posledice (Psalmi 79,8.9). S tim u vezi, opstanak naroda zavisi isključivo od Božje milostive intervencije i obnavljanja zavetnog odnosa kroz iskupljenje od greha. Obraćanje Gospodu rečima: „Bože, spasitelju naš“, prenosi poruku da je On veran svojim zavetnim obećanjima (Psalmi 79,9).

Međutim, važnija od promene sudbine Izraela je odbrana Božjeg karaktera u svetu (Psalmi 79,9). Ako bi zli postupci naroda prošli nekažneno, izgledalo bi da je Bog izgubio svoju moć (Psalmi 74,18-23; Psalmi 83,16-18; Psalmi 106,47). Tek kada Bog spase svoj narod, Njegovo ime će biti opravdano i uzvišeno.

Isti princip koji važi i danas, važio je i tada. Naši gresi, naše posrtanje, naša zla, mogu doneti loš ugled ne samo nama samima već, što je još gore, Bogu čije ime ispovedamo. Naši pogrešni postupci mogu imati štetne duhovne posledice i na naše svedočenje i misiju. Koliko se ljudi odvratilo od naše vere zbog postupaka onih koji ispovedaju Hristovo ime?

„Božja čast i Hristova čast povezana je sa savršenstvom karaktera Njegovog naroda.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 671 (original).
Kako vi razumete tu važnu istinu, i šta bi ona trebalo da znači u vašem ličnom hrišćanskom životu?

NA PRAGU SMRTI

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 41,1-4; Psalmi 88,3-12 i Psalmi 102,3-5.11.23.24. Koja iskustva ti tekstovi opisuju? U kojoj meri možete da se povežete sa onim što je tu rečeno?

Te molitve za spas od bolesti i smrti pokazuju da Božja deca nisu izuzeta od patnji ovog sveta. Ovi psalmi otkrivaju strašne nevolje koje su zadesile psalmistu. On je bez snage, vene kao trava, ne može da jede, kao da je bačen među mrtve, leži kao ubijeni u grobu, odbojan je svojim prijateljima, pati i očajan je. Koža mu je prionula za kosti.

Mnogi psalmi iznose prepostavku da je Gospod dopuštao nevolje zbog neposlušnosti Izraela. Psalmista priznaje da greh može doneti bolest i zato on govori o oproštenju koje dolazi pre isceljenja (Psalmi 41,3.4). Međutim, neki psalmi, kao što su Psalam 88 i Psalam 102, priznaju da je nezaslužena patnja Božjeg naroda nepobitna životna činjenica, ma koliko je to teško razumeti.

U Psalmu 88, Bog je optužen da je psalmistu doveo do ivice smrti (Psalmi 88,6-8). Zapazite, međutim, da čak i kada izgovara najsmelije pritužbe, jadikovanje psalmiste očigledno je čin vere, jer suvereni Gospod, ako je i dopustio te nevolje, u stanju je i da obnovi dobrobit svog deteta.

Na pragu smrti psalmista se seća Božjih čuda, Njegove dobrote, vernosti i pravednosti (Psalmi 88,10-12). Dakle, uprkos svom osećaju da ga je Bog oborio, psalmista se i dalje drži Boga. Mada pati, on ne poriče Božju ljubav i svestan je da se njegovo spasenje nalazi jedino u Bogu. Njegovi apeli pokazuju da psalmista nije upoznat samo sa patnjom, već da veoma dobro poznaje i Božju blagodat i da to dvoje ne mora nužno uzajamno da se isključuje.

Ukratko, i to što Bog dopušta patnju i to što donosi oslobođenje predstavlja demonstraciju Njegovog vrhovnog suvereniteta. Svest o tome da Bog ima kontrolu uliva nadu. Kada čitamo Psalam 88 u svetlu Hristovog stradanja, zadirljeni smo dubinama Njegove ljubavi, zbog koje je bio spremjan da prođe kroz vrata smrti radi čovečanstva.

Setite se Isusa na krstu i svega što je On pretrpeo zbog greha. Kako bi ta činjenica, da je Bog u Hristu stradao gore nego bilo ko od nas, trebalo da nam pomogne da sačuvamo veru čak i u trenucima stradanja i iskušenja?

GDE JE BOG?

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 42,1-3; Psalmi 63,1; Psalmi 69,1-3 i Psalmi 102,1-7. Šta je to što psalmistu najviše boli?

Psalmisti ne smetaju samo lične i zajedničke patnje, već isto tako, ako ne i više, Božji prividan nedostatak interesovanja za nevolje Njegovih službu. Božje odsustvo doživljava se kao jaka žđ u sušnoj zemlji (Psalmi 42,1-3; Psalmi 63,1) i kao smrtnе muke (Psalmi 102,2-4). Psalmista se oseća udaljenim od Boga i poredi sebe sa usamljenom pticom. „Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama. Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu“ (Psalmi 102,6.7).

Pominjanje pustinje naglašava osećaj izolovanosti od Boga. Ptica koja sedi „bez druga na krovu“ nalazi se izvan svog gnezda, izvan svog odmorista. Psalmista vapi Bogu „iz dubine“, kao da će ga progutati silne vode, i kao da tone u „u dubok glib“ (Psalmi 69,1-3; Psalmi 130,1). Te slike dočaravaju tešku situaciju iz koje nema izlaza, osim u slučaju božanske intervencije.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 10,12; Psalmi 22,1; Psalmi 27,9 i Psalmi 39,12. Kako psalmista reaguje na Božje prividno odsustvo?

Vredno je pažnje to što su psalmisti, suočeni sa Božjim čutanjem, odlučili da ne čute. Psalmisti nepokolebljivo veruju u molitvu, jer je molitva upućena živom i milostivom Bogu. Bog je i dalje tu, čak i kada je prividno odsutan. On je i dalje isti Bog koji ih je čuo u prošlosti, i zato su uvereni da ih i sada čuje.

Prilike u kojima Bog čuti navode psalmiste da preispituju sebe i da Gatraže, ali uz ispovedanje greha i ponizne molitve. Oni znaju da Bog neće zauvek čutati. Psalmi pokazuju da komunikacija sa Bogom mora da se nastavi, bez obzira na životne okolnosti.

Šta možemo da naučimo iz načina na koji psalmista odgovara na Božje prividno odsustvo? Kako reagujete na trenutke kada vam izgleda da Bog čuti? Šta održava vašu veru u takvim situacijama?

DA LI JE NJEGOVO OBEĆANJE ZAUVEK PROPALO?

Pročitajte tekst Psalmi 77. Kroz koje iskustvo njegov autor prolazi?

Psalam 77 počinje molbom Bogu za pomoć koja je praćena jadikovanjem i bolnim sećanjem na prošlost (Psalm 77,1-6). Psalmista se celim bićem žalosno okreće ka Bogu. On odbija da se uteši bilo kakvim olakšanjem osim onim koje dolazi od Boga.

Međutim, pomisao na Boga kao da pojačava njegovu muku. „Pomijem Boga, i uzdišem“ (Psalmi 77,3). Jevrejska reč hamah, „uzdisanje/ječanje“, često oslikava huk besnih voda (Psalmi 46,3). Slično tome, čitavo biće psalmiste nalazi se u stanju snažnog nemira.

Kako pomisao na Boga može da izazove tako jako osećanje uznemirenosti? Niz zabrinjavajućih pitanja odaje šta njega zapravo muči (Psalmi 77,7-9): Da li se Bog promenio? Može li Bog da izneveri svoj zavet?

Oštra suprotnost između Božjih spasonosnih dela u prošlosti i Božjeg pravidnog odsustva u sadašnjosti dovodi do toga da se psalmista oseća napuštenim od Boga. Ako se Bog promenio, onda za psalmistu nema nade, a to je zaključak koji se on upire da odbaci.

U međuvremenu, psalmista ne može da spava jer ga Gospod drži budnim (Psalmi 77,4). To podseća na neke druge biblijske ličnosti čiju je nesanicu Bog u svojoj promisi upotrebio da bi sproveo svoje namere (1. Mojsijeva 41,1-8; Jestira 6,1; Danilo 2,1-3). Duga neprospavana noć navodi psalmistu da razmišlja o Gospodnjim delima izbavljenja u prošlosti, ali sa novim uvidom (Psalmi 77,5,10).

Uverenje koje psalmista dobija od Boga ne sastoji se u objašnjenju njegovih ličnih prilika, već više u potvrди Božje vernosti i pouzdanosti (kao u slučaju Jova). Psalmista biva ohrabren da u veri čeka na Gospoda, znajući da je On onaj isti koji je činio čuda u prošlosti Izraela (Psalmi 77,11-18). Psalmista takođe shvata da „trag tvoj ne poznavаш se“ (Psalmi 77,19), pošto prepoznaje Božje vođstvo, čak i u situacijama u kojima Njegovo prisustvo nije očigledno ljudskim očima. On dolazi do spoznaje da je Bog istovremeno otkriven i sakriven, i zato hvali Gospodnje tajanstvene i suverene puteve.

Setite se nekih trenutaka u prošlosti kada je Gospod delovao u vašem životu. Kako vam ta istina može pomoći da se bolje nosite sa onim sa čime se trenutno suočavate?

DA NE BI PRAVEDNICI PRUŽILI RUKE NA BEZAKONJE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 37,1.8; Psalmi 49,5-7; Psalmi 94,3-7 i Psalmi 125,3. S kakovom borbom se psalmista suočava?

U tim psalmima izražava se žaljenje zbog trenutnog blagostanja zlih i izazova pred koji ta činjenica stavlja pravedne. Zli ne samo da napreduju, već ponekad i otvoreno preziru Boga i tlače druge. Zbunjujuće je to što „skiptar bezbožnički“ (Psalmi 125,3) dominira svetom, dok „skiptar pravice“ (Psalmi 45,6) kao da ponekad zataji. Zašto onda ne odustati i ne prihvati zlo kao što i drugi čine?

Pročitajte tekst Psalmi 73,1-20.27. Šta psalmisti pomaže da prevaziđe tu krizu? Kakav je kraj onih koji se uzdaju u propadljive stvari? (Videti takođe 1. Petrova 1,17.)

Sve dok je psalmista u 73. psalmu ostajao usredsređen na trenutno bezakonje u svetu, nije bio u stanju da sagleda širu sliku sa Božje tačke gledišta. Napredovanje zla predstavljalo je ogroman problem za njegovu veru. Osim toga, bio je uveren da se njegov argument o uzaludnosti vere zasniva na realnosti.

Međutim, Psalm 73 otkriva da „sve to samo ukazuje na ludost onih koji zanemaruju prvi stih, što je zapravo rezime celog psalma: 'Dobar je Bog Izrailju, onima koji su čista srca!'“ – Johannes Bugenhagen, *Reformation Commentary on Scripture* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2018), p. 11.

Psalmista zatim biva uveden u svetilište, mesto Božje suverene vladavine, i tamo ga podsećaju da je „danas“ samo jedan deo mozaika i da treba da razmisli o „kraju“, kada će se zli suočiti sa Božjim sudom. Činjenica da je psalmista tu istinu razumeo tek u svetilištu, i da je tada priznao svoju predašnju ludost, pokazuje da se realnost može spoznati samo duhovnim uvidom, a ne ljudskom logikom.

Na koji način vam obećanje o Božjem суду nad ovim svetom, i svim njegovim zlom, pruža utehu, iako toliko zla zasad ostaje nekažnjeno?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 56; Elen G. Vajt, „Radost u Gospodu“, Put Hristu, str. 115-126 (original).

Kao što su činili i psalmisti, pripadnici Božjeg naroda u svakom naraštaju zapitaju se s vremena na vreme kako da pevaju pesme Gospodnje u „zemlji tuđoj“ (Psalmi 137,4). Naša vera u Gospodnju suverenu vladavinu može biti dovedena u pitanje, ponekad ozbiljno, i možemo početi da se pitamo da li Bog zaista ima kontrolu, i da li je stvarno tako moćan i dobar kao što Sveti pismo kaže.

Biblijska vera često podrazumeva neizvesnost i nesigurnost u istoj meri kao i pouzdanje i uverenost. Ponekad neizvesnost i nesigurnost, posebno pri suočavanju sa zlom i Božjim prividnim odsustvom, mogu biti gotovo nepodnošljivi. Ipak, neizvesnost nikad ne sme postojati u vezi sa Bogom, Njegovim toplim i pravednim karakterom i Njegovom pouzdanosti. Psalmisti su ponekad nesigurni u pogledu budućnosti, ali u tim prilikama se često pozivaju na Božju neiscrpnu ljubav i vernost (Psalmi 36,5-10; Psalmi 89,2,8).

I mi takođe treba da sledimo isti primer. „Uložite svu svoju snagu u to da gledate naviše, a ne naniže u svoje teškoće. Tako nikada nećete posustati na putu. Ubrzo ćete iza oblaka ugledati Isusa, kako pruža ruku da vam pomogne. I sve što tada treba da uradite jeste da i vi Njemu pružite ruku u jednostavnoj veri i dozvolite Mu da vas vodi. Kada steknete poverenje, tada ćete se, verom u Isusa, ispuniti i nadom.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, pp. 578, 579.

Trenuci kada Bog „skriva svoje lice“ ne umanjuju efikasnost molitve. Naprotiv, te prilike podstiču psalmiste da se preispitaju, da se prisete Božjih spasonosnih dela iz prošlosti, i da traže Boga ispovedajući grehe i upućujući ponizne molitve (Psalmi 77,10-12; Psalmi 89,46-52). „Vera jača tako što dolazi u sukob sa sumnjama i suprotstavljenim uticajima. Iskušto stečeno u takvim iskušenjima vrednije je od najskupljih dragulja.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 3, p. 555.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Koje pritiske su iskusili psalmisti pri suočavanju sa zlom? Sa kojim sličnim pritiscima ste se i vi suočili i kako ste se izborili s njima? Kako uspevate da sačuvate svoju veru u ovim vremenima?
2. Gde da potražimo odgovore u trenucima kad naša vera u Boga dođe pod udar iskušenja ili ljudi koji pod uticajem sopstvene patnje dovode u pitanje Božju dobrotu i silu?
3. Kako odgovorate na uobičajeno pitanje o postojanju zla u svetu koji je stvorio i održava svemogući Bog ljubavi? Kako motiv velike borbe pomaže da se bar donekle odgovori na taj izazov?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

JA ĆU USTATI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 18,3-18; Psalmi 41,1-3; 5. Mojsijeva 15,7-11; Psalmi 82; Psalmi 96,6-10; Psalmi 99,1-4 i Rimljanim 8,34.

Tekst za pamćenje: „Videći stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad ću ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe“ (Psalmi 12,5).

Naše doba nije jedino u kojem besne zlo, nepravda i ugnjetavanje. I psalmisti su živeli u takvo vreme. I zato su psalmi, između ostalog, i Božji protesti protiv nasilja i ugnjetavanja u svetu – u našem, kao i u svetu psalmista.

Da, Gospod dugo trpi i usteže svoj gnev, ne želeći da iko propadne, nego da se pokaje i promeni svoj put (2. Petrova 3,9-15). I mada se vreme koje Bog određuje kao pravo za svoju intervenciju ne poklapa uvek sa ljudskim očekivanjima, dan Božjeg suda neosporno dolazi (Psalmi 96,13; Psalmi 98,9). Mi samo treba da se uzdamo u Njega i Njegova obećanja dok taj dan ne dođe.

Jedino Stvoritelj, čiji je presto utemeljen na pravdi i istini (Psalmi 89,14; Psalmi 97,2), može svojim suverenim sudom da obezbedi stabilnost i blagostanje u svetu. Dvostruki aspekt božanskog suda obuhvata oslobađanje potlačenih i uništenje zlih (Psalmi 7,6-17).

To je ono što nam je obećano, i to je ono što će se jednog dana zaista dogoditi – ali u Božje vreme, a ne u naše, kao što psalmista naglašava.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 10. februar.**

VELIČANSTVENI RATNIK

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 18,3-18; Psalmi 76,3-9.12 i Psalmi 144,5-7. Kako je Gospod oslikan u tim tekstovima? Šta nam te slike govore o Božjoj spremnosti da izbavi svoj narod?

Te himne slave Gospoda zbog Njegove ogromne nadmoći nad silama zla koje prete Njegovom narodu. One prikazuju Boga u Njegovom veličanstvu kao Ratnika i Sudiju. Slika Boga kao ratnika česta je u psalmima i naglašava ozbiljnost i hitnost Božjeg odgovora na vapaje i patnju Njegovog naroda.

„Zagrmje na nebesima Gospod, i višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljevlje. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih. I pokazaše se izvori vodenici, i otkriše se temelji vasionoju od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega“ (Psalmi 18,13-15).

Sama odlučnost i opseg Božjeg delovanja trebalo bi da rasprši svaku sumnju u Božju veliku brižnost i saosećanje prema stradalnicima, i u Njegovu sposobnost da pobedi zlo. Mi treba samo da sačekamo da On to uradi.

U krajnjoj liniji, čak i kad je Božji narod, kao u slučaju cara Davida, bio uključen u rat – do izbavljenja nije dolazilo ljudskim sredstvima. U brojnim bitkama protiv neprijatelja Božjeg naroda, car David je hvalio Boga kao jedinog koji je zaslужan za sve pobjede. Zasluge za sve ono što se događalo, za svoje brojne uspehe i pobjede, David je lako mogao da pripiše sebi samom, ali to nije bio njegov stav. On je znao gde se nalazi Izvor njegove moći.

Mada navodi da Gospod obučava njegove ruke za rat (Psalmi 18,34), David se nigde u Psalmima ne oslanja na svoje borbene veštine. Umesto toga, Gospod se boriti za Davida i izbavlja ga (Psalmi 18,47.48).

U Psalmima, car David, poznat kao uspešan ratnik, preuzima svoju ulogu veštog muzičara i hvali Gospoda kao jedinog Izbavitelja i Staratelja svog naroda (Psalom 144,10-15). Odavanje slave i molitva Gospodu izvori su Davidove snage, moćniji od svakog ratničkog oružja. Jedino se u Boga treba uzdati i samo Njega treba obožavati.

Kakve god da ste darove, veštine i uspehe imali u životu, zašto uvek morate imati na umu odakle oni izviru? S kakvom opasnošću se suočavate ako zaboravite na taj izvor?

PRAVDA ZA POTLAČENE

Pročitajte sledeće stihove: Psalmi 9,18; Psalmi 12,5; Psalmi 40,17; Psalmi 113,7; Psalmi 146,6-10 i Psalmi 41,1-3. Koja se pouka tu načazi za nas, čak i danas?

Bog pokazuje posebnu brigu i zainteresovanost za pravdu prema različitim grupama ranjivih ljudi, uključujući siromašne, potlačene, siročице, udovice, udovce, strance i sve kojima je potrebna pomoć. Psalmi, kao i Zakon i Proroci, sasvim su jasni u pogledu toga (2. Mojsijeva 22,21-27; Isaija 3,13-15).

Mnogi Psalmi koriste izraz „nesrećan i ništ“, izbegavajući da potlačene predstave isključivo nacionalnim i verskim terminima. Razlog tome je nalažavanje Božje sveopštete brige prema celom čovečanstvu.

Izraz „nesrećan i ništ“ nije ograničen na materijalno siromaštvo, već označava i ranjivost i bespomoćnost. Taj izraz se poziva na Božje saosećanje, i prenosi ideju da je patnik sam i da nema drugu pomoć osim Boga. Opisivanje sebe kao nekoga ko je „nesrećan i ništ“ ukazuje na iskrenost i ljubav prema Bogu, kroz priznanje svoje potpune zavisnosti od Njega i odricanje od svake trunke samopouzdanja i samopotvrđivanja.

S druge strane, brigom za ugrožene (Psalmi 41,1-3), narod pokazuje svoju vernost Bogu. Zla učinjena ranjivim pripadnicima društva smatrala su se posebno gnusnim gresima u biblijskoj kulturi (5. Mojsijeva 15,7-11). Psalmi nadahnjuju verne ljude da podignu svoj glas protiv svake tiranije.

Psalmi takođe naglašavaju uzaludnost polaganja poverenja u propadljiva ljudska sredstva kao u krajnji izvor mudrosti i sigurnosti. Božji narod mora da se odupre iskušenju da svoju veru u spasenje, u krajnjoj liniji, polaze na ljudske vođe i institucije, posebno kada oni odstupaju od Božjih puteva.

Naš Gospod je, u svojoj blagodati, poistovetio sebe sa siromašnima, tako što je i sam postao siromašan, kako bi Njegovim siromaštvom mnogi mogli da se obogate (2. Korinćanima 8,9). Hristovo bogatstvo obuhvata izbavljenje od svake tiranije koju donosi greh, i On nam obećava večni život u Božjem carstvu (Otkrivenje 21,4). Isus Hristos ispunjava obećanje Psalama o božanskom Sudiju, koji će osuditi svako maltretiranje ugroženih, kao i zapostavljanje dužnosti prema njima (Matej 25,31-46).

Koliko razmišljamo o „nesrećnima i ništima“ među nama i koliko činimo za njih?

KOLIKO DUGO ĆEŠ ODLAGATI SUD NEPRAVEDNIMA?

Gospod je izraelskim vođama dao vlast da bi uspostavili pravdu u Izraelu (Psalmi 72,1-7.12-14). Od izraelskih careva se očekivalo da svoju vlast sprovode u skladu sa Božjom voljom. Glavna briga vođa trebalo je da bude da obezbede mir i pravdu u zemlji, i da se staraju za društveno ugrožene. Jedino tako su zemlja i čitav narod mogli da napreduju. Carski presto se učvršćivao vernošću Bogu, a ne ljudskom silom.

Pročitajte tekst Psalmi 82. Šta se dešava kada vođe izvrću pravdu i tlače narod koji su dužni da štite?

U 82. Psalmu, Bog izriče svoju presudu nad korumpiranim izraelskim sudijama. „Bogovi“ (Psalmi 82,1.6) očigledno nisu ni paganski bogovi ni anđeli, jer oni nikad nisu ni bili zaduženi da sprovode pravdu u Božjem narodu, pa ne može ni da im se sudi zato što to nisu ispunili. Optužbe navedene u tekstu Psalmi 82,2-4 podsećaju na zakone Tore, označavajući „bogove“ kao izraelske vođe (5. Mojsijeva 1,16-18; 5. Mojsijeva 16,18-20; Jovan 10,33-35). Bog ispituje „sinove čovečije“ da li sude pravo, i izriče im kaznu, jer su se pokazali kao nepravedni. Vođe tumaraju u mraku (Psalmi 82,5), jer su napustili Božji zakon, koji daje svetlost (Psalmi 119,105).

Sveto pismo nepokolebljivo podupire gledište da je Gospod jedini Bog. Ali Bog svoju vlast nad svetom deli sa ljudskim vođama, postavljenim da budu Njegovi predstavnici (Rimljanima 13,1). Koliko često su, međutim, ti ljudski predstavnici, tokom istorije, a i danas još uvek, zloupotrebljavali odgovornost koja im je bila data?

Psalam 82 na podrugljiv način razotkriva otpadništvo nekih vođa koji su sebe smatrali za „bogove“ nad drugim ljudima. Mada je izraelskim poglavarima dao vlast i privilegije, da se nazovu „decom Svevišnjega“ i da budu Njegovi predstavnici, Bog se odriče zlih vođa. On ih podseća da su smrtni i podložni istim moralnim zakonima kao i svi ljudi. Niko nije iznad Božjeg zakona (Psalmi 82,6-8).

Bog će suditi celom svetu. Božji narod će takođe polagati račun pred Bogom. Zato i vođe i narod treba da oponašaju primer božanskog Sudije i da svoje nade, u krajnjoj liniji, polažu samo u Njega.

Koju vrstu vlasti i autoriteta vi imate nad drugima? Koliko pravedno i pošteno ispoljavate taj autoritet? Povedite računa o tome.

IZLIJTE SVOJU OGORČENOST

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 58,6-8; Psalmi 69,22-28; Psalmi 83,9-17; Psalmi 94,1.2 i Psalmi 137,7-9. Koja osećanja ti Psalmi izražavaju? Ko je onaj koji sudi u tim Psalmima?

Neki psalmi mole Boga da se osveti pojedincima i narodima koji namegravaju da naude ili su već naudili psalmistima ili njihovom narodu. Ti psalmi nam mogu zvučati zbumujuće zbog svog oštrog jezika i prividnog neslaganja sa biblijskim principom ljubavi prema neprijateljima (Matej 5,44).

Međutim, ogorčenost koju psalmista oseća pri suočavanju sa ugnjetavanjem je nešto dobro. To znači da su psalmisti ozbiljnije od većine ljudi shvatali šta je ispravno a šta pogrešno. Tako i ovde, njega muči, i to u velikoj meri, zlo koje se čini u svetu, ne samo njemu nego i drugima.

Ipak, psalmista nigde ne preporučuje sebe kao izvršioca osvete. Umetno toga, on odmazdu prepusta isključivo Božjoj ruci. Psalmi se pozivaju na božanske zavetne kletve (5. Mojsijeva 27,9-16) i mole Boga da postupi onako kao što je obećao.

Psalmi su proročke najave Božjeg predstojećeg suda, a ne samo lične molitve psalmiste. Psalm 137 je odraz najave božanskog suda nad Vavilonom, kao što se vidi u proročkim knjigama. Pustošenje koje su Vavilonjani doneli drugim narodima vratiće im se. Psalmi prenose božanska upozorenja da zlo neće zauvek ostati nekažnjeno.

Božja odmazda je odmerena u skladu sa pravdom i blagodaću. A Božja deca su pozvana da se mole za one koji loše postupaju prema njima, pa čak i da se nadaju njihovom obraćenju (Psalmi 83,18; Jeremija 29,7).

Međutim, dok nastojimo da te psalme uskladimo sa biblijskom normom ljubavi prema neprijateljima, moramo paziti da ne potcenimo mučno iskustvo izraženo u njima. Bog uviđa patnju svoje dece i uverava ih da je „skupa... pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh“ (Psalmi 116,15). Realnost božanskog suda obavezuje Božji narod da podigne svoj glas protiv svakog zla i da traži dolazak Božjeg carstva u punini. Psalmi takođe daju glas onima koji stradaju, stavljajući im do znanja da je Bog svestan njihove patnje i da će pravda jednog dana svakako doći.

Ko ponekad ne razmišlja i ne mašta osveti onima koji su njemu, njoj ili njihovim voljenima naneli strašnu nepravdu? Kako vam ovi psalmi mogu pomoći da takva osećanja postavite u pravu perspektivu?

GOSPODNIJ SUD I SVETILIŠTE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 96,6-10; Psalmi 99,1-4 i Psalmi 132,7-9.13-18. Gde se Božji sud odigrava i kako je to povezano sa nama? Kako nam svetilište pomaže da razumemo na koji način će se Bog obračunati sa zlom?

Gospodnji sud je blisko povezan sa svetilištem. Upravo svetilište je bilo to okruženje u kom se shvatanje psalmiste u vezi sa problemom zla preokrenulo (Psalmi 73,17-20). Svetilište je označeno kao mesto božanskog suda, na šta ukazuje suđenje putem Urija (4. Mojsijeva 27,21) i sudijski naprsnik prvosveštenika (2. Mojsijeva 28,15.28-30). U skladu s tim, mnogi Psalmi opisuju Boga kako sedi na svom prestolu u svetilištu spremajući se da sudi svetu zbog njegovih greha i zala.

U svetilištu je otkriven plan spasenja. U paganismu, greh se shvatao prvenstveno kao neka fizička nečistota, koju je trebalo ukloniti uz pomoć magijskih rituala. Nasuprot tome, Biblija prikazuje greh kao kršenje Božjeg moralnog zakona. Božja svetost ukazuje na to da On voli pravdu i istinu. Isto tako, i Božji narod bi trebalo da traga za pravdom i istinom i da slavi Boga u Njegovoj svetosti. A da bi to učinili, oni moraju da drže Božji zakon, koji je izraz Njegove svetosti.

Prema tome, svetilište je mesto oproštenja greha i obnovljenja pravednosti, na šta ukazuju Božji presto milosti i „žrtve za pravdu“ (5. Mojsijeva 33,19; Psalmi 4,5).

Ipak, „Bog koji prašta“ izvršava osvetu nad zlim delima nepokajanih ljudi (Psalmi 99,8). Praktične posledice toga što je svetilište mesto božanskog suda ogledaju se u stalnoj svesti o Božjoj svetosti i zahtevima da pravedni žive u skladu sa Božjim zavetnim zahtevima.

Gospodnji sud sa Siona kao rezultat ima blagostanje pravednih i poraz zlih (Psalmi 132,13-18). Svetilište je podsticalo radosno iščekivanje Gospodnjeg dolaska kao Sudije, posebno tokom Dana pomirenja. Isto tako, i psalmi naglašavaju izvesnost predstojećeg dolaska božanskog Sudije (Psalmi 96,13; Psalmi 98,9), naime, Isusa Hrista u nebeskom svetilištu (Otkrivenje 11,15-19).

Pročitajte Rimljanim 8,34. Na koji način nam taj stih pokazuje zašto je ono što Hristos čini u nebeskom svetilištu dobra vest za Njegov narod?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Misli sa Gore blagoslova od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Blaženstva“, str. 6-13.29-35 (original).

Psalmi su protesti protiv ljudske ravnodušnosti prema nepravdi. U njima vidimo odbijanje da se prihvati zlo. Oni su motivisani, ne željom za osvetom, već revnošću da se proslavi Božje ime. Otuda je prikladno da se pravedni raduju kad vide Božju osvetu nad zlom, jer se na taj način Božje ime i Njegova pravda brane pred svetom (Psalmi 58,10.11). Psalmi obavezuju ljude da podignu glas protiv zla i da traže dolazak Božjeg carstva u punini. U Psalmima nam se pruža uverenje u božansku utehu i izbavljenje. Jer, Gospod će ustati!

„'Ako vas uzasramote i usprogone', kaže Isus, 'radujte se i veselite se.' A zatim ukazuje svojim slušaocima na proroke koji su govorili u ime Gospodnje kao na 'ugled stradanja' (Jakov 5,10). Avelj, prvi hrišćanin među Adamovim potomcima, umro je kao mučenik. Enoch je hodao s Bogom, a svet ga nije razumeo. Noju su se rugali kao zanesenjaku, koji unosi nemir među ljude. 'A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice.' A drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenje' (Jevrejima 11,36.35).“ – Elen G. Vajt, *Misli sa Gore blagoslova*, str. 33 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Budući da bolna svest o postojanju zla u svetu može da nas navede da se zapitamo da li Gospod zaista caruje, kako da razvijemo nepokolebljivu veru koja će biti jaka čak i pod iskušenjem? Odnosno, na šta bi morali da se usredsredimo da bismo održali veru u Božju ljubav, dobrotu i moć? Šta bi krst trebalo da nam kaže o Bogu i Njegovom karakteru?
2. Zašto je važno da se ne uzdamo u ljudske snage (vođe, institucije i društvena kretanja) kao na izvor vrhunske mudrosti i rešenja za nepravdu u svetu, već da se oslanjamo isključivo na Božju Reč i Njegov sud?
3. Šta je sve, u praktičnom smislu, skopčano sa istinom da je svetilište mesto božanskog suda?
4. Kako da razumemo oštar jezik nekih od Psalama? Na koji način nam taj jezik pomaže da se povežemo sa ljudskom stranom onih koji su ih pisali?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

MILOST JE TVOJA DO NEBESA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 136, Psalmi 51, Psalmi 130, Psalmi 113, Psalmi 123.

Tekst za pamćenje: „Hvaliće Gospoda po narodima, pjevaći ti po plemenima. Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka“ (Psalmi 57,9.10).

Psalmisti uviđaju da su duhovno siromašni i da nemaju ništa da ponude Bogu. Odnosno, nemaju ništa u sebi ni po sebi što bi ih preporučilo pred Božjim svetim prestolom (Psalmi 40,17). Oni shvataju da im je, kao i svima nama, potrebna blagodat, Božja blagodat.

Ukratko, potrebitno im je evanđelje.

Psalmi naglašavaju činjenicu da ljudi u potpunosti zavise od Božje milosti. Srećom, Božja milost je večna, što se pokazalo i prilikom Božjeg stvaranja i tokom istorije Božjeg naroda (Psalmi 136). Pred večnim Bogom, ljudski život je prolazan kao trava, ali Bog oseća samilost prema ljudima, obnavlja njihovu snagu (Psalmi 103,3.5.15), i u Njemu im je obećana večnost.

Božji narod nalazi utehu u činjenici da je Gospod veran svom zavetu. Apeli naroda, ma koliko ponekad bili nestrpljivi, često su puni nade, jer su upućeni njihovom saosećajnom nebeskom Ocu (Psalmi 103,13; Psalmi 68,5; Psalmi 89,26). Novi doživljaji Božje blagodati i ljubavi jačaju njihovu rešenost da slave Boga i da služe samo Njemu i nikome i ničemu više.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, februar 17.**

NJEGOVA MILOST TRAJE DOVEKA

Pročitajte tekst Psalmi 136. Koja misao preovlađuje u ovom Psalmu? U čemu psalmista nalazi dokaze za svoju preovlađujuću tvrdnju?

Psalam 136 poziva Božji narod da slavi Gospoda zbog Njegove milosti koja se otkrila u delima stvaranja (Psalmi 136,4-9) i u istoriji Izraela (Psalmi 136,10-22). „Milost“ (jevrejski khesed, „postojana ljubav“) prenosi ideju o Božjoj dobroti i vernosti prema Njegovim delima stvaranja i Njegovom zavetu sa Izraelom. Ovaj psalam pokazuje da su Božja neizmerna moć i veličanstvo utemeljeni na Njegovoj postojanoj ljubavi.

Gospod je „Bog nad bogovima“ i „Gospodar nad gospodarima“, što je jevrejski idiom (grupa reči sa posebnim značenjem) koji znači „najveći Bog“ (Psalmi 136,1-3), ne u smislu da postoje i drugi bogovi, već da je On jedini Bog.

Gospodnja najveća čuda, koja niko drugi ne može da ponovi, neosporni su pokazatelj Njegove vlasti (Psalmi 136,4). Bog je stvorio nebesa, zemlju i nebeska tela koja pagani obožavaju (5. Mojsijeva 4,19). Psalmi, međutim, oduzimaju autoritet paganskim bogovima, a u širem smislu i u svim drugim ljudskim uzdanicama. To su samo proizvodi stvaranja. To je samo tvorevina, a ne Stvoritelj, što je ključna razlika.

Slika Gospodnje krepke ruke i podignute mišice (Psalmi 136,12) naglašava efikasnost Božje sile i dalekosežan uticaj Njegove milosti.

Božja milost pokazana tokom stvaranja i istorije trebalo bi da podstakne Božji narod da se uzda u Njega i da ostane veran Njegovom zavetu. Refren „jer je dovjeka milost njegova“ ponavlja se 26 puta u Psalmu 136, uveravajući tako Njegove poklonike da se Gospod ne menja i da će u svakom novom naraštaju ponoviti svoja dela milosti. Bog se seća svog naroda (Psalmi 136,23) i veran je svom zavetu blagodati. Verovanje u Gospodnju postojanu milost nalazi se u srži biblijske vere, što podrazumeva radosno obožavanje i poverenje, kao i uzdržanost i pokajanje.

Psalam 136 (stihovi 23-25) završava se porukom o Božjoj sveobuhvatnoj brizi o ovom svetu. Božja milost se proteže ne samo na Izrael već na sva dela stvaranja. Ovaj psalam, dakle, govori o sveobuhvatnosti Božje spasonosne blagodati i podstiče ceo svet da se pridruži Izraelovom slavljenju Gospoda (videti takođe: Luka 2,10; Jovan 3,16; Dela 15,17).

U kom smislu slika Isusa na krstu, koji umire kao Zamena za naše grehe, najsnažnije otkriva veliku istinu o Bogu, i o tome da „je dovjeka milost njegova“?

STVORI U MENI ČISTO SRCE

Pročitajte tekst Psalmi 51,1-5. Zašto se psalmista poziva na Božju milost?

Car David izliva svoje srce pred Gospodom, tražeći oproštaj za greh u duhovno najmračnijim trenucima svog života (2. Samuilova 12). Oprštanje je izuzetan dar Božje blagodati, koji nam On daje „po velikoj dobroti svojoj“ (Psalmi 51,1). Car David moli Boga da ne postupa s njim onako kao što njegov greh zaslužuje (Psalmi 103,10), već u skladu sa svojim božanskim karakterom, odnosno svojim milosrđem, vernošću i saosećanjem (Psalmi 51,1; 2. Mojsijeva 34,6.7).

Pročitajte tekst Psalmi 51,6-19. Kako je praštanje greha tu prikazano? Šta je cilj božanskog praštanja?

Božanski oproštaj podrazumeva nešto više od čisto legalnog proglašenja nevinosti. On izaziva duboku promenu koja seže do najskrivenijih kutaka ljudskog bića (Psalmi 51,6; Jevrejima 4,12). On dovodi do pojave novog stvorenja (Psalmi 51,10; Jovan 3,3-8). Jevrejska reč bara' prevedena kao „stvori“, opisuje božansku stvaralačku silu (1. Mojsijeva 1,1). Samo Bog može da bara'. Samo Bog može da proizvede radikalnu i trajnu promenu u srcu pokajane osobe (2. Korinćanima 4,6).

David traži da bude očišćen isopom (3. Mojsijeva 14,2-8; Psalmi 51,7). On oseća da ga njegova krivica drži izvan Gospodnjeg prisustva, na isti način kao što je gubavcu zabranjen ulazak u zajednicu sve dok stanje njegove nečistote traje (Psalmi 51,11). On strahuje da žrtve ne mogu da ga očiste u potpunosti, zato što nije bilo te žrtve koja bi mogla da iskupi greh preljube i ubistva počinjen s predumišljajem (2. Mojsijeva 21,14; 3. Mojsijeva 20,10).

Samo je bezuslovna božanska blagodat mogla da prihvati Davidovo „srce skrušeno i poništeno“ kao žrtvu, i da ponovo dovede Davida u sklad sa Bogom (Psalmi 51,16.17). Tražeći da bude očišćen isopom, on zapravo želi da se vrati u Božje prisustvo.

Ako je Bog mogao Davidu da oprosti preljubu, prevaru i ubistvo, koliko nade ima za vas?

„AKO ĆEŠ NA BEZAKONJE GLEDATI, GOSPODE ...“

Pročitajte tekst Psalmi 130. Kako je tu oslikana ozbiljnost greha i nada za grešnike?

Velika nevolja koja je zadesila psalmistu povezana je sa njegovim gresima i gresima njegovog naroda (Psalmi 130,3.8). Gresi naroda toliko su teški da prete da ih zauvek odvoje od Boga (Psalom 130,3). Sveti pismo pominje izveštaje o gresima koji se čuvaju za Sudnji dan (Danilo 7,10; Otkrivenje 20,12), kao i uklanjanje imena grešnika iz knjige života (2. Mojsjeva 32,32; Psalmi 69,28; Otkrivenje 13,8).

Psalmista se, dakle, moli za Božje oproštenje, na osnovu kog će biti izbrisani zapisi o gresima (Psalmi 51,1.9; Jeremija 31,34; Mihej 7,19). On zna da „Bog nije gnevljive prirode. Njegova ljubav je večna. Njegov ‘gnev’ može biti izazvan samo čovekovim propustom da ceni Njegovu ljubav... Svrha Njegovog gneva nije da rani, već da isceli čoveka; ne da uništi nego da spase Njegov zavetni narod (videti Osija 6,1.2).“ – Hans K. LaRondelle, *Deliverance in the Psalms* (Berrien Springs, MI: First Impressions, 1983), pp. 180, 181. Što je posebno zanimljivo, upravo je Božja spremnost da oprosti grehe, a ne da ih kazni, ono što izaziva najdublje poštovanje prema Njemu (Psalmi 130,4; Rimljanima 2,4). Istinsko obožavanje se, prema tome, zasniva na divljenju prema Božjem karakteru ljubavi, a ne na strahu od kazne.

Božja deca su pozvana da čekaju na Gospoda (Psalmi 27,14; Psalmi 37,34). Jevrejski izraz *qawah*, „čekati“, doslovno znači „rastegnuti“ i koren je jevrejske reči za „nadu“. Dakle, čekanje na Gospoda nije pasivno prepuštanje nesrećnim okolnostima, već pre „sezanje za“ ili željno iščekivanje Gospodnje intervencije. Nada psalmiste nije utemeljena na njegovom ličnom optimizmu, već na Božjoj Reči (Psalmi 130,5). Verno čekanje na Gospoda nikad nije uzaludno, jer posle mračne noći dolazi jutro božanskog izbavljenja.

Zapazite kako lična molitva psalmiste postaje molitva cele zajednice (Psalmi 130,7.8). Blagostanje pojedinca je neodvojivo od dobrobiti čitavog naroda. Dakle, ne treba se moliti samo za sebe nego i za svoju zajednicu. Kao vernici, mi smo deo zajednice, a ono što utiče na jedan deo zajednice utiče na sve.

Razmislite o pitanju: „Ako ćeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko će ostati?“ (Psalmi 130,3). Šta to znači za vas lično? Gde biste bili da je Gospod nastavio da gleda na vaša bezakonja?

SLAVA UZVIŠENOM I MILOSTIVOM BOGU

Pročitajte tekstove Psalmi 113 i Psalmi 123. Koja su dva različita aspekta Božjeg karaktera opisana u tim psalmima?

Psalmi 113 i 123 slave Gospodnju uzvišenost kao i Njegovu milost. Gospodnja uzvišenost otkriva se putem slave Njegovog imena i uzdignutog položaja Njegovog prestola, koji je iznad svih naroda kao i iznad nebesa (Psalmi 113,4.5; Psalmi 123,1). Izjava „Ko je kao Gospod, Bog naš“ (Psalmi 113,5) – predstavlja izjavu vere u to da nijedna sila ni unutar ni izvan ovog sveta ne može da se suprotstavi Bogu Izraelovom.

Nepristupačne visine na kojima Gospod boravi ilustrovane su činjenicom da je On spremjan da se „ponizi“, i da se „sagiba da vidi što je na nebesima i na zemlji“ (videti Psalmi 113,6; italic dodat). Dakle, to što Bog obitava na visini, ne sprečava Ga da vidi što se dešava ovde dole. Gospodnja milost se ogleda u Njegovoj blagodatnoj spremnosti da se umeša u stvari ovog sveta i da spase nevoljne i siromašne iz njihovih nedaća. Njegova velikodušna ruka očigledno nije skrivena od Njegovih slugu, iako je Njegovo prebivalište na dalekim nebesima.

Božja veličina i brižnost, koje se ne mogu potpuno sagledati u Božjoj čudesnoj transcendentnosti, postaju očigledne u Božjim delima milosrđa i saosećanja. Siromašni, potlačeni i svi kojima je potrebna pomoć mogu iz prve ruke da iskuse Božju suverenu moć, zahvaljujući izuzetnim preokretnima koje je On u stanju da izvede u njihovu korist. Uzvišeni Bog ispoljava svoju veličinu tako što svoju moć koristi da bi podigao oborene. Ljudi su slobodni da pristupe Gospodu, jer Njegovo suvereno veličanstvo i nadmoć ne menjaju činjenicu da je On njihov milostiv Stvoritelj i Staratelj, i da su oni Njegove sluge, Njegova ljubljena deca.

Bogosluženje je, dakle, motivisano, ne samo Božjom veličanstvenošću već i Njegovom dobrotom. Slavljenje Boga nije ograničeno vremenom i prostorom (Psalam 113,2.3). Božja veličina i milosrđe najbolje se ogledaju u Isusu Hristu, koji je bio spremjan da se spusti sa neba i da bude ponižen do same smrti na krstu da bi uzdigao palo čovečanstvo (Filibljanima 2,6-8). A tu, na krstu, nalazimo najjače moguće razloge za obožavanje i slavljenje Boga radi onoga što je učinio za nas.

Zadržite se u mislima na krstu i onome što se tamo dogodilo vama lično. Od čega vas je Isus spasao? Zašto je toliko važno da krst uvek bude na prvom mestu u vašim mislima?

NE ZABORAVLJAJ NIJEDNOG DOBRA NJEGOVOG

Pročitajte tekst Psalmi 103. Kako je Božja milost tu oslikana?

Psalam 103 nabraja mnogostrukе Gospodnje blagoslove. Ti blagoslovi obuhvataju „sva dobročinstva njegova“ (Psalmi 103,2, NSP) potrebna za život blagostanja (Psalmi 103,3-6). Ti blagoslovi se temelje na Božjem blagodatnom karakteru i Njegovoј vernosti zavetu koji je uspostavio sa Izraelom (Psalmi 103,7-18). Gospod se „opominje“ ljudske slabosti i prolaznosti i oseća samilost prema svom narodu (videti Psalmi 103,13-17).

To „opominjanje“ ili podsećanje je nešto više od samo kognitivne (misaone) aktivnosti. Ono podrazumeva privrženost koja se ispoljava u delima – Bog izbavlja i čuva svoj narod (Psalmi 103,3-13). Upečatljive slike u tekstu Psalmi 103,11-16 ilustruju neizmernu veličinu Božje blagodati, koja se može uporediti jedino sa beskrajnim prostranstvom nebesa (Isajia 55,9).

Kako bi, onda, ljudi trebalo da uzvrate na toliku Božju dobrotu?

Na prvom mestu, tako što blagosiljavaju Gospoda (Psalmi 103,1.2).

Blagoslov se uglavnom shvata kao čin darivanja nekoga materijalnim i duhovnim dobrima (1. Mojsijeva 49,25; Psalmi 5,12). A s obzirom da je Bog izvor svih blagoslova, kako ljudska bića mogu da blagosiljavaju Boga? Neko ko je na nižem položaju može svojom zahvalnošću i slavljenjem da blagosilja onoga ko je uzvišeniji (1. O carevima 8,66; Jov 29,13). Bog blagosilja ljudi čineći im dobro, a ljudi blagosiljavaju Boga slaveći Njegovu dobrotu, odnosno, pokazujući duboko poštovanje prema Njemu zbog Njegovog blagodatnog karaktera.

Na drugom mestu, tako što pamte Njegov zavet i sva dobra koja im je učinio (Psalmi 103,2.18-22), baš kao što se i Gospod podseća ljudskog stanja slabosti i zaveta koji je sklopio sa svojim narodom (Psalmi 103,3-13). Pamćenje ili podsećanje je ključni aspekt odnosa između Boga i Njegovog naroda. Baš kao što Bog pamti obećanja koja je dao svom narodu, tako je i narod dužan da se seća Božje vernosti i da Mu uzvrati ljubavlju i poslušnošću.

Kada to imamo na umu, ove čuvene reči Elen G. Vajt zvuče tako prikladno: „Za nas bi bilo dobro da svakoga dana provedemo jedan sat u razmišljanju o Hristovom životu. Treba da ga proučavamo u svakoj pojedinosti i dopustimo svojoj mašti da obuhvati sve prizore, naročito one vezane za kraj Njegovog života. Dok se tako bavimo Njegovom velikom žrtvom za nas, naše poverenje u Njega postaće mnogo postojanije, naša ljubav će oživeti i dublje će nas prožimati Njegov duh. Ako želimo na kraju da budemo spaseni, moramo naučiti pouku o pokajanju i poniznosti u podnožju krsta.“ – Čežnja vekova, str. 83 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Put Hristu od Elen G. Vajt, pročitajte poglavje pod naslovom „Grešnikova potreba za Hristom“, str. 17-22 (original).

U Psalmima, glasovi Božjeg naroda združuju se u proslavljanju Božje večne ljubavi kroz jedan refren koji se stalno ponavlja: „Jer je dovjike milost njegova“ (Psalmi 106,1; Psalmi 107,1; Psalmi 118,1-4.29; Psalmi 136). „Ne slaviti Boga značilo bi zaboraviti sva Njegova dobročinstva, ne ceniti Božje darove. Samo oni koji slave ne zaboravljaju. Razmišljanje i govorenje o Bogu još uvek nije proslavljanje. Slavljenje počinje kada neko prizna Božije veličanstvo i Njegova dela, i uzvrati na njih obožavanjem Njegove dobrote, milosti i mudrosti.“ – Hans LaRondelle, *Deliverance in the Psalms*, p. 178.

Značaj svečanog priznanja Božje postojane milosti poprima još dublji smisao kada se setimo da Božji khesed – to jest, Njegova zavetna dobrota i vernost – ostaje čvrst i nepromenljiv usred ljudskog greha i pobune protiv Boga.

„Grešili smo protiv Njega i nismo zasluzili Njegovu naklonost; ipak On je sam na naše usne stavio najdivniju od svih molitava: ’Nemoj nas odvrći radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se za-vjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti’ (Jeremija 14,21). Kada dođemo k Njemu priznajući svoju nedostojnost i greh, On se obavezao da će saslušati naše vapaje. Čast Njegovog prestola je zalog da će ispuniti obećanje koje nam je dao.“ – Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 148 (original).

To što je iskustveno spoznao koliko je Bog bio milostiv prema njemu (Psalmi 103,2) ohrabriло је psalmistu да kaže: „Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo čini“ (Psalmi 103,6; italicik dodat). Dakle, krajnji cilj ličnog svedočanstva psalmiste i slavljenja Božje milosti u njegovom životu jeste da uveri druge u Božju dobrotu, tako da i oni mogu da otvore srce Bogu, da prime Njegovu spasenosnu milost i da Ga slave (Psalmi 9,11.12; Psalmi 22,22-27; Psalmi 66,16).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakav praktičan značaj po ljudsko spasenje ima činjenica da je Božja milost večna? Zašto to ipak ne znači da čovek može slobodno nastaviti da greši zato što je Božja milost večna?
2. Kako da pomirimo istinu o Božjem praštanju naših greha sa idejom o Božjem суду nad grehom?
3. Kako se izjave o Božjoj milosti u Novom zavetu slažu sa onim iz Psalama (Efescima 2,4.5; 1. Timotiju 1,16; Titu 3,5; Jevrejima 4,16)?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

MUDROST ZA PRAVEDNO ŽIVLJENJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 119,1-16; Psalmi 90; Jovan 3,16; Psalmi 95,7-11; Psalmi 141; Psalmi 128.

Tekst za pamćenje: „Nauči nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro“ (Psalmi 90,12).

Kao što smo videli, Božja blagodat obezbeđuje oproštenje greha i stvara novo srce u pokajanom grešniku, koji sada živi verom.

Božja Reč takođe pruža i uputstva za pravedan život (Psalmi 119,9-16). Držanje Božjeg zakona ni u kom smislu nije legalističko poštovanje pravila, već život u prisnom odnosu sa Bogom, život pun blagoslova (Psalmi 119,1.2; Psalmi 128).

Međutim, život pravednih nije bez iskušenja. Ponekad pravedni mogu doći u iskušenje zbog lukave prirode greha (Psalmi 141,2-4), a mogu čak i podleći tom iskušenju. Bog dopušta trenutke probe da bi se vernost (ili nevernost) Njegove dece jasno pokazala. Ako Božja deca slušaju Božja uputstva i opomene, njihova vera biva pročišćena, a njihovo poverenje u Gospoda jača. Mudrost za pravedno življenje stiče se kroz dinamiku života sa Bogom usred iskušenja i izazova. Prema tome, molitva da nas Bog nauči da brojimo svoje dane kako bismo stekli srce mudro (Psalmi 90,12), odražava trajnu posvećenost tome da koračamo putem vernosti Gospodu.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 24. februar.

U SRCE SVOJE SAKRIO SAM REČ TVOJU

Pročitajte tekst Psalmi 119,1-16.161-168. Na koji način treba da držimo Božje zapovesti i koji blagoslovi proizlaze iz toga?

Svakodnevni život vere Biblijia opisuje kao hodočašće („hodanje“) sa Bogom na Njegovom putu pravednosti. Život vere održava se hodanjem „u zakonu Gospodnjem“ (Psalmi 119,1) i „u svjetlosti lica tvojega“ (Psalmi 89,15). To ni u kom slučaju nisu dva različita putovanja. Hodanje u svjetlosti Božjeg lica podrazumeva držanje Božjeg zakona. Isto tako, hodanje „u zakonu Gospodnjem“ podrazumeva traženje Boga celim srcem (Psalmi 119,1.2.10).

„Put čist“ je još jedan pojam kojim psalmi opisuju pravedan život (Psalmi 119,1). Izraz „čist“ opisuje žrtvu „bez mane“ koja je ugodna Bogu (2. Mojsijeva 12,5). Isto tako, život pravednika, koji je žrtva živa (Rimljani 12,1), treba da bude neokaljan ljubavlju prema grehu. Život posvećen Bogu takođe je i „savršen put“, što znači da osoba zauzima odgovarajući pravac u životu koji je Bogu ugodan (Psalmi 101,2.6; videti takođe Psalmi 18,32).

Držanje Božjih zapovesti nema nikakve veze sa legalističkim poštovanjem božanskih pravila. Naprotiv, ono se sastoji od „dobrog razumevanja“ razlike između ispravnog i pogrešnog, dobra i zla (Psalmi 111,10; videti i 1. Dnevnika 22,12), i obuhvata čitavu osobu, a ne samo spoljašnja dela. Biti „čist“, držati se Božjih zapovesti i tražiti Boga svim srcem, neodvojivo su stavovi u životu (Psalmi 119,1.2).

Božje zapovesti predstavljaju otkrivenje Božje volje pred svetom. One podučavaju ljude kako da postanu mudri i da žive u slobodi i miru (Psalmi 119,7-11.133). Psalmista uživa u zakonu jer ga on osvedočava da je Bog veran (Psalmi 119,77.174).

„Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja“ (Psalmi 119,165). Slika spoticanja ilustruje moralni pad. Kao svetiljka kod stopala psalmiste (Psalmi 119,105), Božja Reč nas čuva od iskušenja (Psalmi 119,110).

Kako je Hristos pokazao silu Božje Reči u svom životu (Matej 4,11)? Šta nam to govori o sili koja proističe iz srca posvećenog poslušnosti Božjem zakonu?

UČI NAS DA BROJIMO DANE NAŠE

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 90; Psalmi 102,11 i Psalmi 103,14-16. U čemu se ogleda ljudska nesreća?

Posmatrano u svetu večnosti, život palog ljudskog bića je samo para. Hiljadu godina u Božjim očima je „kao straža noćna“, koja traje tri ili četiri sata (Psalmi 90,4). U poređenju sa božanskim vremenom, ljudski život prosto proleti (Psalma 90,10). I najjači među ljudima mogu se uporediti sa najslabijim među biljkama (Psalmi 90,5.6; Psalmi 103,15.16). A opet, čak i taj kratki život ispunjen je mukotrpnim radom i žalošću (Psalmi 90,10). Čak i svetovni ljudi, koji nemaju veru u Boga, tuguju i žale zbog kratkoće života, posebno kad se on uporedi sa večnošću koja postoji i koja, kao što znaju, preti da se nastavi bez njih.

U 90. Psalmu ljudske nevolje se dovode u kontekst činjenice da se Bog, kao njihov Stvoritelj, stara za ljude. Gospod je bio utočište svog naroda u svim generacijama (Psalmi 90,1.2). Jevrejska reč ma'on, „mesto stanovaњa“, prikazuje Gospoda kao sklonište ili utočište Njegovog naroda (Psalmi 91,9).

Bog obuzdava svoj pravedni gnev i iznova pruža svoju blagodat. Psalmista uzvikuje: „Ko zna silu gnjeva tvojega?“ (Psalmi 90,11), što znači da nikо nikada nije iskusio puninu Božjeg gneva protiv greha, tako da još uvek postoji nada da se ljudi pokaju i steknu mudrost za pravedan život.

Prema Bibliji, mudrost ne podrazumeva samo inteligenciju, već i duboko poštovanje prema Bogu. Mudrost koja nam je potrebna jeste da znamo kako „brojiti dane naše“ (Psalmi 90,12). To što možemo da brojimo svoje dane, znači da su nam dani ograničeni i mi smo toga svesni. Mudro živeti znači živeti sa svešću o prolaznosti života, što vodi ka veri i poslušnosti. Ta mudrost se stiče samo putem pokajanja (Psalmi 90,8.12) i Božjih darova praštanja, saosećanja i milosti (Psalmi 90,13.14).

Naš osnovni problem ne potiče od činjenice da smo stvoreni kao ljudska bića, već od greha i onoga što je greh učinio u našem svetu. Njegove razorne posledice vide se na svakom mestu i u svakom čoveku.

Međutim, zahvaljujući Isusu, obezbeđen nam je put izbavljenja iz naše ljudske nevolje (Jovan 1,29; Jovan 3,14-21). U suprotnom, uopšte ne bismo imali nadu.

Koliko god brzo da naš život prođe, koje obećanje imamo u Isusu? (Videti Jovan 3,16.) A kakvu bismo nadu imali bez Njega?

GOSPODNIJI ISPIT

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 81,7.8; Psalmi 95,7-11 i Psalmi 105,17-22. Šta sve božansko ispitivanje podrazumeva u tim tekstovima?

Meriva je mesto gde je Izrael kušao Boga dovodeći u pitanje Njegovu vernošć i moć da zadovolji njihove potrebe (2. Mojsijeva 17,1-7; Psalmi 95,8.9). Međutim, Psalam 81 to preokreće na zanimljiv način, tumačeći isti događaj kao vreme kada je Bog kušao Izrael (Psalmi 81,7). I narod je, zbog svoje neposlušnosti i nedostatka poverenja (Psalmi 81,11), pao na tom Božjem ispitnu.

Pominjanje Merive šalje dvostruku poruku. Prvo, Božji narod ne sme da ponavlja greške prošlih generacija, već treba da veruje Bogu i da hoda Njegovim putem (Psalmi 81,13). Drugo, mada je narod pao na ispit, Bog im je pritekao u pomoć kada su bili u nevolji (Psalmi 81,7). Božja spasosna blagodat u prošlosti pruža novim generacijama sigurnost u Božju blagodat.

Psalam 105 pokazuje da su, u slučaju Josifa, iskušenja bila Gospodnje sredstvo za proveru njegovog poverenja u Božju Reć u pogledu sopstvene budućnosti (1. Mojsijeva 37,5-10; Psalmi 105,19). Jevrejski tsarap, „prokušati“, u 19. stihu (NSP*) koristi se u smislu „čišćenje“, „oplemenjivanje“, „procvišćenje“. Prema tome, cilj Gospodnjeg kušanja Josifove vere bio je da se ukloni svaka sumnja u Božje obećanje i da se ojača njegovo poverenje u Božje vođstvo.

Cilj božanskog disciplinovanja je da ojača Božju decu i da ih pripremi za ispunjenje obećanja, kao što je pokazano na Josifovom primeru (Psalmi 105,20-22).

Međutim, odbacivanje Božjih pouka vodi ka sve većoj tvrdoglavosti i okorelosti srca svojevoljne osobe.

„Bog zahteva pravovremenu i bespogovornu poslušnost Njegovom zakonu. Ali ljudi su uspavani i paralizovani obmanama sotone, koji im predlaže razne izgovore, i ruši njihove skrupule, govoreći im kao i Evi u Vrtu: ‘Nećete vi umreti’. A neposlušnost ne samo da otvrđnjuje srce i savest krvica, već teži da iskvare i veru drugih. Jer, ono što im je u početku izgledalo veoma pogrešno, postepeno prestaje tako da im izgleda budući da im je stalno pred očima. I tako to traje sve dok se konačno ne zapitaju da li je to uopšte greh i nesvesno upadnu u istu zabludu.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 4, p. 146.

Kakvo je vaše lično iskustvo kad je reč o tome kako greh otvrđnjuje srce? Zašto bi ta misao trebalo da nas uputi na krst gde možemo naći snagu za poslušnost?

* „Sve do časa kad se ispunila reč o njemu (Josifu), reč Gospodnja ga je prokušala.“ – Psalmi 105,19 NSP

PREVARNOST ZLOG PUTA

Pročitajte tekst Psalmi 141. Za šta se psalmista moli?

Psalam 141 je molitva za zaštitu od iskušenja koja vrebaju spolja i iznutra. Psalmista nije ugrožen samo planovima zlih (Psalmi 141,9.10), već je u iskušenju da se i sam ponaša kao zli. Njegova prva slaba tačka je samokontrola u govoru, i zato se on moli da Gospod čuva vrata njegovih usta (Psalmi 141,3). Ta slika podseća na čuvanje gradskih kapija koje su u biblijska vremena štitile grad.

Iskušenje je takođe i kad se Božje dete dvoumi da li da posluša savete pravednih ili da se prepusti slastima zlih (Psalmi 141,4.5). Psalmista svoje srce doživljava kao glavnu pretnju, jer se tu odigrava prava bitka. Samo neprestana molitva sa potpunim poverenjem i predanjem Bogu može da spase Božje dete od iskušenja (Psalmi 141,1.2).

Pročitajte sledeće stihove: Psalmi 1,1 i Psalmi 141,4. Kako je tu prikazan progresivni (rastući) i lukavi karakter iskušenja?

Stih Psalmi 141,4 opisuje progresivnu prirodu iskušenja. Prvo, samo srce je skljono zlu. Drugo, ono podstiče na činjenje zlih dela (značenje jevrejskog izraza koji je tu upotrebljen naglašava ponavljamajući karakter dela). Treće, srce se hrani slastima zlih, naime, prihvata njihove zle postupke kao nešto poželjno.

Slično tome, u tekstu Psalmi 1,1 iskušenje nailazi da bi sprečilo Božje dete da hodi Gospodnjim putem, navodeći ga da hodi sa opakima, da stoji na putu grešnika i, konačno, da sedi u društvu rugača.* Grešnici, opaci ljudi i rugači – ne treba da budemo poput njih niti da im dozvolimo da nas odvuku od Gospoda.

Psalmi opisuju progresivan, primamljiv i lukav karakter iskušenja, što naglašava činjenicu da samo potpuna zavisnost od Gospoda može da nam osigura pobedu. Psalmi naglašavaju važnost reči koje neko izgovara i sluša kad se nalazi u iskušenju. Završetak životnog puta zlih, kao i pravednih, trebalo bi da nauči ljude da traže mudrost od Boga (Psalmi 1,4-6; Psalmi 141,8-10). Ipak, u oba ta psalma, konačno opravdanje Božje dece ostaje u budućnosti. To znači da su vernici pozvani da strpljivo veruju Bogu i da Ga čekaju.

* „Blažen čovek koji ne sledi savet opakih, ne stoji na grešničkom putu, niti seda u društvo rugača.“ Psalmi 1,1 NSP

BLAGOSLOVI PRAVEDNOG ŽIVLJENJA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 1,1-3; Psalmi 112,19 i Psalmi 128.
Koji blagoslovi su obećani onima koji duboko poštuju Gospoda?

Od mnogih blagoslova obećanih onima koji poštiju Gospoda, mir je verovatno jedan od najvećih. Prvi psalam opisuje pravedne kao slične drvetu posađenom kraj potoka, koje donosi svoje plodove na vreme i kome list zimi ne vene (Psalmi 1,3; Jeremija 17,7.8; Jezekilj 47,12). Ta sličnost ukazuje na izvor svih blagoslova, naime, na počivanje u Božjem prisustvu u Njegovom svetilištu i uživanje u neprekidnom i punom ljubavi odnosu sa Bogom. Za razliku od zlih, koji su opisani kao pleva, bez stabilnosti, mesta i budućnosti, pravednici su kao plodno drvo sa korenom, smešteno blizu Boga, na izvoru večnog života.

Tekst Psalmi 128,2.3 podseća na blagoslove mesijanskog carstva, gde sedenje pod sopstvenom lozom i smokvom predstavlja simbol mira i blagostanja (Mihej 4,4). Blagoslov mira nad Jerusalimom (Psalmi 122,6-8; Psalmi 128,5.6) prenosi poruku nade u Mesiju koji će okončati zlo i obnoviti mir u svetu.

„U Bibliji se nasledstvo spasenih naziva 'otadžbina' (Jevrejima 11,14-16, Čarnić). Tamo nebeski Pastir vodi svoje stado na izvore žive vode. Drvo života donosi svoje plodove svakoga meseca, a lišće toga drveta služi (za isceljenje) narodima. Tamo se nalaze i potoci koji ne presušuju, bistri kao kristal, a na njihovim obalama lelujavo drveće svojom senkom natkriljuje staze pripremljene za Gospodnje otkupljene. Tamo se široke ravnice produžuju u prekrasne brežuljke iza kojih Božje planine uzdižu svoje veličanstvene vrhove. Božji narod, koji je toliko vremena proveo kao putnik i došljak, naći će svoj dom na tim spokojnim proplancima i pored živih potoka.“ – Elen G. Vajt, Velika borba, str. 675 (original).

Novi zavet opisuje ispunjenje te nade prilikom Hristovog drugog dolaska i stvaranja novog sveta (Matej 26,29; Otkrivenje 21). Dakle, i pored toga što pravedni primaju mnoge blagoslove već u ovom životu, punina Božje milosti čeka ih tek kada se Njegovo carstvo bude u potpunosti obnovilo na kraju vremena.

**Zašto su krst i ono što se na njemu dogodilo garant obećanja koja nalazimo u Novom zavetu o onome što je Bog pripremio za nas?
Kako već sada možemo crpeti utehu iz tih obećanja?**

ZA DALJE PROUČAVANJE

U ova moderna vremena, sticanje mudrosti igleda nije toliko poželjno kao postizanje sreće. Ljudi bi radije bili srećni nego mudri. Međutim, možemo li uopšte biti istinski srećni i voditi ispunjen život bez božanske mudrosti? Psalmi jasno kažu da ne možemo. Ipak, dobra vest je da nismo ni pozvani da biramo između mudrosti i sreće. Jer, Božja mudrost donosi istinsku sreću.

Jedan jednostavan primer iz jevrejskog jezika može da ilustrije tu misao. Na jevrejskom, reč „korak“ u množini (*'ashurei*) zvuči veoma slično reči „sreća“ (*'ashrei*). Nama ta asocijacija može da promakne u našim prevodima, ali ona šalje moćnu poruku: „koraci“ koji se drže Božje staze vode ka „srećnom“ životu (Psalmi 1,1; Psalmi 17,5; Psalmi 37,31; Psalmi 44,18; Psalmi 89,15; Psalmi 119,1). U Bibliji, ni mudrost ni sreća nisu apstraktни pojmovi već realno iskustvo.

Ono se nalazi u odnosu sa Bogom, i ogleda se u dubokom poštovanju, slavljenju, uzdanju i nalaženju snage u Bogu. Tekst Psalmi 25,14 glasi: „Tajna je Gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im.“

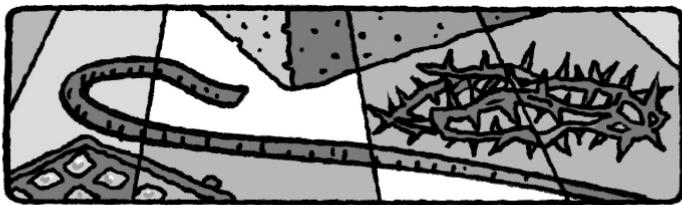
„Hvala Bogu na slavnim prizorima koje nam je pokazao. Sakupljajmo sveta, pouzdana obećanja Njegove ljubavi, i imajmo ih stalno pred očima: Božji Sin koji napušta Očev presto, zaovdevajući svoju božansku prirodu ljudskom da spase čoveka od sotonine sile; Njegova pobeda za nas, koja otvara ljudima Nebo, prikazujući ljudskom pogledu prijemnu dvoranu u kojoj Božanstvo otkriva svoju slavu; pali ljudski rod podignut iz provalije uništenja u koju ga je bacio greh, obnavlja veze sa beskonačnim Bogom, a pošto je verom u našeg Otkupitelja, izdržao božansku probu, obučen je u Hristovu pravednost i podignut na Njegov presto – to su prizori o kojima Bog želi da duboko razmišljamo.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 118 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako Božja Reč može da postane izvor užitka a ne samo pouka i uputstva? Na koji način je „jedenje“ Božje Reči povezano sa prebivanjem u Isusu Hristu, koji je Reč (Jovan 1,1; Jovan 15,5.7)?
2. Šta se dešava kada ljudi svesno i stalno odbacuju Božje učenje (Psalmi 81; Psalmi 95)? Šta mislite, zašto se to dešava?
3. Zašto put bezbožnički ponekad deluje poželjnije od veća pravedničkog (Psalmi 141)? Odnosno, kako da se nosimo sa činjenicom da bezbožnima često ide veoma dobro u životu?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

BLAŽEN KOJI IDE U IME GOSPODNE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 23; Jovan 10,11-15; Psalmi 22; Psalmi 89,27-32; Kološanima 1,16; Psalmi 2; Jevrejima 7,20-28.

Tekst za pamćenje: „Kamen koji odbaciše zidari, posta glava od ugla. To bi od Gospoda i divno je u našim očima“ (Psalmi 118,22.23).

Psalmi svedoče o Hristovoj ličnosti i službi.

Skoro svi aspekti Njegovog delovanja u okviru plana spasenja mogu se videti u psalmima. Hristov život i delo na različite načine su predviđeni i prorečeni u njima, često sa izuzetnom tačnošću.

Teme kojima se bave Psalmi obuhvataju Hristovo božanstvo, Njegovo sinovstvo, Njegovu poslušnost i revnost za Božji hram, Njegov identitet kao Dobrog Pastira, izdajstvo i patnju koje je doživeo, činjenicu da Njegove kosti nisu prelomljene, Njegovu smrt, vaskrsenje, vaznesenje, sveštenstvo i carstvo. Sve je tu, prorečeno mnogo vekova pre nego što je Isus došao u telu.

Nije ni čudo što je Isus, na primer, kada je učenicima na putu za Emaus govorio o svojoj službi, ukazao i na psalme (Luka 24,44, Čarlić). Želeo je da u Psalmima nađu dokaze ko je On.

Neki od psalama imaju svoje tipološko ispunjenje u Hristu, kao što su Psalmi 24, 45, 72 i 101 (idealni Car i Sudija), 88 i 102 (molitve Božjeg sluge koji pati).

U svim psalmima, kroz tužbalice psalmista, kroz njihove izraze zahvalnosti, slavopobe i vapaje za pravdom i izbavljenjem, možemo čuti odjeke Hristove molitve za spasenje sveta.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 2. mart.

BOŽANSKI SAMOPOŽRTVOVANI PASTIR

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 23; Psalmi 28,9; Psalmi 80,1; Psalmi 78,52.53; Psalmi 79,13 i Psalmi 100,3. Kako je odnos između Gospoda i Njegovog naroda oslikan u ovim tekstovima?

Slika Gospoda kao Pastira i Božjeg naroda kao ovaca paše Njegove naglašava Božje vođstvo, Njegovu brigu o narodu i zavisnost ljudi od Boga da zadovolji sve njihove potrebe. Ta slika dočarava bliskost između Boga i Njegovog naroda, jer su pastiri živeli sa svojim stadom i brinuli se za svaku ovcu ponaosob. Ta pastoralna slika takođe naglašava Božje vlasništvo nad Njegovim stadom, garantovano dvema jakim „obveznicama“, a to su: stvaranje (Psalmi 95,6.7; Psalmi 100,3) i zavet (Psalmi 28,9; Jevrejima 13,20).

Slika božanskog Pastira koji vodi sinove Josifove kao stado (Psalmi 80,1) verovatno aludira na Jakovljevo blagosiljanje Josifa, čime psalmista predstavlja Boga kao pastira Izraela, i poziva se na to veliko obećanje i blagoslov (1. Mojsijeva 49,24).

Carevi su smatrani pastirima svog naroda (2. Samuilova 5,2). Ipak, samo Bog zaista zaslužuje tu titulu zato što većina ljudskih careva nije bila dorasla tom pozivu. Samo je Isus živeo prema zahtevima tog poziva, zbog čega je i poznat kao Dobri Pastir.

Pročitajte tekst Jovan 10,11-15. Šta je Isus rekao o sebi kao Dobrom Pastiru?

Bliska veza između božanskog Pastira i Njegovog stada ogleda se u tome što stado nepogrešivo prepoznaće Pastirov glas (Jovan 10,4.27). Do današnjeg dana, bliskoistočni pastiri uspevaju da razdvoje stada koja su se pomešala, tako što pozivaju svoje ovce, koje prepoznaju i slede glas svog pastira.

Međutim, Božje stado povremeno trpi razne nevolje koje ljudi shvataju kao znak Božjeg negodovanja i napuštanja. A zapravo Dobri pastir nikad ne napušta svoje zalutale ovce, već nastoji da ih spase. To je moćna slika Božjeg odnosa prema Njegovom narodu. On je spreman da umre za svoje ovce (Jovan 10,11.15) i, paradoksalno, da postane žrtveno jagnje umesto njih (Jovan 1,29). Osim toga, Isus je potvrdio da će svoje ovce pozvati i iz drugih stada i da će ih ujediniti u jedno stado (Jovan 10,16).

Kako možemo na svakodnevnom i praktičnom nivou uživati u onome što nam je obećano na osnovu toga što je Isus naš Dobri Pastir?

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 22 i Psalmi 118,22. Kako su se prema Mesiji poneli oni koje je On došao da spase?

Mnogi psalmi izražavaju bolni osećaj krajnje napuštenosti Mesije koji pati (na primer: Psalmi 42, Psalmi 88, Psalmi 102). Psalam 22 je direktno mesijansko proročanstvo, jer se mnogi detalji u njemu ne mogu istorijski povezati sa carem Davidom, ali savršeno odgovaraju okolnostima Hristovog smrti. Isus se na krstu molio rečima iz stiha Psalmi 22,1 (Matej 27,46).

Muka Hristovog odvajanja od Oca, izazvana time što je nosio grehe celog sveta, može se meriti samo snagom njihove uzajamne bliskosti, odnosno njihovog neuporedivog jedinstva (Jovan 1,1,2; Jovan 10,30). Ali čak ni dubine te nesagledive patnje nisu mogle da slome jedinstvo između Oca i Sina. U svojoj potpunoj napuštenosti, Hristos se bezuslovno poverio Ocu, uprkos krajnjoj dubini očaja s kojim se suočio.

„Na Hrista kao našu zamenu i jemstvo položeno je bezakonje svih nas. On se ubrojio u prestupnike, da bi nas iskupio od osude zakona. Krivica svakog Adamovog potomka opterećivala je Njegovo srce. Božji gnev prema grehu, strašni izraz Njegovog nezadovoljstva zbog nepravde, ispunjavali su užasom dušu Njegovog Sina.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 753 (original).

Preteće slike životinja, poput snažnih bikova, lavova koji riču i pasa, naglašavaju okrutnost i neprijateljstvo ljudi s kojima se Hristos, koga po-rede sa bezopasnim i bespomoćnim crvom, suočio u svojim poslednjim časovima. Sa neverovatnom tačnošću, Psalam 22 prenosi otrovne opaske gomile koja se rugala Isusu rečima koje je On sam upućivao Ocu (Psalmi 22,1,8; Matej 27,43), i vojnika koji su delili Njegovu odeću (Psalmi 22,18; Matej 27,35). Oni tada nisu ni pomisljali da bi taj „crv“ kog su žeeli da zgaze mogao da postane glavni „ugaoni kamen“ Hrama koji će trajno učvrstiti njegov temelj (Psalmi 118,22).

Međutim, odbačeni Mesija je, nakon svog vaskrsenja iz mrtvih, postao Izvor spasenja za Božji narod (Matej 21,42; Dela 4,10-12). Hristos je pretrpeo odbacivanje od ljudi, ali Bog je proslavio svog Sina učinivši ga glavnim kamenom „od ugla“ Božjeg duhovnog Hrama (Efescima 2,20-22; 1. Petrova 2,4-8). A za one koji odbace taj Kamen, odnosno, Božji put spa-senja, On će postati izvršitelj suda (Isajia 8,14; Matej 21,44).

Isus je na krstu preuzeo na sebe i platio kaznu za svaki greh koji ste ikada počinili. Kako bi činjenica da je On postradao radi vas trebalo da utiče na to kako sada živate, odnosno, zašto bi greh trebalo da vam postane krajnje mrzak?

ZAUVEK VERAN SVOM ZAVETU

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 89,27-32.38-46 i Psalmi 132,10-12. Šta je suština davidovskog zaveta? Šta je naizgled moglo da ga ugrozi?

Davidovski zavet sadrži Božje obećanje o večnoj podršci Davidovoj lozi i blagostanju Božjeg naroda (2. Samuilova 7,5-16; Psalmi 89,1-4.19-37; Psalmi 132,12-18). Večno trajanje tog zaveta zasnovano je na Božjoj svečanoj zakletvi i carevoj vernosti Bogu. Međutim, čak ni odani carevi, kao što je bio car David, nisu uvek bili verni Gospodu. Psalm 89 jadikuje nad surovom stvarnošću koja kao da nagoveštava da su slavanaugh obećanja davidovskog zaveta izgubljena. Da li je Izrael bio beznadežno napušten od Boga? Odgovor je, naravno – ne!

Ali – da, Božji gnev jeste izraz božanskog suda (Psalmi 38,1; Psalmi 74,1). Ipak, on ne traje večno, zato što Bog, u svojoj večnoj ljubavi, prašta ljudima grehe kada se pokaju. Međutim, dok traje, Božje nezadovoljstvo Njegovim grešnim narodom može biti veoma ozbiljno. Ljudi osećaju gorke posledice svoje neposlušnosti i uviđaju težinu svojih greha (Psalmi 89,38-46). Pa ipak pitaju: „Dokle ćeš?“, pozivajući se na prolazan karakter Božjeg gneva (Psalmi 89,46). Obnovljena nada izvire iz novog uverenja da će se Bog, koji im je veran, „opomenuti“, setiti svoje blagodati (Psalmi 89,47.50).

Ukratko, mada je ljudska strana izneverila zavet, ljudi mogu da počivaju u obećanju o Božjim nepromenljivim planovima u vezi sa Mesijom, koji utelovljuje svu pravednost i spasenje Izraela i celog sveta. Drugim rečima, Bog će na kraju pobediti i Njegovo večno carstvo biće uspostavljeno zauvek – ali samo zahvaljujući Isusu, a ne Božjem narodu.

Isus Hristos je sin Davidov i Mesija (Matej 1,1; Jevrejima 1,8). Za Njega se kaže da je „rođen prije svake tvari“ (Kološanima 1,15), čime se aludira na stih Psalmi 89,27, gde se David, koji je bio tip Hrista, naziva Božnjim prvencem. „I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.“

Jasno je da naziv „prvenac“ ne označava Davidov biološki status, jer je on bio osmo dete svojih roditelja (1. Samuilova 16,10.11). Isto je i sa Isusom. Taj naziv ukazuje na posebnu čast koja Mu pripada i na Njegov vrhovni autoritet (Kološanima 1,16.20-22). Kada Ga je podigao iz mrtvih, Bog je Isusa učinio suverenim Carem nad celim svetom (Dela 2,30.31).

Pročitajte Kološanima 1,16.20-22. Čemu nas ti stihovi uče u pogledu toga ko je Isus i šta je On učinio za nas? Koje obećanje iz tog teksta možete da prisvojite za sebe?

VEĆNI CAR NEUPOREDIVE MOĆI

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 2; Psalmi 110,1-3; Psalmi 89,4.13-17 i Psalmi 110,5.6. Čemu nas ti tekstovi uče o Hristu kao Caru?

Opisivanje Boga kao Oca Mesije upućuje na krunisanje cara, kada je car priman u zavetni odnos sa Bogom (Psalmi 2,7; Psalmi 89,26-28). Stih Psalmi 2,7 predviđa Hristovo vaskrsenje i ustoličenje kao rađanje novog večnog zaveta i Hristovog carskog sveštenstva (Dela 13,33-39; Jevrejima 1,5; Jevrejima 5,5). Mesija seda Bogu s desne strane kao Neko ko poseduje čast i autoritet bez presedana (Psalmi 110,1; Dela 7,55.56). „Štaviše, odnos između Gospoda i ‘pomazanika’ (Mesije) čak ukazuje na nameru da se taj dajdovski Mesija poistoveti sa samim Gospodom... Ako je Gospod onaj koji sedi sa desne strane, onda je Gospod Mesija, pošto i ovaj drugi sedi sa desne strane [videti Psalmi 110,1.5].“ – Jacques Doukhan, *On the Way to Emmaus* (Clarksville, MD: Lederer Books, 2012), pp. 26, 27.

Na kraju, Hristos će zadobiti apsolutnu pobedu nad svojim neprijateljima. Načiniti od neprijatelja „podnožje“ je slika koja podseća na običaj drevnih bliskoistočnih vladara da stave nogu na vrat svojih poraženih neprijatelja, kako bi pokazali potpunu prevlast nad njima. Međutim, Hristova palica nije oruđe terora (Psalmi 2,9; Psalmi 110,2).

Palicu („štap/skiptar“) prvobitno su nosile plemenske starešine kao simbol svog plemena (4. Mojsijeva 17,2-10). Hristova palica potiče sa Siona jer On predstavlja narod Siona. Njegova palica je simbol božanskog suda, kojim se okončava vladavina zla i uvodi suverena vladavina Isusa Hrista (Otkrivenje 2,27; Otkrivenje 12,5). Pri tom se čak i zlim carevima pruža prilika da se pokaju i pokore Mesiji (Psalmi 2,10-12).

Slikovit opis Hristove konačne pobeđe nalazimo u preadventnom prizoru iz teksta Danilo 7, koji pokazuje da, pošto je sud „doneo presudu u korist svetaca Svevišnjega“ (Danilo 7,22, NSP), Njegovo carstvo biva uspostavljeno, a „njegovo će carstvo biti vječno carstvo“ (Danilo 7,27). Zahvaljujući krstu, to obećanje o carstvu je osigurano.

Blagoslov je obećan svima koji se uzdaju u tog Cara, i narod se raduje Mesijinoj suverenoj i pravednoj vladavini (Psalmi 2,12; Psalmi 89,15-17).

Kako je lepo znati da će, na kraju, zaista, dobro pobediti zlo, da će pravda biti izvršena, a bol i patnja zauvek savladani. U kom smislu bi ta istina trebalo da nam pruži utehu sada, kada, iz ljudske perspektive, izgleda da zlo napreduje?

VEĆNI SVEŠTENIK PO REDU MELHISEDEKOVU

Pročitajte tekst Psalmi 110,4-7. Po čemu je Hristovo sveštenstvo jedinstveno, i koju veliku nadu možemo naći u Njegovom nebeskom sveštenstvu?

Bog je obdario Mesiju većnim carstvom (Psalmi 110,1-3) i sveštenstvom uzvišenijeg reda, reda Melhisedekovog (Psalmi 110,4-7). Gospod je zapečatio svoju reč svečanom zakletvom (Jevrejima 6,18). Božja zakletva da se neće pokolebiti u nameri da nam da savršenog Sveštenika, znak je Njegove blagodati. Ljudski gresi i otvorene pobune neprestano provociraju Boga da napusti svoj narod, ali Božja zakletva je nepromenljiva. Ona garantuje da će se Božja blagodat pokazati kroz opoziv Njegove osude nad onima koji se budu pokajali (2. Mojsijeva 32,14; Psalmi 106,45).

Ta božanska zakletva uvodi jedan novi element u danielovski zavet, objavljujući da je mesijanski Car istovremeno i Sveštenik (Psalmi 110,4). Izraelski carevi nisu smeli da vrše službu kao levitski sveštenici (4. Mojsijeva 8,19; 2. Dnevnika 26,16-21). Kad se u Svetom pismu pominje da su carevi i narod prinosili žrtve, podrazumeva se da su oni svoje žrtve donosili sveštenicima, koji su ih onda prinosili Bogu. Psalm 110 odvaja mesijanskog Cara od ostalih izraelskih careva i sveštenika. Hristovo večno sveštenstvo potiče od Melhisedeka, koji je bio istovremeno car Salima (Jerusalima) i „sveštenik Boga višnjega“ (1. Mojsijeva 14,18-20). U Starom zavetu se nigde ne govori o tome da je car David, ili bilo koji drugi izraelski car, bio sveštenik po redu Melhisedekovu, osim u Psalmu 110. Jasno je, dakle, da taj psalm govori o jedinstvenom caru-svešteniku u istoriji Izraela.

Pročitajte tekst Jevrejima 7,20-28. Šta je sve povezano sa Hristovim uzvišenijim sveštenstvom?

Budući da je On i božanski Car i večni Sveštenik, Hristos je nepojmljivo uzvišeniji od ljudskih sveštenika i careva – dakle, ima nade za nas. Hristos je nosilac uzvišenijeg zaveta, koji je zasnovan na Božjoj zakletvi, a ne na ljudskim obećanjima. On vrši službu u nebeskom svetilištu. Njegovo sveštenstvo nije podložno grehu ni smrti, kao što je slučaj sa ljudskim sveštenicima, te stoga, On može uvek da se zalaže za svoj narod i da ga zauvek spase. Delo pomirenja koje je Hristos ostvario kao savršeni i saosećajni Sveštenik, pruža Njegovom narodu trajnu sigurnost u to da će boraviti u samom Božjem prisustvu (Jevrejima 6,19.20). Hristovo carsko sveštenstvo ukinuće vladavinu zla, ne samo u ljudskom srcu već i u svetu. On će održati obećanje iz 2. Psalma, da će svaki narod i vladar biti podvrgnut carskom суду Hrista Isusa (Psalmi 2,6-9; Psalmi 110,1.2.5.6). Isus, kao naš divni carski sveštenik, apsolutno polaže pravo na našu poslušnost i poverenje.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavje pod naslovom „S nama Bog“, str. 19-26 (original).

S obzirom da su to istovremeno Hristove molitve i molitve o Hristu, Psalmi pružaju jedinstveno otkrivenje Hristove ličnosti i iskupiteljske službe, koju On vrši kao Onaj koji je „s nama Bog“ (Matej 1,23). Isus je „s nama Bog“ dok se u molitvi borimo sa osećajem napuštenosti i duboke patnje. On je „s nama Bog“ kad vapimo za pravdom i izbavljenjem. Isus je „s nama Bog“, jer nas ne prepušta našoj izgubljenosti i očajanju, već nam pokazuje put pobedničke vere. On nam je postao večni Sveštenik i Car, da bi nas spasao od večne propasti greha. U Hristu, savršenom davidovskom Caru, sva Božja svečana obećanja o spasenju nalaze svoje ispunjenje (2. Korinćanima 1,20).

Elen G. Vajt pronicljivo opisuje Hristovo jedinstvo sa čovečanstvom: „Hristos je svojom ljudskom prirodom dodirnuo čovečanstvo; svojom božanskom prirodom bio je povezan sa Božjim prestolom. Kao Sin čovečji, dao nam je primer poslušnosti; kao Sin Božji, daje nam silu da poslušamo. Hristos se iz grma na brdu Horiv obratio Mojsiju govoreći: ‘JA SAM ONAJ ŠTO JEST... tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim koji JEST, On me posla k vama.’ (2. Mojsijeva 3,14). To je bio zalog Izrailjevog oslobođenja. I tako, kada je došao ‘kao drugi ljudi’ (Filibljanima 2,7), On se predstavio kao JA SAM. Dete iz Vitlejema, krotki i ponizni Spasitelj je Bog koji se ‘javi u telu’ (1. Timotiju 3,16). A nama kaže: ‘JA SAM Pastir dobri.’ ‘JA SAM Hleb živi.’ ‘JA SAM Put, Istina i Život.’ ‘Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji’ (Jovan 10,11; 6,51; 14,6; Matej 28,18). JA SAM garant svakog obećanja. JA SAM; ne plašite se.“ – *Čežnja vekova*, str. 24, 25 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako je Bog pokazao nepokolebljivu vernost svom zavetu uprkos neverstvu naroda? Kakvu sigurnost to danas pruža Božjoj deci koja se bore?
2. Na koji način Hristovo jedinstveno i uzvišeno sveštenstvo po redu Melhisedekovu jača izvesnost spasenja Božjeg naroda?
3. Evangelija otkrivaju da su se mnoga mesijanska obećanja iz Psalama ispunila u Isusu Hristu. Kako nam to dokazuje verodostojnost Božje Reči? Zašto moramo da se odupremo svakom stavu, mišljenju i osećaju koji slabi naše poverenje u Božju Reč?
4. Koju veliku utehu možemo naći u Hristovim rečima: „Dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji“ (Matej 28,18)? Kako da to obećanje primimo na svoje lično iskustvo?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

POUKE IZ PROŠLOSTI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 78; Psalmi 105; Galatima 3,29; Psalmi 106; Psalmi 80; 4. Mojsijeva 6,22-27; Psalmi 135.

Tekst za pamćenje: „Što slušasmo i doznamo, i što nam kazivaše oci naši, nećemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javićemo slavu Gospodnju i silu njegovu i čudesa koja je učinio“ (Psalmi 78,3,4).

U brojnim psalmima, slavopoj poprima oblik priповедanja o Gospodnjim silnim delima spasenja. Ti psalmi se često nazivaju „psalmima istorije spasenja“ ili „istorijskim psalmima“. Neki od njih se obraćaju Božjem narodu, govoreći im da uče iz svoje istorije, posebno iz svojih grešaka i grešaka svojih predaka. Određeni istorijski psalmi sadrže neku preovlađujuću himnu, što ističe divna dela koja je Bog u prošlosti činio u korist svog naroda, i što jača njihovo poverenje u Gospoda, koji je veran i sposoban da ih izbavi i od sadašnjih nevolja.

Posebna privlačnost istorijskih psalama ogleda se u tome što nam oni pomažu da svoj život sagledamo kao deo istorije Božjeg naroda i da tu prošlost smatramo svojom. Budući da smo, preko Hrista, usvojeni u porodicu istorijskog Božjeg naroda (Rimljanima 8,15; Rimljanima 9,24-26; Galatima 4,6,7), istorijsko nasleđe drevnog naroda Izraela zaista predstavlja izveštaj i o našem duhovnom poreklu. Dakle, možemo i treba da učimo iz njihove prošlosti, koja je ujedno i naša.

Konačni cilj je da shvatimo kako svaka generacija Božjeg naroda ima malu, ali značajnu ulogu u veličanstvenom ostvarenju Božjih suverenih namera tokom istorije u okviru velike borbe.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 9. mart.**

GOSPODНЈА NEZAUSTAVLJIVA VERNOST

Pročitajte tekst Psalmi 78. Koje su tri ključne istorijske epohe istaknute u tom psalmu? Koje pouke, koje se iznova ponavljaju, Asaf izvlači iz svakog od tih perioda?

Ti osvrti na prošlost Izraela iznose na videlo Božju vernost i neverstvo naroda. Oni bi takođe trebalo da pouče dolazeće generacije da ne ponavljaju greške svojih predaka, već da se uzdaju u Boga i da ostanu verni Njegovom zavetu. Psalmista koristi istorijski izveštaj kao parabolu (Psalmi 78,2), što znači da bi ljudi trebalo duboko da razmišljaju o poruci tog psalma i da sami za sebe tragaju za njegovim značenjem. Stih Psalmi 78,2 je proročki opis Isusovog metoda poučavanja putem parabola (Matej 13,34.35).

Psalm se takođe osvrće na vreme izlaska iz Egipta (Psalmi 78,9-54), naseljavanja Hanana (Psalmi 78,55-64), i vladavine cara Davida (Psalmi 78,65-72). On prikazuje Gospodnja slavna dela i otkriva posledice kršenja zaveta sa Bogom od strane naroda. Izraelska istorija beleži mnoge oblike neverstva naroda prema Bogu, a naročito njihovo idolopoklonstvo (Psalmi 78,58).

Psalmista, međutim, naglašava gde se nalazi koren izraelskog neverstva – zaboravili su šta je Bog učinio za njih, nisu Mu verovali, iskušavali su Boga (Psalmi 78,18.41.56), bunili se protiv Njega, nisu se držali Njegovog zakona, Njegovog zaveta, ni Njegovih svedočanstava (Psalmi 78,10.37.56). Naglašavajući te konkretnе oblike neverstva, psalmista poručuje da je odbacivanje Izraela tokom istorije bilo posledica jednog jediniog suštinskog greha, naime, propuštanja naroda da se osloni na Gospoda (Psalmi 78,7.8).

Kad čitamo taj psalam, ostajemo zapanjeni upornom tvrdoglavosti i duhovnim slepilom naroda, nasuprot Gospodnjem beskrajnom strpljenju i Njegovoj blagodati. Kako to da je svaka nova generacija bila tako spora u učenju?

Ali pre nego što postanemo suviše kritični prema prošlim generacijama, trebalo bi da razmislimo o sebi. Zar nismo i mi isto tako zaboravni kad je reč o Božjim čudima iz prošlosti, i skloni da zanemarimo Njegove zavetne zahteve? Psalmi ne ohrabruju ljudе da se oslanjaju na sopstvena dela. Naprotiv, Psalm 78 pokazuje ispravnost ljudske volje ukoliko ona nije utemeljena na stalnoj svesti o Božjoj vernosti i prihvatanju Njegove blagodati. Neuspешne bitke Božjeg naroda (Psalmi 78,9.62-64) potvrđuju pouku ovog psalma da su ljudski naporи, ako nismo verni Bogu, osuđeni na neuspeh.

Šta ste naučili, ili je trebalo da naučite, iz svojih grešaka u prošlosti?

PODSEĆANJE NA ISTORIJU I SLAVLJENJE BOGA

Pročitajte tekst Psalmi 105. Koji se istorijski događaji, i pouke koje se iz njih mogu izvući, posebno ističu u ovom psalmu?

Psalam 105 podseća na ključne događaje koji su oblikovali zavetni odnos između Gospoda i Njegovog naroda, Izraela. On se usredsređuje na Božji zavet sa Avramom, da će njemu i njegovim potomcima dati Obećanu zemlju, i na to kako se ovo obećanje, potvrđeno Isaku i Jakovu, delovanjem proviđenja ispunilo preko Josifa, Mojsija i Arona, kao i u vreme osvajanja Hanana. Ovaj psalam pruža nadu Božjem narodu svih generacija, jer Božje čudesno delovanje u prošlosti predstavlja potvrdu Božje nepromenljive ljubavi prema Njegovom narodu u svim vremenima (Psalmi 105,1-5.7.8).

Psalam 105 je sličan Psalmu 78 (pogledajte jučerašnje proučavanje) u tome što naglašava Božju vernost Njegovom narodu tokom istorije, i to s namerom da proslavi Boga, a ljudе podstakne na vernost. Međutim, za razliku od Psalma 78, Psalam 105 ne pominje greške naroda iz prošlosti. Svrha ovog psalma je drugačija.

U Psalmu 105, istorija se prepričava kroz život najvećih izraelskih patrijaraha, i pri tom se ukazuje na Božje vođstvo i promisao, kao i strpljivo podnošenje nevolja s njihove strane. Istrajnost i odanost patrijaraha bile su bogato nagrađene. Na taj način, Psalam 105. poziva ljudе da se ugledaju na veru patrijaraha i da s poverenjem čekaju na Božje izbavljenje u svoje vreme.

Psalam 105 u jednom delu ima ton himne (Psalmi 105,1-7), čime se ističe da Božji narod treba da poznaje činjenice iz svoje istorije da bi istinski slavio Boga. Istorija pruža istovremeno i potvrdu naše vere i bezbroj razloga za slavljenje Boga.

Vernici se oslovjavaju kao seme Avramovo i deca Jakovljeva (Psalm 105,6), na osnovu čega se smatraju ispunjenjem Božjeg obećanja Avramu da će od njega načiniti veliki narod (1. Mojsijeva 15,3-6). Psalmista time naglašava kontinuitet između patrijaraha i narednih generacija Božjeg naroda. On takođe ističe da su „po svoj... zemlji sudovi njegovi“ (Psalm 105,7; italicik dodat), čime opominje vernike da ne zaborave da je „Bog naš“ ujedno i suvereni Gospodar celog sveta, i da se Njegovo milosrđe proteže na sve narode (Psalmi 96,1; Psalmi 97,1). To je, očigledno, poziv na oda-nost svakoj generaciji vernika.

**Kako bi mi, kao adventisti sedmog dana, trebalo da vidimo sebe u toj ljudskoj lozi – od Avrama pa nadalje? (Videti Galatima 3,29.)
Koje pouke treba da naučimo iz te istorije?**

PODSEĆANJE NA ISTORIJU I POKAJANJE

Pročitajte tekst Psalmi 106. Koji se istorijski događaji, i pouke koje se iz njih mogu izvući, posebno ističu u ovom psalmu?

Psalam 106 takođe priziva u sećanje značajne događaje iz istorije Izraela, uključujući izlazak iz Egipta, boravak u pustinji i život u Hananu. On podseća na mrske grehe očeva, koji su svoj vrhunac doživeli u generaciji koja je odvedena u izgnanstvo. Prema tome, ovaj psalam je gotovo sigurno napisan, ili dok je narod bio u Vavilonu, ili nakon što se vratio kući, a psalmista je, vođen Svetim Duhom, prepričao Božjem narodu te istorijske događaje, zajedno sa poukama koje je trebalo da nauče iz njih.

I ovaj psalam, kao i mnogi drugi, ukazuje na Božju vernost Njegovom zavetu blagodati, u skladu s kojim je spasavao svoj narod u prošlosti (Psalam 106,45). On izražava nadu da će Bog ponovo pokazati naklonost prema svom narodu koji se kaje, i sabrati ga iz rasejanja među narodima (Psalam 106,47). Molba za sadašnje oslobođenje nije samo pusta želja, već molitva vere zasnovana na dokazima o tome kako ih je Bog izbavljao u prošlosti (Psalmi 106,1-3), i na poznavanju nepokolebljivog karaktera Božje vernosti zavetu koji je uspostavio sa svojim narodom.

Sećanje na istorijske neuspehe Izraela u Psalmu 106, sastavni je deo narodnog priznanja sopstvenih greha i spoznaje da nisu ništa bolji od svojih predaka. Sadašnja generacija čak priznaje da je gora od svojih predaka, jer je znala za posledice njihovih bezakonja, i za to kako je Bog pokazivao svoje veliko strpljenje i blagodat spasavajući ih, iako su nekada namerno išli zlim putevima. Ako je to važilo za njih, zapitajte se koliko više to važi za nas danas, koji imamo takvo otkrivenje Božjeg karaktera i Njegove spasonosne blagodati, kakvo se pokazalo u Isusovoj ličnosti i na krstu.

Dobra vest u Psalmu 106 je to da Božja postojana ljubav uvek premašuje ljudske grehe (Psalmi 106,8-10.30.43-46). Ključna uloga koju su Mojsije i Fines odigrali u odvraćanju Božjeg gneva, upućuje na značaj Hristovog posredovanja u korist vernika. Samo lični doživljaj Božje blagodati može da pretvorи jednu priču iz prošlosti u našu priču.

Stih Psalmi 106,13 kaže: „Brzo zaboraviše djela njegova, i ne počekaše volje njegove.“ Zašto je i nama tako lako da se ponašamo na isti način u svom životu?

PARABOLA O GOSPODnjEM VINOGRADU

Pročitajte tekst Psalmi 80. Kako je Božji narod prikazan u ovom psalmu i za koju se veliku nadu on moli?

Izrael je oslikan kao vinograd koji je Bog iščupao iz Egipta, zemlje ropstva, i preneo ga u Obećanu zemlju – mesto izobilja. Slika vinograda dočarava Božji izbor Izraela i Njegovo staranje o njemu po proviđenju (pročitajte takođe: 1. Mojsijeva 49,11.12.22; 5. Mojsijeva 7,7-11).

Međutim, u Psalmu 80, Božji vinograd je pod Njegovom kletvom (Psalmi 80,12). Proroci najavljuju uništenje vinograda, kao znak Božjeg suda, jer se plod pokazao kao loš (Isaija 5,1-7; Jeremija 2,21).

Ali u 80. Psalmu autor ne razmišlja o razlozima za božanski sud. S obzirom na dubinu Božje blagodati, psalmista je zbumen što Bog može svom narodu tako dugo da uskraćuje svoje prisustvo. Napetost između Božje kletve i suda s jedne strane, i Božje blagodati i praštanja s druge, izaziva kod psalmista strah da bi božanski gnev mogao da prevagne i potpuno uništi narod (Psalmi 80,16).

Pročitajte tekst 4. Mojsijeva 6,22-27. Kako je taj blagoslov iskorisćen u Psalmu 80?

Refren psalma priziva u sećanje Aronovo obećanje o Božjem večitom blagosiljanju naroda (4. Mojsijeva 6,22-27), i naglašava nadu da će Božja blagodat trijumfovati nad uzrocima njihovog jada: „Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo!“ (Psalmi 80,3; videti takođe: Psalmi 80,7.19).

Jevrejska reč za „povrati nas“ potiče od uobičajenog izraza u značenju „vratiti se“, a koristi se uvek iznova u Bibliji u situacijama kada Bog poziva svoj narod, koji je odlutao, da Mu se vrati. To je usko povezano sa pojmom pokajanja, okretanja od greha i vraćanja Bogu. „Jer ču im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i biće mi narod i ja ču im biti Bog, jer će se obratiti k meni svijem srcem svojim“ (Jeremija 24,7).

Kako ste vi, na svom primeru, doživeli pokajanje kao vraćanje Bogu?

GOSPODNE NADMOĆ U ISTORIJI

Pročitajte tekst Psalmi 135. Koji su istorijski događaji istaknuti u tom psalmu? Koje pouke psalmista izvlači iz njih?

Psalam 135 poziva Božji narod da hvali Gospoda zbog Njegove dobrote i vernosti pokazane prilikom stvaranja (Psalmi 135,6.7), tokom istorije spasenja Izraela u vreme Izlaska (Psalmi 135,8.9), i osvajanja Obećane zemlje (Psalmi 135,10-12).

Gospod je pokazao svoju blagodat time što je izabrao izraelski narod za svoju „dragocenu svojinu“ (Psalmi 135,4, NSP). „Dragocena svojina“ ukazuje na jedinstven zavetni odnos između Gospoda i Njegovog naroda (5. Mojsijeva 7,6-11; 1. Petrova 2,9.10). Izbor Izraela zasnivao se na Gospodnjoj suverenoj volji, tako da Izrael nema razloga da se oseća nadmoćnije u odnosu na druge narode. Tekst Psalmi 135,6.7 pokazuje da Gospodnje suverene namere za ovaj svet nisu počele od Izraela, već od Stvaranja. Prema tome, Izrael bi trebalo ponizno da ispunjava ulogu koja mu je dodeljena u Božjim spasonosnim planovima za ceo svet.

Prepričavanje Božjih velikih dela u korist Njegovog naroda (Psalmi 135,8-13) kulminira obećanjem da će Bog „suditi“ svom narodu i da će se smilovati na njih (Psalmi 135,14). Sud koji se tu pominje je Božja odbrana potlačenih i siromašnih (Psalmi 9,4; Psalmi 7,8; Psalmi 54,1; Danilo 7,22). Obećanje glasi da će se Gospod zauzeti za svoj narod i odbraniti ga (5. Mojsijeva 32,36). Dakle, cilj 135. Psalma jeste da podstakne Božji narod da se uzda u Gospoda i da ostane veran svom zavetu s Njim.

Gospodnja vernošć Njegovom narodu navodi psalmistu da još jednom potvrди ništavnost idola i jedinstvenu nadmoćnost Gospoda u svetu (Psalmi 135,15-18). Oslanjanje na idole ostavlja njihove obožavaoce beznadežnim i nemoćnim kao što su i oni sami (Psalmi 135,18). Psalam pokazuje da Boga treba hvaliti i kao Stvoritelja i kao Spasitelja svog naroda. To je divno izraženo preko dve komplementarne (uzajamno dopunjajuće) verzije četvrte zapovesti iz Dekaloga (2. Mojsijeva 20,8-11; 5. Mojsijeva 5,12-15). Budući da je Božja moć, koja se pokazala tokom stvaranja i istorije, bez premca u svetu, Božji narod uvek treba da se oslanja na Njega i da samo Njega obožava. Mi, dakle, treba da obožavamo samo Njega, kao svog Stvoritelja i Iskupitelja, a obožavanje bilo čega ili bilo koga drugog, predstavlja idolopoklonstvo.

Kako možemo biti sigurni da nemamo neke idole u svom životu?

Zašto bi padanje u idolopoklonstvo moglo biti lakše nego što mislimo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte Dela 7 i Jevrejima 11. Šta je, prema Novom zavetu, krajnji cilj Božjeg suverenog vođenja Njegovog naroda tokom istorije?

Istorijski psalmi su snažno svedočanstvo o Božjoj vernosti prema Njegovom narodu. Svaki događaj u istoriji Božjeg naroda bio je korak po proviđenju, koji je vodio ka konačnom ispunjenju božanskog obećanja o Spasitelju sveta u ličnosti Isusa iz Nazareta. Čak su i iskušenja, koja su često zbumjivala Božji narod i navodila ih na pomisao da ih je Bog napustio, bila pod Božjom suverenom kontrolom kao deo Njegovog proviđenja, jer je Bog vrhovni Gospodar istorije. Psalmista vešto iznosi istinu da čak ni ljudsko neverstvo ne može Boga da spreči da ostane veran svom narodu i ispuni svoja obećanja. Međutim, nepokajani pojedinci i grupe bili su isključeni iz zavetnih blagoslova, a njihov neslavlji kraj služi kao trajno upozorenje o tome kako život bez ili protiv Boga uništava ljude.

Psalmi ohrabruju Božju decu svih vremena da svoje nade polažu u Gospoda i da Mu ostanu verni. „Nemamo čega da se plašimo u budućnosti, ako ne zaboravimo kako nas je Gospod vodio i čemu nas je učio u prošlosti.“ – Ellen G. White, *Life Sketches of Ellen G. White*, p. 196.

Da bi se Božji narod neustrašivo kretao napred, on mora da poznaje činjenice iz svoje istorije. Elen G. Vajt je savetovala vernicima da čitaju Psalme 105 i 106 „makar jedanput sedmično.“ – *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, p. 98.

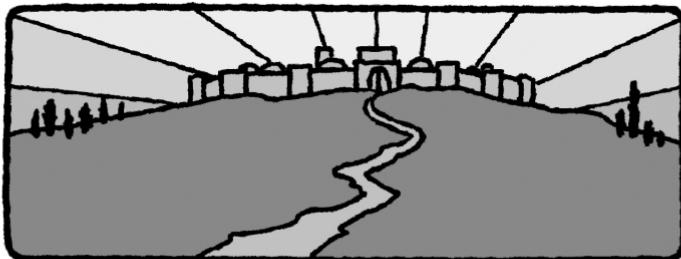
Istoria Božjeg naroda pokazuje da nijedno obećanje koje je Bog dao u svojoj Reči neće ostati neispunjeno. To uključuje i božanska obećanja o sadašnjoj brizi za svakog pojedinca i obećanja za budućnost – o drugom dolasku Isusa Hrista, koji će uspostaviti Božje carstvo pravde i mira na novoj zemlji.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakve blagoslove donosi sećanje na Božje verno vođstvo Njegovog naroda tokom istorije? Kakve su posledice zaboravljanja ili zanemarivanja pouka iz prošlosti? Kako možemo isti princip da primenimo na sebe, kao na Crkvu koja je pozvana da čini sve ono što je i drevni Izrael bio pozvan da čini?
2. Kako nas psalmi ohrabruju da prepoznamo Božje staranje po proviđenju u našem životu, i da pokažemo strpljenje i poverenje u Božje suverene puteve, čak i kad nam nije lako da razumemo zašto se neke stvari dešavaju tako kako se dešavaju?
3. Kako se možemo potruditi da proučavanje istorije Božjeg naroda uzme istaknutije mesto u našem ličnom i zajedničkom bogosluženju? Kako da uložimo svestan napor da svojoj deci više govorimo o novijoj istoriji Božjeg naroda?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

ČEŽNJA ZA BOGOM NA SIONU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 84; Otkrivenje 21,3; Psalmi 122; Psalmi 87; Galatima 3,28,29; Matej 28,18-20; Psalmi 46; Psalmi 125.

Tekst za pamćenje: „Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome“ (Psalmi 84,2).

Sionske pesme su radosne himne koje veličaju lepotu Siona i suverenost Gospoda, koji caruje sa svoje svete gore. Ovi psalmi često hvale zasluge Gospodnjeg doma izražavajući ljubav prema svetilištu, što se može naći i u drugim psalmima. Mnoge od ovih psalama sačinili su Korejevi sinovi, koji su blagoslov doma Gospodnjeg iskusili iz prve ruke kao hramski muzičari (1. Dnevnika 6,31-38) i čuvari kapija hrama (1. Dnevnika 9,19).

Šta čini Sion izvorom nade i radosti? Sion predstavlja Božje živo prisustvo među Njegovim narodom. Kao što je narod Izraela izabrani Božji narod (5. Mojsijeva 7,6), tako je i Sion izabrana gora Božja (Psalom 78,68; Psalm 87,2). Bog vlada sa Siona (Psalmi 99,1,2), a osnovao je i svoj hram na Sionu (Psalmi 87,1). Dakle, Sion je mesto božanskih blagoslova i utorišta. Sion se često pominje paralelno ili čak naizmenično sa Jerusalimom i svetilištem, središtem Božjeg dela spasenja za drevni svet.

Blagoslovi Siona prelivaju se do krajeva zemlje, jer Gospodnja ličnost i Njegova blagodat prevazilaze granice bilo kog svetog mesta. Sion je radost cele zemlje (Psalmi 48,2), što potvrđuje da cela zemlja pripada Bogu.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 16. mart.

JEDAN DAN U DVORIMA TVOJIM BOLJI JE OD HILJADE

Pročitajte tekst Psalmi 84,1-4. Zašto psalmista čezne da boravi u svetilištu?

Psalmista „gine“ i „otima se“ da svetilište učini svojim stalnim prebivalištem, kako bi zauvek mogao da bude blizu Boga (Psalmi 84,1.2). Božje živo prisustvo (Psalmi 84,2) čini svetilište jedinstvenim mestom. U svetilištu, vernici mogu da gledaju „krasotu Gospodnju“ (Psalmi 27,4; videti takođe Psalmi 63,2), i da se nasite „dobrom doma tvojega“ (Psalmi 65,4). U Psalmu 84, najveća sreća se dostiže u odnosu sa Bogom, što se ogleda u slavljenju Boga (Psalmi 84,4), pronalaženju snage u Njemu (Psalmi 84,5) i poverenju u Njega (Psalmi 84,12). Svetilište je mesto gde se takav odnos neguje kroz bogosluženje i zajedništvo sa drugim vernicima. Živo prisustvo Boga u svetilištu pruža vernicima uvid u Božje slavno carstvo i preduslov večnog života.

Pročitajte tekst Psalmi 84,5-12. Ko još može da bude blagosloven preko svetilišta?

Božji blagoslovi su opisani kao da zrače iz svetilišta, i tako dospevaju najpre do onih koji služe u njemu (Psalmi 84,4), zatim do hodočasnika koji su na putu ka njemu (Psalmi 84,5–10), i na kraju do svih krajeva zemlje. Očekivanje susreta sa Bogom u svetilištu jača veru hodočasnika (Psalma 84,7). Dok snaga običnog putnika slabí pod teretom zamornog putovanja, snaga hodočasnika koji se kreću ka svetilištu sve više raste što se više približavaju svom cilju.

Čak i kada su fizički udaljena od svetilišta, Božja deca nastavljaju da nose njegov pečat tako što vode primeren život (Psalmi 84,11), čime se odlikuju pravedni koji ulaze u Gospodnje svetilište (Psalmi 15,1.2). Gospod se naziva „suncem“, što pokazuje da se blagoslovi iz svetilišta, poput sunčevih zraka, pružaju do svih krajeva zemlje (Psalma 84,11). Dakle, oni koji verom prebivaju sa Bogom, primaju Njegovu blagodat, bez obzira gde se nalaze.

Pročitajte stih Otkrivenje 21,3. Koja nam se nada tu otkriva, a koju vidimo i u zemaljskom svetilištu? Možemo li sada uopšte da zamilimo kako će to iskustvo izgledati?

MOLITE SE ZA MIR JERUSALIMA

Pročitajte tekst Psalmi 122,1-5. Kako se vernici osećaju po dolasku u Jerusalim? Šta se nadaju da će naći u Jerusalimu?

Psalam 122 izražava uzbudjenje hodočasnika po njihovom dolasku u Jerusalim. Hodočašća u Jerusalim bila su radosni događaji, kada se Božji narod tri puta godišnje okupljao da bi proslavio Božju dobrotu prema njima u prošlosti i sadašnjosti (5. Mojsijeva 16,16). Jerusalim je bio središte života naroda, jer su se u njemu nalazili „svedočanstva Izraelju“ (Psalmi 122,4, Milin) i „prijestoli sudski“ (Psalmi 122,5). Izraz „svedočanstva Izraelju“ odnosi se na svetilište koje se ponekad nazivalo „šatorom od svjedočanstva“ (4. Mojsijeva 1,50), i u kom se nalazio „kovčeg od svjedočanstva“ (2. Mojsijeva 25,22). Prestoli postavljeni za suđenje opisuju pravosudni sistem u Jerusalimu (2. Samuilova 8,15). Dakle, hodočašće je bilo vreme kada se mogla tražiti i dobiti pravda. Vernost Bogu nikad se nije smela razdvajati od deljenja pravde ljudima.

Pročitajte tekst Psalmi 122,6-9. Koja je bila glavna molitva Božjeg naroda?

Molitva za mir Jerusalima priziva Božje blagoslove na grad i njegove stanovnike i ujedinjuje vernike, tako da se mir širi među njima (Psalmi 122,8). Jerusalim bi mogao da bude grad mira samo ako bi zavladao mir između Boga i Njegovog naroda, kao i među samom Božjom decom. Dakle, molitva za mir Jerusalima upućuje poziv pripadnicima Božjeg naroda da žive u miru sa Bogom i jedni s drugima. Mir Jerusalima donosi blagostanje narodu (Psalmi 147,12-14).

Ovaj psalam nas uči da molitva za blagostanje zajednice vernika treba da bude glavni predmet molitava Božje dece, jer samo jak i ujedinjen Božiji narod može da objavi ovom svetu dobru vest o Božjem miru i spasenju (Jovan 13,34.35).

Molitva za mir Jerusalima još uvek je prednost i odgovornost vernika, jer održava život nadu u dolazak Božjeg carstva mira na kraju vremena, što će obuhvatiti ne samo grad Jerusalim, već celi svet (Isajia 52,7; Isajia 66,12.13; Otkrivenje 21-22).

Na koje praktične načine mi, kao narod, možemo danas nastojati da postignemo sklad među sobom?

SION – DOM SVIH NARODA

Pročitajte tekst Psalmi 87,1.2. Šta čini Sion tako cenjenim mestom?

Psalam 87 je himna koja slavi Sion kao Božji posebno izabrani i voljeni grad. Temelj Božjeg hrama nalazi se na gori Sion (Psalmi 2,6; Psalmi 15,1). Na kraju vremena, Sion će se uzdići iznad svih gora, ukazujući na Gospodnju suverenu vlast nad celim svetom (Psalmi 99,2; Isaja 2,2; Mihajlo 4,1). Psalam 87 govori o Sionu kao o „gorama“ da bi istakao njegovu veličanstvenost (Psalmi 133,3). Bog voli vrata Siona „više svijeh stanova Jakovljevijeh“ (Psalam 87,2), čime se ističe da Sion nadvlaže sva druga mesta u Izraelu koja su u prošlosti služila za okupljanje Božjeg naroda, kao što su bili Silom i Vetiš. Dakle, ovaj psalam potvrđuje da se pravo bogosluženje odvija na mestu i na način koji sam Bog propisuje.

Pročitajte tekst Psalmi 87,3-7. Koje su slavne reči izgovorene o Sionu?

Slava Siona privlači sve narode Bogu, i tako se granice Božjeg carstva šire sve dok ne obuhvate ceo svet. Obratite pažnju na to da Bog prema drugim narodima ne postupa kao prema građanima drugog reda, i pored toga što je Sion prikazan kao mesto duhovnog rođenja svih naroda koji prihvataju Gospoda kao svog Spasitelja.

Upis pojedinaca u matične knjige vršen je prema mestu rođenja (Nemija 7,5; Luka 2,1-3). Psalam tri puta kaže da su narodi rođeni u Sionu, što znači da im Gospod daje novi identitet i sve privilegije zakonito rodene dece sionske (Psalmi 87,4-6).

Psalam 87 ukazuje na spasenje i Jevreja i neznabojaca, i na njihovo ujedinjenje u jednu crkvu posredstvom Hristove službe iskupljenja (Rimljana 3,22; Rimljana 10,12; Galatima 3,28.29; Kološanima 3,11). Slika blagostanja Siona koju nalazimo u ovom psalmu, podseća na Danielovu viziju Božjeg carstva koje postaje ogromna planina što ispunjava svu zemlju (Danilo 2,34.35.44.45), i na Isusovu parabolu o Božjem carstvu kao ogromnom drvetu koje ugošćuje ptice nebeske (Matej 13,32).

Na koji način spremnost Siona da usvoji sve ljude nalazi svoje ispunjenje u Velikom nalogu datom Crkvi – da propoveda evanđelje svakom narodu (Matej 28,18-20)? Kako se ta ideja uklapa u naš poziv da propovedamo poruke tri anđela?

SIGURNOST I MIR SIONA

Pročitajte tekst Psalmi 46,1-7. Kako je svet tu poetski opisan?

Psalam 46 daje živopisan opis ovog sveta koji je u previranju, i dočara-va ga slikama prirodnih katastrofa nezapamćenog obima (Psalam 46,2.3). Slika uzburkanih voda često prikazuje pobunjene narode i razne probleme koje zli izazivaju u svetu (Psalmi 93,3.4; Psalmi 124,2-5). Takođe, slike pri-rodnih nepogoda u Psalmu 46 prikazuju svet kontrolisan od naroda koji uzajamno ratuju (Psalmi 46,6).

Tu je očigledno reč o svetu koji ne poznaje Boga, jer je Bog usred svog naroda, a tamo gde Bog prebiva, mir obiluje (Psalmi 46,4.5). Međutim, iako ovaj svet Njega odbacuje, Bog ga ne napušta. On je prisutan u svetu tako što je među svojim narodom. Drugim rečima, koliko god loše stvari izgledale, Bog je ipak prisutan ovde, u svetu, i mi možemo da crpimo ličnu nadu i ohrabrenje iz poznavanja te temeljne istine.

Gospod, koji je savršeno utočište, izvor je trajnog mira i sigurnosti Siona. Reč koja ističe sigurnost Siona u stihu Psalmi 46,3 je „neka“. Neka nemir vlada svetom, Božji narod je ipak bezbedan. To pokazuje da mir nije rezultat potpunog odsustva iskušenja, već Božji dar Njegovoj deci koja se uzdaju u Njega. Bezrezervno poverenje u Boga može Božjem detetu pružiti mir i sigurnost usred oluje (Matej 8,23-27). Međutim, postavlja se pitanje: da li će Bog zauvek prepustati svet njegovim destruktivnim od-lukama i postupcima?

Pročitajte tekst Psalmi 46,6-11. Kako Bog odgovara na nasilje i ra-zaranje u svetu?

Bog odgovara sa nezadovoljstvom takve snage da Njegova reč, koja je stvorila zemlju, sada čini da se zemlja rastapa (Psalmi 46,6). Ipak, to rasta-panje se ne završava uništenjem već obnovom. Zapazite da Bog širi svoj mir sa Siona do svih krajeva zemlje. Bog će prekinuti sve ratove i zaustaviti oruđe uništenja, koje zli narodi koriste da bi tlačili svet (Psalmi 46,9). To je velika nada koju hrišćani imaju, i koja će se ostvariti prilikom Isusovog drugog dolaska.

Kako da naučimo da imamo mir i da se uzdamo u Boga usred ovog sveta koji je zaista prepun nemira?

NEPOMIČNI POPUT GORE SION

Pročitajte tekst Psalmi 125,1.2. Kako su tu opisani oni koji se uzdaju u Boga?

Oni koji se uzdaju u Gospoda porede se sa gorom Sion, simbolom poštovanosti i snage. Veličanstveni pogled na planine što okružuju grad Jerusalim pomogao je psalmisti da postane svestan sigurnosti koju pruža božanska zaštita (Psalmi 5,12; Psalmi 32,7.10). Za razliku od planina kojima vladaju zli, i koje se svaljuju u mora (Psalmi 46,2), impresivna izdržljivost planine na kojoj je izgrađen Jerusalim uliva duboko poverenje. Pouzdanje u Božju zaštitu zahteva još veću smelost pri suočavanju sa bolnom stvarnošću u kojoj se čini da zlo tako često preovlađuje. Ipak, čak i usred sveg tog zla, Božji narod može da ima nadu.

Pročitajte tekst Psalmi 125,3-5. Šta predstavlja iskušenje za pravedne? Koja pouka se u tome nalazi za nas?

Božja deca mogu biti obeshrabrena uspehom zlih i, možda čak, doći u iskušenje da slede njihove puteve (Psalmi 73,2-13; Psalmi 94,3). Čak ni vrhunska stabilnost planine Sion ne može da pruži sigurnost onima koji odlaze od Gospoda. Ljudima je i dalje data sloboda da pružaju „ruke svoje na bezakonje“ (Psalmi 125,3) i da „svrću na krive pute“ (Psalmi 125,5). Ali Gospod je pravedan i sudiće pojedincima koji istrajavaju u pobuni zajedno sa ostalim nepokajanim grešnicima.

Tu nalazimo poziv Božjem narodu da ostane nepokolebljiv u veri i uzdanju u Gospoda, poput gore Sion koja je njihovo nepomično utočište. Dakle, i pored toga što ne razumemo sve što se dešava, još uvek možemo da se uzdamo u Božju dobrotu.

„Pojava greha u svetu, Hristovo utelovljenje, novorođenje, vaskrsenje i mnoge druge istine koje iznosi Biblija, predstavljaju preduboke tajne da bi ljudski um mogao da ih objasni i potpuno shvati. Međutim, i pored toga što ne možemo da razumemo tajne Njegovog proviđenja, nemamo nikakvog razloga da sumnjamo u Božju reč... Svuda oko sebe suočavamo se sa čudima koja prevazilaze našu sposobnost razumevanja. Zar se onda možemo iznenaditi, kada utvrđimo da i u duhovnom svetu postoje tajne koje ne možemo da dokučimo? Problem leži isključivo u slabosti i skučenosti ljudskog uma. Ali Bog nam je u Svetom pismu dao dovoljno dokaza o svom božanskom karakteru, i mi ne treba da sumnjamo u Njegovu reč samo zato što nismo u stanju da shvatimo sve tajne Njegovog proviđenja.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 106, 107 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

Razmišljajte o poruci sledećih tekstova: Isaija 40 i Isaija 51,1-16.

Sionske pesme apsolutno su posvećene tome da naše misli usmere na Sion i živu nadu u Božju suverenu vladavinu koju on predstavlja. Mada se mnogi blagoslovi Božjeg svetilišta osećaju već u ovom životu, nuda u puninu života i radosti na Sionu još uvek se vezuje za budućnost. Mnoga Božja deca sa suzama čeznu za nebeskim Sionom (Psalmi 137,1). Sećanje na Sion ne podrazumeva samo neku uzgrednu misao, već svesno obraćanje pažnje i čvrstu odluku da se živi u skladu s tim živim sećanjem (2. Mojsijeva 13,3; 2. Mojsijeva 20,8).

Otuda, pevanje sionskih pesama nosi sa sobom usrdnu rešenost da se održi nada u obnovljenje Božjeg carstva na novoj zemlji (Otkrivenje 21,1-5). „Besmrtni umovi tamo će oduševljeno i neumorno razmišljati o čudima stvaralačke moći i tajnama otkupiteljske ljubavi. Tamo neće više biti surovog, prevarljivog neprijatelja da nas navodi da zaboravimo Boga. Svaka sposobnost će se razvijati, svaki dar povećavati. Prikupljanje znanja neće umarati um, niti iscrpljivati snagu. Tamo će najuzvišeniji poduhvatiti biti ostvarivani, najplemenitije težnje dostizane, najviše želje ispunjavane, ali i dalje će biti novih vrhova na koje se treba popeti, novih istina koje treba shvatiti, novih ciljeva koji će zahtevati ulaganje svih snaga uma i duše i tela.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 677 (original).

Čvrsta rešenost da se ne zaboravi Sion je prečutno obećanje Gospodnjih hodočasnika, da nikada neće prihvati ovaj svet kao svoju domovinu, već da će čekati nova nebesa i novu zemlju.

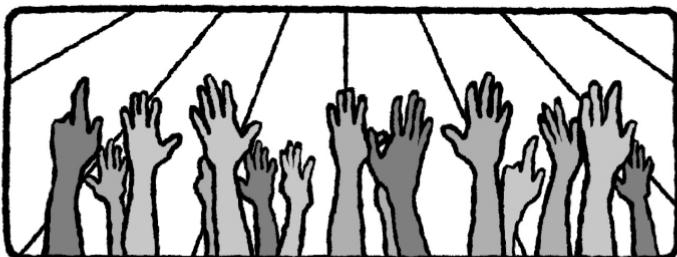
Zato Sionske psalme mogu da pevaju vernici svih generacija koji čeznu da žive u Novom Jerusalimu (Otkrivenje 3,12). Sionske pesme nas podstiču da s nadom iščekujemo budući svet, ali nas takođe obavezuju da budemo zastupnici Božje blagodati u ovom sadašnjem svetu.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kako da preuzmemо duhovna i teološka načela Božjeg naroda na Sionu, kao doslovnom delu Jerusalima, i primenimo ih na crkvu i njenu misiju u svetu?
2. Kako vernici mogu da prebivaju u Božjem svetilištu danas? (Jovan 1,14-18; Jevrejima 12,22-24).
3. Na koji način će Sion postati grad svih naroda kao što predviđa Psalm 87? (Rimljanima 5,10; Efescima 2,11-16; Kološanima 1,19-23).
4. Kako biste odgovorili nekome ko ukazuje na realnost da u ovom svetu zli često napreduju dok mnogi „dobri“ ljudi patе? Šta vi mislite o tome? Zašto je važno priznati da zasad nemamo sasvim zadovoljavajuće odgovore na sva pitanja?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

BOGOSLUŽENJE KOJE NIKAD NE PRESTAJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 134; Isajia 42,10-12; Otkrivenje 14,3; Psalmi 15; Psalmi 101,1-3; Psalmi 96; Otkrivenje 14,6-12; Jovan 4,23.24.

Tekst za pamćenje: „Pjevaču Gospodu za života svojega; hvali-ću Boga svojega dok sam god“ (Psalmi 104,33).

Kako naš doživljaj Božje blagodati i sile raste, mi sve više osećamo potrebu da postavimo isto pitanje kao i psalmista: „Šta ću vratiti Gospodu za sva dobra što mi je učinio?“ (Psalmi 116,12). Neizbežan odgovor je da svoj život treba posvetiti vernosti Bogu.

U Psalmima, Izrael nije samo narod već „skupština“ ili „sabor veliki“ (Psalmi 22,22.25; Psalmi 35,18). To ukazuje da je prvenstveni poziv Izraela bio da slavi Boga i da svedoči o Njemu ostalim narodima, jer Gospod želi da se ceo svet pridruži Njegovom narodu na bogosluženju. Gospodnji narod se poistovećuje sa pravednima, i sa onima koji obožavaju Gospoda i polažu svoju nadu u Njega i Njegovu ljubav.

Dakle, slavljenje Gospoda na velikom saboru je ideal bogosluženja. To ne znači da molitva i slavljenje pojedinaca u Izraelu poprima drugorazredni značaj. Naprotiv, lično bogosluženje nadahnuje zajedničko bogosluženje novim žarom (Psalmi 22,22.25), dok s druge strane, individualno bogosluženje ostvaruje svoj puni potencijal u bliskom odnosu sa svojom zajednicom. Zajedničko bogosluženje naziva se i „većem pravedničkim“ (Psalmi 111,1). Pravedni poznaju Boga (Psalmi 36,10) i Bog poznaje njih (Psalmi 37,18), i to iskustvo prožima svaki aspekt njihovog postojanja.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, mart 23.**

PODIGNITE RUKE U SVETILIŠTU

Pročitajte tekst Psalmi 134. Gde se bogosluženje održava u ovom stihu? Kakav je ishod blagosiljanja Gospoda?

Psalam 134 podseća na Aronov sveštenički blagoslov iz teksta 4. Mojstijeva 6,24-26 (takođe i Psalmi 67,1), i ističe blagoslov kao osnovni princip i ishod odnosa između Boga i Izraela. Narod blagosilja Boga u svetilištu, a Bog blagosilja svoj narod sa Siona. Ti blagoslovi se protežu na ceo živi svet, jer je Gospod Stvoritelj neba i zemlje. Pominjanje Siona kao mesta božanskih posebnih blagoslova stavlja naglasak na Gospodnju zavetnu vezu s Njegovim narodom. Dakle, upravo u okviru zaveta blagodati Izrael uživa prednost da blagosilja Gospoda i da bude blagosloven od Njega.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 18,1; Psalmi 36,1; Psalmi 113,1; Psalmi 134,1.2 i Psalmi 135,1.2. Kako su učesnici bogosluženja tu prikazani?

Psalmi često opisuju vernike kao Gospodnje sluge. „Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noću“ (Psalmi 134,1) – to se verovatno odnosi na Levite koji su čuvali noćnu stražu (1. Dnevnika 9,23-27), ili na njihovo slavljenje Boga koje je trajalo danonoćno (1. Dnevnika 9,33).

S obzirom da su Izraelci obožavali nevidljivog Boga, koji nije mogao biti predstavljen nikakvim kipom ili slikom, svetilište je služilo tome da održava Gospodnju slavu i da pruža bezbedno okruženje u kom su grešni ljudi mogli da pridu svom svetom Caru. Taj susret je iniciran od samog Gospoda i regulisan je Njegovim zakonima i uredbama.

„Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran: i vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista“ (1. Petrova 2,4.5). Ono što vidimo ovde, u Petrovim rečima, jeste novozavetni izraz istih ideja izloženih u ovim psalmima – o Božjem narodu, sada svetom sveštenstvu, koji prinosi hvalu i zahvalnost svom Gospodu Isusu Hristu, svom Stvoritelju i Iskupitelju, za sve dobro što je učinio za njih.

Kao novozavetni vernici, i mi takođe imamo svešteničku ulogu, u smislu da smo pozvani da, kao posrednici, dobru vest evanđelja prenosimo svetu. Na koje načine to možemo najuspešnije da činimo?

PEVAJTE GOSPODU NOVU PESMU

Pročitajte sledeće stihove: Psalmi 33,3; Psalmi 40,3; Psalmi 96,1; Psalmi 98,1; Psalmi 144,9 i Psalmi 149,1. Koji zajednički motiv postoji u svima njima?

Psalmi pozivaju ljude da pevaju „novu pesmu“. Šta se ovde podrazumeva pod „novom pesmom“? Razlog za „novu pesmu“ je nova spoznaja Gospodnjeg veličanstva i suvereniteta nad ovim svetom, i zahvalnost za brigu i spasenje koje nam On pruža kao Stvoritelj i Sudija cele zemlje. Izbavljenje od neprijatelja i od smrti, kao i Božja posebna naklonost prema Izraelu, neki su od ličnih motiva za pevanje „nove pesme“. Mada i druge pesme takođe hvale Gospoda zbog Njegove dobrote i Njegovih čuda, „nova pesma“ je posebna. Ona izražava novoprobudenu radost i obećanje obnovljene odanosti Bogu. Novo iskustvo božanskog izbavljenja nadahnjuje ljude da priznaju Gospoda kao svog Tvorca i Cara. Uobičajene teme u psalmima koji govore o „novoj pesmi“ su, između ostalog, poverenje u Boga, hvaljenje Njegovih divnih dela i zahvalnost za izbavljenje iz nevolja.

Pročitajte sledeće tekstove: Isaija 42,10-12; Otkrivenje 5,9 i Otkrivenje 14,3. Šta možemo zaključiti o „novoj pesmi“ na osnovu tih biblijskih tekstova?

Božji narod Izrael opisan je dirljivim izrazima kao narod „koji je blizu njega [Boga]“ (Psalmi 148,14), što podrazumeva da od celog stvorenog sveta Izrael ima najposebniji status, te da stoga ima najveću obavezu i privilegiju da hvali Boga. Biblija na taj način podstiče vernike svih generacija da pevaju novu pesmu u slavu svog Iskupitelja, koja predstavlja njihovo jedinstveno svedočanstvo o spasenju o spasenju krvlju Jagnjetovom. „Nova pesma“ može da se odnosi na pesmu koju никада ranije nije čuo, pesmu koja podseća na živo iskustvo Božje blagodati u životu pojedinca. „Nova pesma“ takođe može da izražava nadu, i u tom slučaju se novina te pesme ogleda u iščekivanju jedinstvenog, neuporedivog doživljaja Božjeg veličanstva u budućnosti. Pravo bogosluženje prevazilazi prinošenje žrtava i darova i odražava živi odnos sa Bogom koji je uvek svež i dinamičan. U izvesnom smislu, moglo bi se jednostavno reći da je „nova pesma“ novi izraz naše ljubavi i zahvalnosti za ono što je Bog učinio za nas – izraz koji se svakodnevno obnavlja.

Razmislite o Božjim blagoslovima u svom životu. Kad biste pevali novu pesmu, kako bi ona zvučala?

GOSPODE, KO MOŽE DA PREBIVA U TVOM SVETILIŠTU?

Pročitajte tekst Psalmi 15. Ko su ljudi koji su dostojni da vrše službu Bogu u Njegovom prisustvu?

Odgovor koji psalam daje na to pitanje predstavlja sažetak zahteva koji su već izneti u Božjem zakonu i prorocima: oni čiji su postupci („tvori pravdu“) i karakter („iz srca svojega“) (videti 5. Mojsijeva 6,5; Mihej 6,6-8) odraz Božje prirode. Svetilište je bilo sveto mesto, i sve u njemu, uključujući sveštenike, bilo je osveštano. Dakle, svetost je obavezan preduslov za ulazak u Božje prisustvo. Svetost Izraela trebalo je da bude sveobuhvatna, da ujedinjuje bogosluženje sa etikom i da se ispoljava u svim aspektima života. Zakon je dat Božjem narodu da bi im omogućio da ostvare svoj najveći potencijal, odnosno, da žive kao carstvo sveštenika. Carsko sveštenstvo podrazumeva život svetosti u Božjem prisustvu i donošenje zavetnih blagoslova drugim narodima.

Pročitajte tekstove Psalmi 24,3-6 i Psalmi 101,1-3. Šta znači biti svet?

„Srce bezazleno“ (engl. „savršeno“) najveća je vrlina vernika pred Bogom. Jevrejski izraz tamim, „savršen“, ima značenje „potpunosti“ i „celinе“. „Savršena“ loza (tamim) je cela, neoštećena i zdrava (Jezekilj 15,5). Životinje koje se prinose na žrtvu morale su biti tamim, odnosno bez mane (3. Mojsijeva 22,21-24). „Prave“ reči (tamim) potpuno su istinite (Jov 36,4). „Savršeno srce“ je, dakle, „srce bezazleno“ (Psalmi 24,4) ili srce od integriteta (Psalmi 15,2). Ono traži Boga (Psalmi 24,6) i biva obnovljeno Božjim oproštenjem (Psalmi 51,2-10). Neporočan život izvire iz spoznaje Božje blagodati i pravednosti. Božanska blagodat nadahnjuje i osposobljava Božje sluge da žive u strahu Gospodnjem, to jest, u nenarušenom zajedništu sa Bogom i u pokornosti Njegovoj Reči. Svedočanstvo o predanom i pobožnom životu donosi hvalu Bogu, a ne sebi samom. Zapazite da je većina zahteva u Psalmu 15 data u negativnom obliku (Psalm 15,3-5). Tu se, dakle, ne radi o sticanju Božje naklonosti, već o izbegavanju onoga što bi moglo da nas odvoji od Boga.

Kako možemo svesno odlučivati da izbegavamo ono što nas udaljuje od Boga? Šta bi sve moglo da nas udalji od Boga i kako da to izbegnemo?

KAZUJTE PO NARODIMA SLAVU NJEGOVU

Pročitajte tekst Psalmi 96. Koji višestruki aspekti bogosluženja se pominju u tom psalmu?

Bogosluženje obuhvata pevanje Gospodu (Psalmi 96,1.2), hvaljenje Njegovog imena (Psalmi 96,2), objavljanje Njegove dobrote i veličine (Psalmi 96,3.4) i donošenje darova u Njegov hram (Psalmi 96,8). Pored tih poznatih elemenata bogosluženja, Psalam 96 ističe i jedan njegov ne tako očigledan aspekt, naime, njegovu evandeosku dimenziju koja se ogleda u objavljanju Gospodnjeg carstva drugim narodima (Psalmi 96,2.3.10).

Međutim, pevanje, hvaljenje, prinošenje darova i objavljanje evanđelja nisu neke odvojene radnje, već samo različiti izrazi istog bogosluženja. Objava Božjeg spasenja svim narodima daje suštinu hvaljenju Boga i sadržaj i smisao bogosluženju. Obratite pažnju na to kako se razlozi za bogosluženje podudaraju sa porukom koja se objavljuje drugim narodima: „Jer je velik Gospod“ (Psalmi 96,4), „Jer su svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio“ (Psalmi 96,5), jer „Gospod caruje“ (Psalmi 96,10) i „jer ide da sudi zemlji“ (Psalmi 96,13). Prema tome, cilj evangelizma je da druge narode ujedini sa Božjim narodom, a na kraju i sa svim stvorenjima – da ih ujedini u obožavanju Gospoda (Psalam 96,11-13).

Bogosluženje izvire iz unutrašnje spoznaje toga ko je Gospod, to jest, da je On Stvoritelj, Car i Sudija (Psalmi 96,5.10.13). Bogosluženje dakle obuhvata sećanje na Božja dela iz prošlosti (stvaranje), proslavljanje Njegovih sadašnjih čuda (Božjeg održavanja sveta i Njegove sadašnje vladavine) i isčekivanje Njegovih budućih dela (sud na kraju vremena i novi život na novom nebu i novoj zemlji).

Sud u psalmima označava obnavljanje božanskog poretku mira, pravde i blagostanja u svetu koji je trenutno pritisnut nepravdom i patnjom. Zato se cela zemlja raduje isčekujući Božje sudove (Psalmi 96,10-1; Psalmi 98,4-9). Činjenica da je Gospod pravedan Sudija treba dodatno da motiviše ljude da Ga obožavaju u svetosti i da „strepe“ pred Njim. To takođe treba da ih upozori da bogosluženje ne shvataju olako (Psalam 96,9). Bogosluženje donosi ogromnu radost i pouzdanje (Psalmi 96,1.2.11-13), ali istovremeno i sveti strah i strepnju pred Bogom (Psalmi 96,4.9).

Sveopšti poziv Psalma 96 na obožavanje Stvoritelja i Sudije, nalazi svoj odraz u Božjoj poslednjoj objavi evanđelja svetu, u porukama tri anđela iz teksta Otkrivenje 14,6-12. Reklo bi se da taj psalam umnogome sadrži elemente Božje poruke za poslednje vreme: stvaranje, spasenje („večno evanđelje“), bogosluženje i sud. Sve je tu.

Uporedite Psalam 96 sa porukama tri anđela (Otkrivenje 14,6-12). U kom smislu on iznosi iste osnovne istine kao i ta poruka za poslednje vreme, koju mi treba da objavimo svetu?

KADA BOG NE UŽIVA U ŽRTVAMA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 40,6-8; Psalmi 50,7-23 i Psalmi 51,16-19. Kojim važnim pitanjem se ti tekstovi bave? Zašto Bog ne uživa u žrtvama koje je propisao u svojoj Reči (2. Mojsijeva 20,24)?

Kao i proroci, psalmisti osuđuju različite zloupotrebe bogosluženja. To što oni hoće da naglase u ovim stihovima nije Gospodnja odbojnost prema izraelskim žrtvama i praznicima, već razlog za takvu odbojnost, a to je kobna odvojenost između bogosluženja i duhovnosti.

Bog ne ukorava svoj narod zbog njihovih prinosa i žrtava paljenica, već zbog njihove zloće i dela nepravde koja su činili u svom ličnom životu (Psalmi 50,8.17-21). Psalmi ne propovedaju protiv žrtava i bogosluženja, već protiv taštih žrtava i ispravnih službi, koje se pokazuju u pravom svetlu kroz nepravedno ponašanje takvih vernika.

Kad ne postoji jedinstvo između spoljašnjih izraza obožavanja i ispravne unutrašnje motivacije, tada rituali sami po sebi obično postaju važniji od stvarnog iskustva približavanja Bogu. Odnosno, različiti vidovi bogosluženja postaju sami sebi svrha, umesto da upućuju na Boga i da Ga ottkrivaju.

Pročitajte tekst Jovan 4,23.24. Koju bitnu misao Isus ovde ističe, a koja se tačno poklapa sa onim na šta upozoravaju psalmi koje danas razmatramo?

Žrtve same po sebi nisu dovoljne. Od kakve su koristi bile te žrtve ako srce onih koji su ih prinosili nije bilo ispunjeno pokajanjem, verom i žalošću zbog greha? Samo kada je bilo praćeno pokajanjem i iskrenim zahvaljivanjem, žrtvovanje telaca moglo je da bude ugodno pred Bogom kao „žrtve pravde“ (Psalmi 51,19, videti i Psalmi 50,14). Isus je, citirajući proroka Isaiju, izrazio to na ovaj način: „Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko стоји od mene“ (Matej 15,8). Problemi koji su psalmisti uočili bili su isti oni s kojima se i Isus susretao u svom odnosu sa nekim ljudima, posebno vođama, tokom svoje zemaljske službe.

Kako se možemo potruditi da i mi, adventisti, sa svom svetlošću i znanjem koje posedujemo, ne padnemo u istu zamku, pomišljajući da je dovoljno i samo to što poznajemo istinu i vršimo odgovarajuće obrede?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Ako ste u prilici, pročitajte poglavje pod naslovom „Kako se moliti“ („How to Pray“), str. 39-42, iz knjige *A Call to Stand Apart (Poziv da se izdvojite)* od Elen G. Vajt.

Ono što je najbitnije kad je reč o bogosluženju jeste potreba za pokajanjem – istinskim pokajanjem: „Pokajanje podrazumeva žalost zbog greha i odvraćanje od njega. Mi se nećemo odreći greha ako ne sagledamo svu njegovu zločudnost; sve dok u svom srcu ne prezremo greh, neće doći ni do kakve stvarne promene u našem životu.“

Ima mnogo onih koji ne uspevaju da shvate pravu prirodu pokajanja. Mnogi su žalosni zbog učinjenog greha, pa čak pokušavaju i da izvrše neko spoljašnje popravljanje, jer se boje da će njihova zlodela navući patnje na njih. Međutim, to nije pokajanje u biblijskom smislu. Oni žale zbog patnji, a ne zbog greha. Takva je bila Isavova žalost, kada je uvideo da je zaувек izgubio prvenaštvo. Valam je, preplašen od anđela koji je sa isukanim mačem stajao na putu, priznao svoj greh, strahujući da ne izgubi život, ali to nije bilo pravo pokajanje zbog greha. Kod njega nije došlo ni do kakve promene cilja, ni do kakvog gnušanja na greh. I Juda Iskariotski, pošto je izdao svog Gospoda, uzviknuo je: ‘Ja sagreših što izdadoh krv pravu’ (Matej 27,4).“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 22, 23 (original).

„Iako Bog ne stanuje u hramovima, koji su načinjeni ljudskom rukom, On svojim prisustvom ukazuje čast skupovima svoga naroda. On je obećao da će, kada se okupe da Ga traže, da priznaju svoje grehe, da se mole jedni za druge, i sam svojim Duhom biti među njima. Međutim, oni koji se okupljaju da Mu služe, treba da odbace svako zlo. Ukoliko Mu ne budu služili duhom i istinom i u lepoti svetosti, njihovo okupljanje biće uzaludno. O takvima Gospod kaže: ‘Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svoijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene’ (Matej 15,8.9). Oni koji služe Bogu moraju da Mu služe ‘duhom i istinom, jer otac hoće takovih bogomoljaca’ (Jovan 4,23).“ – Elen G. Vajt, *Istorija proroka i careva*, str. 50 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta je vernikov najveći dar Bogu (Psalmi 40,6-10; Rimljanima 12,1.2)?
2. Na koji način su lično i zajedničko bogosluženje povezani? Zašto nam je zaista potrebno i jedno i drugo? Kako jedno poboljšava drugo?
3. Mnogi smatraju da se bogosluženje sastoji samo u molitvama, pevanju himni, proučavanju Biblije i ostale duhovne literature. Međutim, iako su sve te aktivnosti neophodne za bogosluženje, da li je ono ograničeno samo na njih? Navedite neke primere drugih oblika bogosluženja.
4. Elen G. Vajt je pisala: „Na službu Njemu ne treba gledati kao na nešto što rastružuje srce i onespokojava duh. Obožavanje Gospoda i učešće u Njegovom delu trebalo bi da nam predstavlja zadovoljstvo.“ – Put Hristu, str. 103 (original). Kako obožavanje Gospoda može da postane zadovoljstvo?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

ČEKAJ NA GOSPODA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalmi 27,14; Rimljani 8,18-25; Psalmi 131; Matej 18,3; Psalmi 126; Psalmi 92; Marko 16,1-8; 2. Petrova 1,19.

Tekst za pamćenje: „Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospoda!“ (Psalmi 27,14).

Stigli smo do poslednje sedmice ovog tromesečja u kom proučavamo Psalme. Ovo duhovno putovanje provelo nas je kroz iskustvo strahopoštovanja pred našim veličanstvenim Stvoriteljem, Carem i Sudijom; kroz radosti božanskog izbavljenja, praštanja i spasenja; kroz trenutke predanja u vreme bola i tugovanja; kroz slavna obećanja Božjeg večnog prisustva i najavu jednog sveopštег, neprekidnog bogosluženja u čast našeg Gospoda. To putovanje se nastavlja, dok živimo u nadi u Gospodnjem dolazak, kada će naša čežnja za Bogom doživeti svoje konačno ispunjenje. Ako postoji neka završna poruka koju možemo izvući iz Psalama, onda su to reči: „Čekaj na Gospoda.“

Čekanje na Gospoda ne podrazumeva provođenje vremena u dokolici i očajanju. Naprotiv, čekanje na Gospoda je čin vere i uzdanja, koji se pokazuje na delu. Čekanje na Gospoda preobražava naše sumorne večeri, ispunjavajući ih isčekivanjem vedrog jutra (Psalmi 30,5; Psalmi 143,8). Ono jača naše srce obnovljenom nadom i mirom. Ono nas pokreće da vrednije radimo, donoseći snopove obilne žetve sa Gospodnjih misionih polja (Psalmi 126,6; Matej 9,36-38). Čekanje na Gospoda nikad nas neće navesti da se postidimo, već će biti bogato nagrađeno, jer je Gospod veran svojim obećanjima (Psalmi 37,7-11.18. 34; Psalmi 71,1; Psalmi 119,137.138).

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 30. mart.**

POZIV DA ČEKAMO

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 27,14; Psalmi 37,7.9.34; Psalmi 39,7; Psalmi 40,1; Psalmi 69,6; Galatima 5,5 i Rimljanima 8,18-25. Na šta ti tekstovi usrdno pozivaju Božji narod?

Jedan od najvećih stresova u životu verovatno je stres povezan sa čekanjem. Ko god mi bili, gde god živeli, koji god položaj u životu zauzimali, svi smo ponekad prinuđeni da čekamo na nešto. Od čekanja u redu u prodavnici do čekanja da čujemo lekarsku dijagnozu, svi mi nešto čekamo – što nam se i ne dopada baš uvek, zar ne?

A šta je, onda, sa čekanjem na Boga? Pojam čekanja na Gospoda ne nalazimo samo u Psalmima već i na mnogim drugim mestima u Bibliji. U svim tim slučajevima, operativna reč je istrajnost. Istrajnost je naša čvrsta rešenost da se odupremo strahu da ćemo biti razočarani, i da Bog iz nekog razloga neće uspeti da dopre do nas. Odana Božja deca čekaju, znajući pouzdano da je Bog veran, i da oni koji Ga čekaju, ako su Mu prepustili da reši njihovu situaciju, mogu biti sigurni da će On delovati u njihovom najboljem interesu, čak i ako u datom trenutku to tako ne izgleda.

Čekanje na Gospoda je nešto više od običnog čekanja. To je duboka čežnja za Bogom koja se može uporediti sa jakom žedi u sušnoj zemlji (Psalmi 63,1). Psalmista čeka na mnoge blagoslove od Boga, ali njegova žudnja da bude u Božjoj blizini prevazilazi svaku drugu želju i potrebu u njegovom životu.

Kao što čitamo kod Pavla, u tom čudesnom stihu iz Poslanice Rimljana, Bog i sva dela stvaranja čekaju na obnovljenje ovog sveta i blaženi susret Boga i Njegovog naroda na kraju vremena. On piše: „Jer čekanje tvari čeka da se jave sinovi Božiji“ (Rimljanima 8,19).

Kakvo predivno obećanje!

Međutim, dok čekamo na konačno spasenje i ponovno ujedinjenje sa Bogom, i dok „sve što je stvoreno... uzdiše i muči se u porođajnim bolovima“ (Rimljanima 8,22, SSP), Gospod još uvek, posredstvom Svetog Duha, boravi među svojim narodom.

U međuvremenu, pozvani smo da svedočimo (Dela 1,4-8) o planu spasenja, koji će svoj vrhunac dostići prilikom novog stvaranja. To novo stvaranje je, u krajnjoj liniji, ono što čekamo – konačno ispunjenje naših nada kao adventističkih hrišćana, čije samo ime, adventisti, sadrži ideju o onome čemu se nadamo. Mi čekamo, ali znamo da to nije uzalud. Hristova smrt i vaskrsenje, prilikom prvog dolaska, najbolje su jemstvo Njegovog drugog dolaska.

Šta trenutno čekate od Boga? Kako da naučimo da čekamo s verom i uzdanjem, posebno kada ono za šta se molimo nikako da dođe?

ČEKANJE DETETA ODVIKNUTOG OD SISANJA

Pročitajte tekst Psalmi 131. Čemu nas taj psalam uči kad je reč o odnosu sa Bogom?

Božji narod živi u svetu koji žalosti verne, svetu punom iskušenja i teškoća skoro za svakoga. Ali obnovljeno ubedjenje da je on Božje dete i da za svoj život zavisi od Boga, teši psalmistu i navodi ga na priznanje da njegova gordost ne vredi ništa. Obmanjivost gordosti ogleda se u tome što ona navodi ljudе da postanu egocentrični i nesposobni da gledaju dalje od sebe. Na taj način, gordi bivaju zaslepljeni za Božju uzvišeniju stvarnost.

Nasuprot tome, pravedni podižu svoje oči ka Bogu (Psalmi 123,1,2). Spoznaja Božje veličine čini ih poniznim i slobodnim od sebičnosti i taštih ambicija. Psalmista javno priznaje da ne teži ničemu „velikom“ niti onome „što je više od mene“ (Psalmi 131,1). Ti izrazi se odnose na Božja dela u ovom svetu koja premašuju ljudsku sposobnost razumevanja. A opet, savremena nauka otkriva da čak i nešto „najjednostavnije“ može da bude neverovatno složeno i daleko iznad naše moći poimanja, bar za sada. U tome, zapravo, postoji velika ironija – što više saznajemo o fizičkom svetu, to se veće zagonetke pojavljuju pred nama.

S druge strane, metafora upotrebljena u stihu Psalmi 131,2, „kao odojče kod majke svoje“ (NSP) predstavlja upečatljivu sliku nekoga ko nalazi smirenje i utihnuće u Božjem zagrljaju. Ona upućuje na odnos ljubavi koji dete uspostavlja sa svojom majkom u različitim fazama svog ranog detinjstva.

Odvikavajući nas od beznačajnih ambicija i gordosti, Bog nam postepeno uvodi „čvrstu hranu“, sve dok ne budemo u stanju da kažemo: „Jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao“ (Jovan 4,34; takođe Jevrejima 5,12-14). Detinje poverenje u Psalmu 131 zapravo je slika zrele vere koja je okušana i oprobana životnim teškoćama, i koja se temelji na spoznaji da je Bog istinit i veran svojoj Reči.

Na kraju, psalmista usmerava pažnju na dobrobit Božjeg naroda. U krajnjoj liniji, mi smo pozvani da svoje iskustvo sa Bogom iskoristimo kako bi ojačali Njegovu crkvu. To jest, ono što smo lično saznali o Božjoj vernosti i dobroti, možemo da delimo sa drugima koji se, iz ovog ili onog razloga, još uvek bore u svojoj veri. Možemo da svedočimo o Hristu čak i u samoj crkvi, gde mnogi tek treba lično da Ga upoznaju.

„Zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, nećete ući u carstvo nebesko“ (Matej 18,3). Šta nam Isus tu kaže? Šta ta ideja podrazumeva?

UNOŠENJE SNOPOVA

Pročitajte tekst Psalmi 126. Šta je to što Božjem narodu daje snagu i hrabrost? Šta je tu rečeno, u tom kontekstu, što mi možemo da primenimo na svoj život danas?

Gospodnja čudesna izbavljenja u prošlosti predstavljaju nepresušan izvor nadahnuća za Božji narod, kao i izvor njihove nade za budućnost. Izbavljenje u prošlosti bilo je tako veliko da se moglo opisati kao ostvarenje sna (Isajia 29,7.8). Zapazite da se generacija koja u Psalmu 126 hvali Gospoda zbog izbavljenja Njegovog naroda iz ropstva u prošlosti (Psalmi 126,1), trenutno i sama nalazi u ropstvu (Psalmi 126,4).

Međutim, radost i olakšanje doživljeni u prošlosti ponovo se oživljavaju kroz pesme, i usvajaju kao sadašnje iskustvo. Nove generacije održavaju biblijsku istoriju živom, smatrajući sebe prisutnim među onima koji su te događaje posmatrali iz prve ruke. Dakle, živa vera gleda na velika dela koja je Bog učinio za svoj narod u prošlosti, kao na nešto što je učinio i za nas, a ne samo za njih (prošle generacije vernika).

Zapravo, sećanje na prošlost podstiče obnavljanje nade u sadašnjosti. Slika vraćanja potoka „na sasušenu zemlju“ (Psalmi 126,4) predstavlja moćnu metaforu Božjeg iznenadnog i silnog delovanja u korist svog naroda. Krajnji jug Judeje bio je sušna pustinjska oblast. Ali nakon obilnih padavina tokom kišne sezone, potoci bi se naglo obrazovali i potekle bi bujice vode. Rane i pozne kiše imale su presudnu ulogu za uspeh poljoprivredne godine (5. Mojsijeva 11,14; 5. Mojsijeva 28,12). Slično tome, slika sejanja sa suzama i žetve s radošću (Psalmi 126,5.6) predstavlja snažno obećanje o božanskom vođstvu iz teške sadašnjosti u srećnu budućnost.

Završetak žetve bio je vreme kada su učesnici drevnih jevrejskih hođača donosili sezonske plodove u Božji hram u Jerusalimu (2. Mojsijeva 34,22.26). Motiv žetve pružao je snažnu duhovnu pouku ljudima tog vremena. Kao što se trud oko setve i briga o njivama, voćnjacima i vino-gradima nagrađuju radošću obilne žetve, tako će sadašnja iskušenja Božjeg naroda biti ovenčana radošću spasenja na kraju vremena. Slika velike žetve ukazuje na Božje obnavljanje Njegovog carstva na zemlji prilikom Hristovog drugog dolaska (Amos 9,13-15; Matej 9,37). I tu se, međutim, nameće tema čekanja. Kao i u slučaju žetve, moramo sačekati da bismo videli plodove i rezultate svog truda.

Zadržite se u mislima na nekim trenucima kada ste jasno i nepogrešivo videli kako Gospod deluje u vašem ili u životu drugih ljudi. Kako možete iz tih iskustava crpeti nadu za ono kroz šta sada prolazite?

ČEKANJE U BOŽJEM SUBOTNOM POČIVANJU

Pročitajte tekst Psalmi 92. Koja su dva aspekta subotnog dana nagašena u ovoj pesmi za subotu?

Hvaljenje Boga zbog velikih dela Njegovih ruku (Psalmi 92,4.5) i slika pravednih koja asocira na Edem (Psalmi 92,12-14) jasno upućuju na Stvaranje, prvo što subota obeležava. Psalm takode veliča Gospoda kao Boga pravde, zbog Njegove pobeđe nad neprijateljima (Psalmi 92,7-15), i time naglašava drugu temu u vezi sa subotom – iskupljenje od zla (5. Mojsijeva 5,12-15). Dakle, Psalm 92 veliča Boga zato što je On stvorio svet u prošlosti i zato što ga održava u sadašnjosti, što nam daje nadu da će i na kraju vremena večni božanski red i mir biti uspostavljeni.

Ljudi mogu da uživaju u subotnom odmoru jer je Bog „Višnji“ (Psalmi 92,1), i jer Mu Njegov nadmoćan i uzvišen položaj daje neuporedivu prednost nad njihovim neprijateljima.

A opet, iako je Svevišnji, Gospod spremno poseže nadole da izbavi one koji Ga prizivaju. Gospodnje delo stvaranja, a posebno iskupljenje Njegovih stvorenja, trebalo bi da nadahne ljude da slave Boga i da Ga vole. Na kraju krajeva, život u palom svetu, bez nade u iskupljenje, nije nešto što bi ikoga moglo posebno da oduševi. U takvom svetu, mi volimo, patimo, umiremo – i to bez ikakve nade. Zato slavimo Gospoda, ne samo kao svog Stvoritelja već i kao svog Iskupitelja.

„Novo ulje“ ukazuje na obnovljenu rešenost psalmiste da Bogu služi kao Njegov iznova posvećeni sluga (Psalmi 92,10). Pomazanje uljem vršeno je radi posvećenja odabranih ljudi poput sveštenika i careva (2. Mojsijeva 40,15; 1. Samuilova 10,1). Međutim, da bi opisao svoje pomazanje, psalmista bira neobičnu jevrejsku reč, balal, koja uglavnom ne oslikava pomazanje Božjih slugu, već označava „mešanje“ ulja sa drugim delovima žrtve (2. Mojsijeva 29,2; 3. Mojsijeva 2,4.5). Ta jedinstvena upotreba reči balal od strane psalmiste podrazumeva da on želi sebe da predstavi kao živu žrtvu Gospodu, i da celog sebe posveti Bogu (Rimljanima 12,1).

Nije nikakvo čudo pronaći misli o posvećenju u psalmu koji se bavi subotom, jer je subota znak da Gospod posvećuje svoj narod (2. Mojsijeva 31,13). Slika palmi (finik) i kedara na Livanu predstavlja Božji narod koji raste u veri i istinskom uvažavanju Božje ljubavi i Njegovih dubokih pomisli. Subota je znak Gospodnjeg večnog zaveta s Njegovim narodom (Jezekilj 20,20). Zato je subotni odmor od suštinskog značaja za pripadnike Božjeg naroda, jer ih ospozobljava da s poverenjem čekaju na to da Gospod ispuni sva svoja zavetna obećanja (Jevrejima 4,1-10).

Ponovo pročitajte ceo tekst Psalmi 92. Kakva nam se velika nada tu nudi i kako možemo, čak i sada, da se utešimo onim što tu piše?

RADOST DOLAZI IZJUTRA

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 5,3; Psalmi 30,5; Psalmi 49,14; Psalmi 59,16; Psalmi 92,2; Psalmi 119,147; 2. Petrova 1,19 i Otkrivenje 22,16. Koje doba dana je simbolično prikazano kao vreme božanskog iskupljenja i zašto?

U psalmima, obično je jutro to vreme kada se očekuje Božje iskupljenje. Jutro otkriva Božju milost, čime se završava duga noć brige i očaja (Psalmi 130,5.6). U Psalmu 143, Božje oslobođenje će sadašnju tamu smrti (Psalmi 143,3) preokrenuti u svetlost novog jutra (Psalmi 143,8), a boravak u grobnoj jami (Psalmi 143,7) u boravak na „zemljji ravnoj“ (Psalmi 143,10, NSP).

Pročitajte tekst Marko 16,1-8. Šta se dogodilo tog jutra o kom se ovde govori i zašto je to toliko važno za nas?

Jutro vaskrsenja Isusa Hrista omogućilo je dolazak večnog jutra Božjeg spasenja za sve koji veruju u Njegovo ime. Kada su sreli vaskrslog Gospoda, Isusovi učenici su iskusili punu snagu obećanja iz stiha Psalmi 30,5: „Večerom dolazi plač, a jutrom radost.“ Samo zahvaljujući Božjoj milosti i bezuslovnoj ljubavi naš plač se pretvara u radost (Psalmi 30,5.7).

Kao što zvezda Danica najavljuje svitanje novog dana, tako vera najavljuje novu stvarnost večnog života u svakodnevici Božje dece (2. Petrova 1,19). Isus se naziva sjajnom zvezdom Danicom (Otkrivenje 22,16), kao Onaj kojeg željno iščekujemo i koji će doći da uspostavi svoje carstvo u kom više neće biti noći, zla i smrti (Otkrivenje 21,1-8.25). Na kraju krajeva, to je ono što, više od ičega drugog, očekujemo kad govorimo o čekanju na Gospoda. A to je, svakako, vredno čekanja.

„Nad razvaljenom Josifovom grobničom, Hristos je pobedonosno obznanio: ‘Ja sam Vaskrsenje i Život.’ Ove reči moglo je da izgovori samo Božanstvo. Sva stvorena bića žive Božjom voljom i silom. Ona su zavisni primaci života od Boga. Od najuzvišenijeg serafima do najskromnijeg živog bića, svi iznova primaju silu sa Izvora života. Samo Onaj koji je jedno sa Bogom može reći: Imam vlast položiti svoj život i imam vlast uzeti ga opet. U svojoj božanskoj prirodi, Hristos je posedovao silu kojom je mogao da slomi okove smrti.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 785 (original).

Smrt je, kaže se, ucrtana u naše ćelije od samog rođenja. Mada je to tačno, bar u slučaju nas palih bića, šta nam Isusovo vaskrsenje obećava kad je reč o privremenom karakteru smrti? Zašto nikad ne smemo smetnuti s uma da je smrt za nas samo privremeno stanje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Put Hristu* od Elen G. Vajt, pročitajte poglavje pod naslovom „Rastenje u Hristu“, str. 67-75 (original).

Psalmi nam upućuju usrdne pozive da čekamo na Gospoda. „Osloni se na Gospoda, i čekaj ga“ (Psalmi 37,7). A kad nam čekanje postane teško, kad nas obuzme osećaj neizvesnosti i usamljenosti, treba da se setimo učenika na dan Isusovog vaznesenja na nebo (Dela 1,4-11). Isus se vazneo na nebo pred njihovim očima, dok su oni bili ostavljeni da čekaju na Njegov povratak nekog nepoznatog dana u budućnosti. Ko je ikada okusio snažniju čežnju da odmah primi Božji blagoslov od učenika tog dana? Oni su sigurno žudeli da kažu: „Gospode, povedi nas odmah sa sobom“. Ipak, rečeno im je da čekaju na Očevo obećanje i na Isusov povratak. A ako bismo pomislili da su oni zbog toga bili očajni i razočarani, iznenadili bismo se. Učenici su se vratili u Jerusalim i uradili tačno ono što im je Isus rekao – čekali su na dar Svetog Duha, a onda su sa velikom silom propovedali evanđelje po svetu (Dela 1,12-14; Dela 2).

Zapovest našeg Gospoda da čekamo na Njega postaje nemoguća ako On ne izvrši svoje delo u nama posredstvom Svetog Duha. Nikakva količina ljudskog entuzijazma ne bi mogla da izdrži pritisak koji čekanje može da nametne našem krhkoh „ja“. Jedino što nam može pomoći da podnesemo to opterećenje je prebivanje u Isusu Hristu, naime, lični odnos sa Njim. „Ako Hristos bude boravio u našem srcu, On će delovati u nama ‘da hoćemo i učinimo kao što Mu je ugodno’ (Filipljanima 2,13). Tada ćemo raditi kao što je On radio, i pokazivaćemo isti duh. Na taj način, u ljubavi prema Njemu i prebivajući u Njemu, mi ćemo ‘uzrasti u onome koji je glava, Hristos’ (Efesčima 4,15).“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 75 (original). Dok nastavljamo da čekamo na Gospoda, možemo naći mir i zadovoljstvo u psalmima. Naše pesme i molitve su mesto svakodnevног susreta Božjeg srca s našim srcem.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zašto je čekanje značajno u našem duhovnom životu? Razgovarajte o iskustvu čekanja nekih biblijskih heroja vere. Kako je čekanje pročistilo i ojačalo njihovu veru? (Rimljanima 4,19-22; Jevrejima 11).
2. Čime će se naše čekanje završiti? (Psalmi 37,34-40). Odnosno, šta nam je obećano da će se desiti kada, konačno, sve bude bilo rešeno? Kakvu nadu nalazimo u tim tekstovima kada je reč, na primer, o pravdi koja nam je tako dugo nedostajala u ovom životu?
3. Što se mrtvih tiče, zašto je za njih, sa aspekta njihovog ličnog iskustva (Propovednik 9,5), čekanje na Isusa praktično završeno? Kakvu nadu možemo naći u odgovoru na to pitanje?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE

JANUAR

KNJIGA NAD KNJIGAMA

Jedino pravilo vere

1. P 1. Jovan 6,63.	Upućena običnom svetu
2. U Luka 4,4.	Hrana za dušu
3. S Jovan 5,24.	Jedino pravilo vere
4. Č O Jovu 37,14.	Gledajte čudesna Božja
5. P Jeremija 33,3.	Život u nebeskoj atmosferi
6. S Psalam 119,11.	Prepis Božje volje

Ključevi Neba

7. N Propovednik 12,13.	Pojašnjen plan spasenja
8. P Jovan 5,39.	Slušanje Isusovog glasa
9. U Matej 16,19.	Ključevi Neba
10. S Psalam 119,24.	Bez premca
11. Č Psalam 33,6.	Stvaralačka energija
12. P Psalam 119,50.	Smrt zemaljske prirode
13. S Psalam 119,9.	Tvrđava protiv iskušenja

Rame uz rame

14. N Psalam 119,104.	Marljivo poučavanje
15. P Luka 24,15.	Rame uz rame
16. U 1. Jovanova 3,2.	Središnja tema Biblije
17. S Otkrivenje 12,7.	Velika borba u Pismu
18. Č Psalam 119,12.	Stih po stih
19. P Danilo 2,21.	Božja ruka u istoriji
20. S Matej 14,31.	Zašto sumnja?

Veliki učitelj

21. N Matej 13,8.	Slušaoci upoređeni sa dobrom zemljom
22. P Jovan 8,32.	Poznavanje istine
23. U Dela 17,11.	Primer žitelja Verije
24. S Psalam 119,74.	Uzvišeni uticaj
25. Č Priče 3,5.	Veliki učitelj
26. P Psalam 68,20.	Nauka o spasenju
27. S O Jovu 38,4.	Nauka i Biblija

Pismo naša zaštita

28. N Matej 13,17.	Usmerite pogled prema Hristu
29. P Otkrivenje 3,8.	Obmane poslednjih dana
30. U Isajja 8,20.	Pismo naša zaštita
31. S Jovan 7,17.	Naša prva dužnost

FEBRUAR
ISUS, BOŽJI DAR

Neraskidiva veza

1. Č Rimljanima 16,25.
2. P 1. Timotiju 3,16.
3. S Jovan 14,11.
- Dobrovoljna žrtva
Neraskidiva veza
Uzvišenija dela

Božanski Učitelj

4. N Jovan 1,14.
5. P Isajja 9,6.
6. U Jovan 3,17.
7. S Kološanima 2,15.
8. Č Isajja 14,13.14.
9. P Jovan 1,16.
10. S Luka 2,11.
- Božanskoj prirodi bila je potrebna ljudska
Božanski Učitelj
Ljubav puna samoodricanja
Razotkriveni Lucifer
Sebičnost ne može da shvati ljubav
Bog shvata
Istorija iz Vitlejema

Ljubav jača od smrti

11. N Luka 2,42.
12. P Luka 2,49.
13. U Jovan 7,5.
14. S Marko 10,38.
15. Č 2. Korinćanima 5,17.
16. P Rimljanima 5,5.
17. S Jovan 10,11.
- Shvatanje svoje misije
„U onom što je Oca Mojega“
Porodični problemi
Strpljenje
Budite usredsređeni na Hrista
Ljubav jača od smrti
Dobri Pastir

Pobednički ulazak

18. N Jovan 11,43.
19. P Zaharija 9,9.
20. U Jovan 12,27.28.
21. S Matej 24,14.
22. Č Jovan 13,10.
23. P Luka 23,42.
24. S Jovan 19,30.
- Ispit Hristovog božanstva
Pobednički ulazak
Isus je došao da proslavi Boga
Jevangelje upućeno svetu
Vi ste čisti
Razbojnik koji se kajao
Svrši se

On je Car slave

25. N Matej 28,6.
26. P Psalam 24,7.
27. U Jevrejima 12,2.
28. S Jevrejima 4,16.
29. Č Jevrejima 8,1.
- On je ustao
On je Car slave
Hristovo krunisanje
Hristovo posredovanje
Hristova nebeska služba

MART
POKORAVANJE I PRIHVATANJE

Savršenstvo

1. P Matej 11,28.
2. S Matej 5,48.
- Upravo takvi kakvi smo
Savršenstvo

Izbor je vaš

3. N 2. Korinćanima 12,9.
4. P Isus Navin 24,15.
5. U Matej 12,30.
6. S Jovan 8,11.
7. Ć 2. Timotiju 2,19.
8. P Naum 1,7.
9. S Rimljanima 3,10.
- Samo blagodaču
Izbor je vaš
Ili ili
Nema izgovora za greh
Najveća bitka sa kojom se suočavamo
Priprema za vreme nevolje
Samopravednost

Duhovno isceljenje

10. N Dela 2,47.
11. P Jovan 12,32.
12. U Jovan 16,13.
13. S Efescima 2,1.
14. Ć 1. Korinćanima 3,16.
15. P 2. Korinćanima 7,1.
16. S Matej 5,6.
- Šta Bog može da učini sa vama
Jevanđelje je namenjeno svima
Delovanje Svetog Duha
Duhovno isceljenje
Čišćenje Hrama
Svetlost je...!
Pravednost je...!

Težnja za Bogom

17. N 1. Solunjanima 4,3.
18. P Jovan 17,17.
19. U 2. Korinćanima 7,10.
20. S Matej 6,33.
21. Ć Psalam 51,10.
22. P Priče 28,13.
23. S Rimljanima 2,4.
- Posvećenje je...!
Posvećenje je biblijsko učenje
Pokajanje je ...!
Težnja za Bogom
Primer pokajanja
Prvi korak prihvatanja
Tražite pokajanje

Novorođenje

24. N Dela 24,25.
25. P Filibljanima 2,13.
26. U Jovan 3,3.
27. S Marko 5,36.
28. Ć Galatima 6,14.
29. P Efescima 2,8.
30. S 1. Jovanova 3,3.
- Zašto se treba čuvati oklevanja?
Snaga volje
Novorođenje
Verujte onome što Bog kaže
U senci krsta
Spasiteljeva blagodat
Primer istinskog posvećenja

Usklađeni sa Božjom voljom

31. N Rimljanima 8,29.
- Usklađeni sa Božjom voljom

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	11-13	1. I. Navin	5-9
2. «	4-6	2. «	14-16	2. «	10-13
3. «	7-9	3. «	17-19		
4. «	10-12			3. «	14-17
5. «	13-15	4. «	20-23	4. «	18-21
6. «	16-19	5. «	24-27	5. «	22-24
		6. 4. Mojs.	1-3	6. O Sud.	1-3
7. «	20-23	7. «	4-6	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	7-9	8. «	7-9
9. «	27-30	9. «	10-13	9. «	10-12
10. «	31-33	10. «	14-16		
11. «	34-36			10. «	13-15
12. «	37-39	11. «	17-19	11. «	16-18
13. «	40-42	12. «	20-22	12. «	19-21
		13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
14. «	43-46	14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	47-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Mojs.	1-3		
18. «	7-9			17. «	7-9
19. «	10-12	18. «	4-6	18. «	10-12
20. «	13-15	19. «	7-9	19. «	13-17
		20. «	10-13	20. «	18-20
21. «	16-18	21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25		
25. «	30-31			24. 2. Sam.	1-3
26. «	32-34	25. «	26-28	25. «	4-6
27. «	35-37	26. «	29-31	26. «	7-11
		27. «	32-34	27. «	12-14
28. «	38-40	28. I. Navin	1-2	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-4	29. I. Navin	3-4	29. «	18-20
30. «	5-7			30. «	21-24
31. «	8-10				
				31. 1. O Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar	Februar	Mart
1. Psalm 1.	1. Psalm 29.	1. Psalm 53.
2. Psalm 2.	2. Psalm 30.	2. Psalm 54.
3. Psalm 3.	3. Psalm 31,1-14.	3. Psalm 55.
4. Psalm 4.	4. Psalm 31,15-24.	4. Psalm 56.
5. Psalm 5.	5. Psalm 32.	5. Psalm 57.
6. Psalm 6.	6. Psalm 33.	6. Psalm 58.
7. Psalm 7.	7. Psalm 34.	7. Psalm 59.
8. Psalm 8.	8. Psalm 35,1-14.	8. Psalm 60.
9. Psalm 9.	9. Psalm 35,15-28.	9. Psalm 61.
10. Psalm 10.	10. Psalm 36.	10. Psalm 62.
11. Psalm 11.	11. Psalm 37,1-19.	11. Psalm 63.
12. Psalm 12.	12. Psalm 37,20-40.	12. Psalm 64.
13. Psalm 13.	13. Psalm 38.	13. Psalm 65.
14. Psalm 14.	14. Psalm 39.	14. Psalm 66.
15. Psalm 15.	15. Psalm 40.	15. Psalm 67.
16. Psalm 16.	16. Psalm 41.	16. Psalm 68.
17. Psalm 17.	17. Psalm 42.	17. Psalm 69,1-16.
18. Psalm 18,1-15.	18. Psalm 43.	18. Psalm 69,17-36.
19. Psalm 18,16-30.	19. Psalm 44,1-12.	19. Psalm 70.
20. Psalm 18,31-50.	20. Psalm 44,13-26.	20. Psalm 71,1-14.
21. Psalm 19.	21. Psalm 45.	21. Psalm 71,15-24.
22. Psalm 20.	22. Psalm 46.	22. Psalm 72.
23. Psalm 21.	23. Psalm 47.	23. Psalm 73,1-15.
24. Psalm 22,1-15.	24. Psalm 48.	24. Psalm 73,16-28.
25. Psalm 22,16-31.	25. Psalm 49.	25. Psalm 74.
26. Psalm 23.	26. Psalm 50,1-15.	26. Psalm 75.
27. Psalm 24.	27. Psalm 50,16-23.	27. Psalm 76.
28. Psalm 25.	28. Psalm 51.	28. Psalm 77.
29. Psalm 26.	29. Psalm 52.	29. Psalm 78,1-14.
30. Psalm 27.		30. Psalm 78,15-28.
31. Psalm 28.		31. Psalm 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogosluženja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2024. GODINE

MESTO	DATUM			
	5.	12.	19.	26.
Kladovo, Negotin	16,04	16,12	16,20	16,29
Bor, Zajecar, Pirot, Strumica	16,06	16,14	16,22	16,31
Vršac, Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Đevđelija, Jagodina	16,08	16,16	16,24	16,33
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac, Kumanovo, Veles	16,10	16,18	16,26	16,35
Senta, Bećej, Zrenjanin, Pančevo, Beograd, Aranđelovac, Kragujevac, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština, Tetovo, Skoplje, Prilep, Bitolj	16,12	16,20	16,28	16,37
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad, Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	16,14	16,22	16,30	16,39
Sombor, Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovića, Bogatić, Šabac, Užice, Berane, Peć, Debar	16,16	16,24	16,32	16,41
Beli Manastir, Osijek, Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina, Lozница, Pljevlja, Kolašin	16,18	16,26	16,34	16,43
Tuzla, Foča, Podgorica, Ulcinj	16,20	16,28	16,36	16,45
Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa, Doboј, Sarajevo, Bileća, Zelenika	16,22	16,30	16,38	16,47
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Mostar, Trebinje, Dubrovnik	16,24	16,32	16,40	16,49
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Prijedor, Banja Luka, Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	16,26	16,34	16,42	16,51
Maribor, Livno, Hvar, Korčula, Ptuj, Krapić, Zagreb, Sisak, Drvar	16,28	16,36	16,44	16,53
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split, Brač	16,30	16,38	16,46	16,55
Međica, Gospic, Šibenik, Vis	16,32	16,40	16,48	16,57
Jesenice, Kranj, Ljubljana, Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	16,34	16,42	16,50	16,59
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka, Cres, Lošinj	16,36	16,44	16,52	17,01
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	16,38	16,46	16,54	17,03

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2024. GODINE

MESTO	DATUM			
	2.	9.	16.	23.
Kladovo, Negotin	16,39	16,48	16,58	17,07
Vršac, Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,41	16,50	17,00	17,09
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,43	16,52	17,02	17,11
Subotica, Senta, Bečeј, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,45	16,54	17,04	17,13
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Aranđelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Đeđelija	16,47	16,56	17,06	17,15
Sombor, Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,49	16,58	17,08	17,17
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Lozniča, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,51	17,00	17,10	17,19
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,53	17,02	17,12	17,21
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Dobje, Pljevlja, Kolašin	16,55	17,04	17,14	17,23
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	16,57	17,06	17,16	17,25
Maribor, Ormož, Ptuj, Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	16,59	17,08	17,18	17,27
Slovenj Gradec, Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	17,01	17,10	17,20	17,29
Dravograd, Mežica, Rogaska Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	17,03	17,12	17,22	17,31
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,05	17,14	17,24	17,33
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospic , Šibenik, Biograd na moru	17,07	17,16	17,26	17,35
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	17,09	17,18	17,28	17,37
Koper, Lošinj	17,11	17,20	17,30	17,39
Rovinj, Pula	17,13	17,22	17,32	17,41

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2024. GODINE

MESTO	DATUM				
	1.	8.	15.	22.	29.
Kladovo, Negotin	17,17	17,26	17,34	17,43	17,51
Srpska Crnja, Vršac, Bor, Zaječar	17,19	17,28	17,36	17,45	17,53
Senta, Kikinda, Zrenjanin, Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	17,21	17,30	17,38	17,47	17,55
Subotica, Bačka Topola, Bečeј, Pančevo, Beograd, Smederevo, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš, Leskovac	17,23	17,32	17,40	17,49	17,57
Sombor, Kula, Bačka Palanka, Vrbas, Novi Sad, Ruma, Arandelovac, Kragujevac, Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	17,25	17,34	17,42	17,51	17,59
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kumanovo, Kavadarci, Đevđelija	17,27	17,36	17,44	17,53	18,01
Beli Manastir, Osijek, Vinkovci, Bijeljina, Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje, Veles	17,29	17,38	17,46	17,55	18,03
Podravska Slatina, Tuzla, Peć, Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	17,31	17,40	17,48	17,57	18,05
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica, Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa, Dobojski, Pljevlja, Berane, Bitolj	17,33	17,42	17,50	17,59	18,07
Ptuj, Ormož, Varaždin, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo, Foča, Kolašin, Debar, O hrid	17,35	17,44	17,52	18,01	18,09
Maribor, Celje, Krapina, Zagreb, Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	17,37	17,46	17,54	18,03	18,11
Dravograd, Mežica, Rogaska Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar, Bileća, Trebinje, Zelenika, Bar, Ulcinj	17,39	17,48	17,56	18,05	18,13
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	17,41	17,50	17,58	18,07	18,15
Jesenice, Kranj, Ljubljana, Knin, Pelješac, Mljet	17,43	17,52	18,00	18,09	18,17
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split, Brač, Hvar, Korčula	17,45	17,54	18,02	18,11	18,19
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	17,47	17,56	18,04	18,13	18,21
Rovinj, Pula, Lošinj, Dugi Otok	17,49	17,58	18,06	18,15	18,23

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

JUŽNOAZIJSKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	VERNITVO	POPULACIJA
Istočno-centralna Indija	2.595	117.948	27.338.000
Severoistočna Indija	224	54.065	49.974.819
Severna Indija	474	161.389	819.854.211
Južno-centralna Indija	256	65.588	73.613.446
Jugoistočna Indija	488	131.838	81.938.520
Jugozapadna Indija	240	37.551	32.250.759
Zapadna Indija	257	107.177	202.668.440
Pripojena polja			
Oblast ostrva Andaman i Nikobar	1	295	434,675
Istočno himalajsko polje	14	893	756.000
Himalajska oblast	26	9.350	30.369.000
Maldivi (nije uključeno ni u jedno polje)	0	0	543.000
Ukupno:	4.575	1.143.346	1.424.678.000

PROJEKTI:

- Gimnazija, Aurangabad, Indija
- Škola, Ani, Indija
- Škola, Palakad, Indija
- Engleska crkva, Adventistički koledž Lauri, Bengaluru, Indija
- Centralna engleska crkva, Bengaluru, Indija
- Škola, Tandžavur, Indija
- Omladinski centar za obuku, Manginapudi, Indija
- Škola, opština Gadi, Udaipur, Nepal
- Škola, Pasigat, Indija
- Škola, Namunaghlar, Andamanska ostrva, Indija

5 JEZIKA LJUBAVI, knjiga za samce

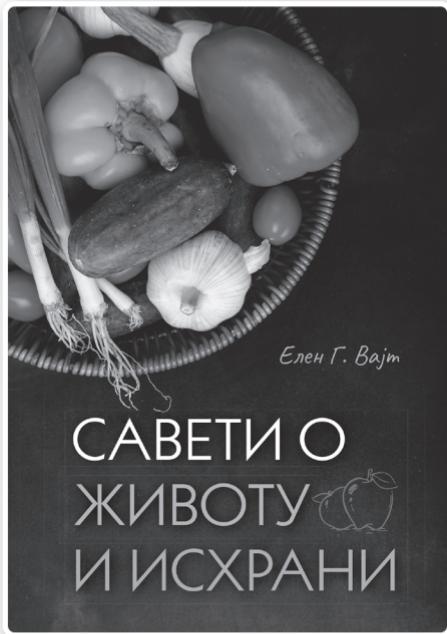
Geri Čepmen

Kako pravilno davati i primati ljubav?

1. Ko su ti odrasli samci i zašto je ljubav ključ za svaki odnos
2. Koji je vaš primarni jezik ljubavi i kako da odredite jezike ljubavi drugih ljudi
3. Kako da volite i budete voljeni govoreći te jezike ljubavi
4. Kako da primenite principe pet jezika ljubavi kako biste razumeli svoje roditelje, braću i sestre i ostatak porodice
5. Kako izraziti ljubav prema drugovima iz razreda i saradnicima na poslu
6. Kako samohrani roditelji da pokazuju ljubav prema svojoj deci

Bez obzira u koju kategoriju usamljenosti spadate, vi kao odrasli samac želite da osetite kako ste voljeni od strane ljudi koji su vam u životu važni. Vi takođe želite da verujete kako je i njima potrebna vaša ljubav. Davanje i primanje ljubavi je u središtu dobrobiti svakog odraslog samca.

Knjige možete naručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tippreporod@gmail.com

SAVETI O ŽIVOTU I ISHRANI

Elen G. Vat

Autor u knjizi iznosi stavove koji na polju ishrane u tom vremenu nisu bili poznati i popularni. Napretkom naučne i medicinske misli, koja donosi epohalna otkrića, široka čitalačka javnost sve više prihvata savete koje pisac ovde daje. Oni će vam svojim snažnim, preobražavajućim uticajem pomoći da unapredite svoje fizičko i duhovno zdravlje, najpre zato što ćete uspeti da uskladite svoje potrebe i mogućnosti iz prirodnog okruženja u kome živate.

Knjige možete naručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tipprepord@gmail.com

TEMELJI SREĆNOG DOMA

Elen G. Vat

U istoriji ovog sveta nikad kao danas nije se osetila potreba za jednom ovakvom knjigom. Nikad kao danas roditelji i deca nisu težili za pravim odgovorom na ono što ih muči. Nikad kao danas domovi nisu bili u takvoj opasnosti. Svako od nas zna da su društvene prilike odraz prilika koje vladaju u savremenom domu. Pored toga, svima je poznato da će se promene u domu pokazati i u društvu. Sa takvim ciljem pripremljeno je delo *Temelji srećnog doma*.

Knjige možete naručiti na telefon: 011/2458-054 ili na: tippreporod@gmail.com